BİLİNMEYEN "SOL"
BELGELER VE OLAYLARLA 49 grup

Yarın:

Halkın Kurtuluşu dergisi eski sahibi

ZEKİ GÜMÜŞEL:

"Halka verdiğimiz bunca zarar yetsin artık!"

HALKIN KURTULUŞU

BUGÜN 8. SAYFAMIZDA

BELGE: *Halkın Kurtuluşu taraftarları arasında dağıtılan ve Mao'yu "anti-marksist" ilan eden yazı*

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PERŞEMBE 29 MART 1979
350 kuruş

Almanya'da işçilerimizin oturma ve çalışma izni üzerine

Sezin Şengül Batı Almanya-Willingen

Yazısı 2. sayfa FİKİR MEYDANI'nda

İşverenler ne diyor?

1) Asgari Ücret tek işçi için belirlenmeli ailesi hesaba katılmamalıdır.
2) Asgari Ücret yüksek tutulmamalıdır. Yoksa enflasyonist baskı yaratılır, fiyatlar artar.
3) Sık sık Asgari Ücret Tespitine gidilmemelidir.
4) Asgari Ücret bazı bölgelerde daha düşük tespit edilmelidir.
5) Tarım kesimi için ayrı ve daha düşük bir Asgari Ücret olmalıdır.

Sendikalar ne diyor?

1) Asgari Ücret beş nüfuslu bir işçi ailesinin ihtiyacına göre belirlenmelidir.
2) Asgari Ücret önümüzdeki dönem fiyat artışları da hesaplanarak yüksek tutulmalıdır.
3) Asgari Ücret fiyatlarla beraber artmalı, "Eşer-mobil" sistemine bağlanmalıdır.
4) Asgari Ücret Ulusal düzeyde aynı olmalıdır.
5) Tarım kesimi için de aynı asgari ücret uygulanmalıdır.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu tartışıyor

Beş kişilik aileye bir yevmiye mi?

- Asgari ücretin tek kişi için mi, aileye göre mi belirleneceği tartışmalarının önümüzdeki günlerde yoğunlaşması bekleniyor
- Sendikal çevreler ve bazı siyasi partiler hızlı fiyat artışlarına karşı "eşel-mobil" sistemine gidilmesini istiyorlar

İŞÇİ SERVİSİ

IMF, Yabancı Krediler benzin darlığı ve devalüasyon söylentileri arasında Asgari Ücret Tespit Komisyonu dün ilk toplantısını yaptı.

Toplantının açış konuşmasını yapan Çalışma Bakanı Bahir Ersoy, IMF'nin ücret artışlarının durdurulması isteğine boyun eğmediklerini, Asgari Ücretin yeniden tespitinin bunu gösterdiğini söyledi. Ersoy önemli olanın asgari ücretin tespitinden sonra bunun bütün işyer-

(Devamı sa.7, sü.7'de)

örse çekiç

Gülay Kurnaz

Bir çift kola altı boğaz

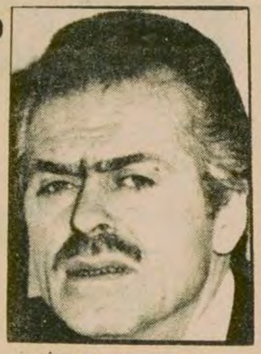
"Devlet, çalışanların insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlamalarına elverişli, adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirler alır" Anayasa Madde 45.

Türkiye'de 1968'den beri, iki yılda bir topla-

(Devamı sa.7, sü.5'de)

TKP'nin protesto kampanyası sürerken...

73 CHP'li Parlamenter TKP yanlısı 3 sendikanın DİSK'ten ihracını kınadı

DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk

ANKARA (ÖZEL)

73 CHP'li parlamenterin TKP yanlısı üç sendikanın DİSK'ten ihracını kınamak için Abdullah Baştürk'e bir mektup gönderdikleri öğrenildi.

Bildirildiğine göre mektupta ihraç kararının DİSK'in sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerini zedelediği öne sürülüyor.

Bilindiği gibi DİSK Onur Kurulu Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen'in DİSK'ten bir yıl süreyle ihraç edilmesi için karar almış, bu karar üzerine sahte TKP yanlıları DİSK yönetimine

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Teksif üyesi 80 bin işçiye "hayat pahalılığı" ikramiyesi ödenecek

İSTANBUL (ÖZEL)

Teksif Sendikası ile Tekstil İşverenleri Sendikası arasında 6 aydan beri süren görüşmeler sonuçlandı ve özel sektörde çalışan 80 bin Teksif üyesi işçiye 4 biner lira "Pahalılık ikramiyesi" ödenmesi kararlaştırıldı.

Teksif Sendikası Genel Başkanı Şevket Yılmaz ve Tekstil İşverenleri Sendikası Genel Başkanı Halit Narin arasında 27 Mart 1979 gecesi imzalanan protokole göre, sözleşme süresi hü-

(Devamı sa.7, sü.4'de)

Cumalıoğlu: "Asgari ücret her ay yeniden düzenlenmeli"

ANKARA (ÖZEL)

MSP Genel Başkan Yardımcısı ve Eski Çalışma Bakanlarından Fehmi Cumalıoğlu asgari ücretin hayat pahalılığı ve zamlar oranında "eşel mobil" (oynak sistem)e göre her ay yeniden düzenlenmesini istedi.

Dün ilk toplantısını yapan asgari ücret komisyonunun çalışmalarıyla ilgili görüşlerini açıklayan Cumalıoğlu, iki yılda bir belli standartlara göre tespit edilen asgari ücretin, çalışanların sorunlarına hiç bir çözüm getirmeyeceğini belirte-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

BAŞYAZI

En büyük kredi

Doğu Perinçek

Ecevit kendisine açılan en büyük krediyi kısa zamanda çarçur etti. Bu kredi ne Amerika'dan geliyordu, ne Rusya'dan, ne de IMF'den. Söz konusu olan halkın açtığı kredidir.

Ecevit, 1978 yılı başında hükümet kurduğu zaman, halkın büyük desteğine sahipti. Geniş yığınlar, MC hükümetlerinin ülkemizi nereye getirdiğini görmekte ve yeni kurulan hükümete umut bağlamaktaydı. Halk, cinayet ve terör kaynaklarının kurutulmasını istiyordu. Hayat pahalılığı ve işsizliğe bir çare bulunmalıydı.

Zorbalığa son vermek, can güvenliğini sağlamak, fiyat artışlarını durdurmak, Kıbrıs meselesini bir çözüme bağlamak: Bütün bu işler en ge-

(Devamı sa.7, sü.9'da)

DGBF Kızıldere katliamının 7. yıldönümü dolayısıyla açıklama yaptı

"Öğrenimi engelleyerek faşist katliamlar protesto edilemez"

Dısişleri Bakanı Gündüz Ökçün (solda) Profesör Bahri Savcı ile

İnsan Hakları Semineri sürüyor

Ökçün: "Eyleme dönüşmedikçe, imzanın değeri pek azdır"

ISTANBUL (ÖZEL)

Siyasal Bilgiler Fakültesi İnsan Hakları Merkezinin Dışişleri Bakanlığı ve UNESCO'nun yardımıyla düzenlediği İnsan Hakları Semineri İstanbul'da sürüyor.

Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, seminerin açış konuşmasını

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Tercüman gazetesi Adana tesisleri ve Gameda şirketi yaylım ateşine tutuldu

ANKARA (ÖZEL)

Devrimci Gençlik Birlikleri Federasyonu Genel Sekreteri Mahmut Özdemir, 1972 Kızıldere katliamının 7. yıl dönümü dolayısıyla bir açıklama yaptı. Açıklamasında, bütün gençliği, okul yöneticilerini çeşitli grupların öğrenimi engelleyen ve kargaşalık

(Devamı sa.7, sü.1'de)

Öğretim üyeleri ve öğretmenlerin düşünceleri

Okullarda huzur nasıl sağlanacak?

5. sayfada

Yaser Arafat

Enver Sedat

Kral Halit

Washington'dan sonra gözler Bağdat Zirvesine çevrildi

Suudi Arabistan, Mısır'ın tecritini onaylayacak mı?

- Suriye, FKÖ ve Irak diğer Arap ülkelerini Mısır'a ambargo uygulamaya zorluyorlar

BAĞDAT (AJANSLAR)

Mısır - İsrail Barış Anlaşmasına tepkiler yoğunlaşarak gelişiyor. Begin'in 2 Nisanda Kahire'ye yapacağı gezinin ertelendiği öğrenildi. Öte yandan işgal altındaki Arap topraklarında ve çeşitli Arap başkentlerinde protesto gösterileri sürüyor.

Bu arada Mısır, Umman Sudan ve Cibuti dışındaki Arap ülkelerinin Dışişleri ve Maliye Bakanları Irak'ın başkenti Bağdat'ta başlattıkları toplantıyı sürdürüyorlar.

(Devamı sa.7, sü.4'de)

Mısır-İsrail Anlaşmasının yankıları

3. sayfada

Köprülüler, konuyla ilgili olarak çalışmalar yapıldığını söyledi

"Sınır ticareti" yasallaştırılıyor

ANKARA (AA)

Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, dün bir açıklama yaparak, sınır ticaretine ilişkin düzenlemelerin hükümetçe saptanarak açıklanacağını bildirdi.

Sınır ticareti ile ilgili düzenlemelerin Milli Güvenlik Kurulunun hükümete tavsiyesi üzerine hazırlanan önlemler paketinde yer aldığına işaret eden Köprülüler, bu çalışmaların üç aydan beri sürdürüldüğünü kaydederek şunları söyledi:

(Devamı sa.7, sü.3'de)

YORUM

"Sınır ticareti" ya da kaçakçılık yasallaşırken

Alper Görmüş

Gazetelerde çıkan bir haber, ekonomik dilimize yeni bir katkı olarak sunulan "Sınır Ticareti"nin hükümet çevrelerinde oldukça ciddi bir şekilde ele alındığını gösteriyor. Aslında bu, "ayarlama" edebiyatının bir devamı ve son örneğidir. Yani kamuoyunun tepki duyduğu bir şeyi adıyla söylemeyip, yumuşatarak sunmak. Bir başka deyişle kitabına uydurmak. Bu edebiyata göre, zammın adı "Ayarlama", kaçakçılığın adı da "Sınır Ticareti"dir.

(Devamı sa.7, sü.5'de)

AP'li Ataöv, MHP'ye sempati duyan AP'lileri eleştirdi

"İçimizdeki çürükler ayrılsın Türkeş de kim oluyor?"

- AP Genel İdare Kurulu, erken seçimin partiye kazanç getireceği konusunda anlaştı

ANKARA (AA)

AP Millet Meclisi grubunun dünkü toplantısında bir konuşma yapan Antalya Milletvekili İhsan Ataöv, MHP'ye sempati duyan AP'lileri sert bir şekilde eleştirerek, "İçimizde ne kadar çü-

(Devamı sa.7, sü.8'de)

2 Nisanda başlayacak olan

Şoför direnişine esnaf ve sanatkarlar da katılıyor

- Direniş kararını protesto eden CHP Milletvekili Kazım Özeke, Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu Yönetim Kurulundan istifa etti
- İçişleri Bakanı Güneş ve Kotil, şoförlerin girişeceği eylemi görüştü
- Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı, direniş hakkında yasal işlem yapılacağını açıkladı
- Bakkallar ve Bayiler Federasyonu Başkanı, direniş kararını eleştirdi

Yazısı 5. sayfada

Osmaniye Gençlik Kolu seçimleri üzerine bir açıklama yapan

CHP Adana İl Başkanı: "Parti tüzük ve programı dışına çıkanlar hakkında disiplin işlemi yapılır"

ADANA (ÖZEL)

Osmaniye İlçesi Gençlik Kolu seçimleri ile ilgili olarak bir açıklama yapan, CHP Adana İl Başkanı Alibal Akdamar, "Parti tüzük ve programı dışına çıkanlar parti suçu işlemiş olurlar ve haklarında gerekli disiplin işlemi yapılır" dedi.

Geçen hafta sonunda yapılan CHP Osmaniye Gençlik Kolları Kongresinde, CHP'li gençler yönetime aday gösteremezken, Devrimci

(Devamı sa.7, sü.10'da)

AET Bakanlar Konseyi 2-3 Nisanda toplanıyor

BRÜKSEL (AA)

Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) Dışişleri Bakanları Konseyi,

(Devamı sa.7, sü.9'da)

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

Kahramanmaraş'ta yayınlanan KAHRAMAN KENT gazetesi sahibi Ali Fahri Şirikçi

"Basın Yayın Genel Müdürlüğü, sadece Ecevit'in klişesini veriyor"

Ali Öztürk

AYDINLIK: Anadolu basını olarak kağıt sorununuzu nasıl sağlıyabiliyorsunuz ve bu meselede zorluk çekiyor musunuz?

A.FAHRİ SİRİKÇİ: Anadolu basını pek kağıt bulamaz. Bize kağıdı SEKA'nın vermesi gerekiyorama büyük tröst gazeteler gibi kağıt alıp stok edecek gücümüz buna kafi gelmiyor. Ayrıca SEKA bize şöyle bir şart koşuyor: Verdiğimiz vergiyi ve günlük ne kadar gazete bastığımızı soruyor. Bizim gazetemiz devletin verdiği sınırlı ilanla yaşamını sürdürüyor. Bu yüzden de ancak devlet dairelerine ve ilgili yerlere gönderebilecek kadar gazete basıyoruz. Gazetemiz günlük satışa çıkmadığı icin kağıdı karaborsadan alarak gazeteyi çıkarabiliyoruz. Kağıdın paketini karaborsadan 325-350 lira arasında temin edebiliyoruz. Bu yüzden kağıt bizim için bir sorundur. Devletin Anadolu basınına el atarak kağıt sorununu çözmesini bekliyoruz.

AYDINLIK: Ali bey Anadolu basınında haberler resimsiz çıkıyor. Acaba bu klişe meselesinden mi ileri geliyor? Bu sorunu sizce kim engelliyor?

A.FAHRİ SİRİKÇİ: Klişe bölgede belirli illerde yapılıyor. Bizim de mali imkanlarımız elvermiyor ki, klişe temin edip haberlerimizi resimli basalım. Aslında klişe meselesinde ideolojik görüşleri ön plana çıkarıyorlar. Mesela biz Anadolu basınına, klişeyi Basın Yayın Genel Kurumunun vermesi gerekiyor. Şu anda Basın Yayın Genel Kurumunun verdiği yalnız Ecevit'in klişesi elimizde bulunuyor. Halbuki bu kurumun tarafsızca bütün parti liderlerinin klişesini göndermesi gerekiyor. Bir gazete hangi görüşten olursa olsun ideolojik mesele ön plana çıkarılmamalıdır.

Yine buna benzer bir mesele de 1978 yılına ait basın kartım gönderilmedi. Basın kartı yüzünden PTT telefonumuzu iptal etti. Görülüyor ki, ideolojik meseleler ön planda. Bu kafayla, böyle düşünmekle, Anadolu basınına yaklaşmak mümkün müdür? Böyle davranışlar Anadolu basınının çilesini artırmaktan başka bir şeye hizmet etmez. Telefonumuz kesilince haber meselesi bizim için ayrı sorun oldu. Şehir küçük, gidiyoruz bir dostumuzun yanına, bir haber yakalıyoruz, getirip yayınlıyoruz. Ama hemen arkasından haberin kaynağı ortaya çıkıyor ve haber kaynağımızı baskılara maruz bırakarak kaybetmiş oluyoruz. Ama bu işleri telefonla daha iyi yürütebiliyorduk. Ve haber kaynaklarımız da gizli kalabiliyordu.

AYDINLIK: Görebildiğimiz kadarıyla burada basın suçundan yargılanan ve hapis yatan pek görülmüyor. Ama buna karşın burada basın gerçekleri yazmada çekingen davranıyor. Acaba burada basın üzerinde bir baskı oluyor da Anadolu basını mı sesini çıkarmıyor. Bu mesele üzerinde görüşlerinizi açar mısınız?

A.FAHRİ SİRİKÇİ: Basın suçları hakkında burada toplu, Basın Mahkemesi vardır. Basın mahkemesinde tekzip konusu vardır. Bu mesele önemlidir. Biz haberi olduğu gibi yazıyoruz. Hemen arkasından habere muhatap olan kişi basın mahkemesine başvurup haberi tekzip ettiriyor. Bu meselede hakim hiç bir incelemede bulunmadan tekzibi ilgili gazeteye gönderiyor.

Tekzibe maruz kalan gazetenin haberini 24 saat içerisinde ispatlaması lazımdır. Biz bu tekzibi cevaplıyoruz. Ama hakim tekzip ettiren şahıs ve merciyi cezalandırmıyor. Size bu meselede bir örnek vermek isterim.

Bundan bir kaç yıl önce bir okulda öğrenciyle velisi bir öğretmeni dövüyor. Biz bu haberi polis bülteninden alıp yayınladık. Olay mahkemeye aksederek, öğrenciyle velisi tutuklanmıştı. Biz bunu yazdıktan sonra öğrenciyle veli gazeteyi tekzip ediyor. Gazetemizi kamuoyu önünde yalancı çıkarmamak için olayı aydınlığa çıkarıp hakime başvurunca, hakim meseleyi yatıştırarak olayın örtbas edilmesini istedi. Siz düşünün. Böyle bir olay karşısında siz olsanız ne yaparsınız? İşte böyle şartlar altında Anadolu basını gerçek ve gür sesini çıkaramıyor.

AYDINLIK: Anadolu basını olarak içinde bulunduğunuz genel sorunlarınız şüphesiz çoktur. Bu sorunlar arasında işçi sıkıntısı ve gazetenin ilan meselesi de bir sorundur. Başka gazeteler gibi sizde bu meselede sıkıntı çekiyor musunuz?

A.FAHRİ SİRİKÇİ: Günlük bir gazetenin sahibi olarak sanatkar işçi sayısı belirli olduğu için her zaman zorluk veriyor. Makinalarımız otomatik değildir. Bu yüzden her zaman bize teknik usta işçi gerekiyor. Bu işçilerinde gazetenin kadrosu içinde yetişmesi gerekiyor. Çünkü sokakta yakaladığın bir insanı burada çalıştıramazsınız ki. Biz bu işçi sıkıntısı içerisinde birde makale yazarı ve muhabir sıkıntısı çekmekteyiz. Gazetemizin şu anda iki tane haber getiren muhabiri vardır. Biz bunlara yeterli para veremediğimiz için sürekli muhabir sıkıntısı oluyor. Gazete senelik olarak 150-160 bin civarında gelir sağlıyor. Bu paranın içinde işçi vs. masraflarını çıkarınca bize kalan küçük bir devlet memurunun aldığı maaş kadar bir şey kalıyor.

Vilayet ilan veriyor. Biz bu ilanları yayınlıyoruz. Ama ilan paralarını alamıyoruz. Bakanlar Kurulu ilan paralarının hemen ödenmesi gerektiği hakkında karar çıkarmış, biz ise ilan paralarını 5-6 ay sonra ancak alabiliyoruz. Özel ilan zaten alamıyoruz. Bu yüzden de gazetemiz günde iki üç yüz tane ancak basılıp resmi devlet dairelerine dağıtılıyor. Biz istiyoruz ki gazetemizi teknik yönden geliştirip, bayilerde satılsın. Bu meselede de mali imkansızlıklar içerisinde yayınımızı sürdürebiliyoruz. Aslında bizimki bir gazetecilik değilde geçim davasıdır. Devletten hiç bir yardım görmeden yayınını sürdüren Anadolu gazetesinin çilesi midir nedir biz de bilmiyoruz.

FİKİR MEYDANI

Almanya'da işçilerimizin oturma ve çalışma izni üzerine (1)

Sezin Şengül
B. Almanya-Villingen

ALMANYA'da çalışan bütün Türkiyeli işçilerimizi yakından ilgilendiren oturma ve çalışma izni konusuna değinmek istiyoruz. Konuyu birbirine bağlı olarak üç başlık altında ele alacağız;

1) ÖZEL ÇALIŞMA İZNİ (besondere Arbeitserlaubnis),

2) SÜRESİZ OTURMA İZNİ VE SÜRESİZ OTURMA İMTİYAZI (unbefriste Aufenthalterlaubnis und Aufenthaltberechtigung)

3) PRATİKTE UYGULAMALARI VE ELEŞTİRİSİ?

Hepimizin bildiği gibi Almanya'da çalışabilmemiz için Alman makamlarından oturma ve çalışma izni almamız gerekir. Oturma izni yabancılar polisinden, çalışma izni Arbeitsamt'tan (İş ve İşçi Bulma Kurumu) alınır. Aksi durumunda turist veya "Bakımlı İşçi Ailesi" sayılırız. Normal oturma ve çalışma izni üzerinde durmayı yersiz buluyoruz, çünkü hemen hemen hepimizin bildiği bir konu.

Özel çalışma izni

Ortak Pazar (AET) harici ülkelerden gelen işçiler (mesela Türkiyeli işçiler) için Şubat 1971'de yasalaşan Özel Çalışma İzni; altı aylık, bir senelik normal çalışma iznine kıyasla çok daha faydalı ve geçerlidir. Faydalı ve geçerliliğini nelerdir?

Birincisi; altı aylık, bir senelik değil, 5 senelik veya süresiz olması.

İkincisi; F.Almanya'nın (Batı Berlin dahil) her tarafında geçerli olması.

Üçüncüsü; her türlü işyeri için geçerli olması. Halbuki normal çalışma izninde durum başkadır. Kanunen her işyeri değiştirdiğimizde o işyeri için yeni çalışma izni almak gerekir, eski normal çalışma izninin süresi bitmemiş olsa dahi. Alınmadığı takdirde kaçak işçi durumuna düşmüş oluruz ve cezalandırılırız.

Dördüncüsü; işsizlik oranına bakılmaksızın her an çalışma imkanı yaratması. Yani işsizlik anında Arbeitsamt veya kendimiz iş bulduktan sonra her an çalışabiliriz.

Beşincisi; Yeni yürürlüğe giren yasaya göre Süresiz Oturma İzni ve Süresiz Oturma İmtiyazından faydalanmanın ön koşullarından en önemlisi Özel Çalışma İznine sahip olmaktır.

Buraya kadar belirttiğimiz Özel Çalışma İzninin faydalarını normal çalışma izninde bulamayız. Hakkımız olan bu haktan neden faydalanamayalım?

Özel çalışma iznini kimler alabilir?

Almanya'da aralıksız en az 5 yıl çalışmış olanlar. Ayrıca eşler ve 18 yaşından küçük çocuklar. Almanya'da aralıksız 5 yıl oturmuş ve Özel Çalışma İzni olan eşi veya annesi üzerinden bu haktan yararlanırlar. Bu hususu bilhassa iyice belirtmek gerekir. Çünkü yasada yapılan yeni bir değişiklikle bu hak yabancı işçiler için kaldırılmıştır. Yalnız Türkiyeli ve bazı ülkelerin işçileri istisna tutulmuştur. Bazı kuruluşlar bu yeni yasa değişikliğini yanlış yorumluyorlar (mesela Köln Radyosu' Türkçe yayını Türkiyeli işçiler için de bu hakkın kaldırıldığını belirtiyorlar. Halbuki bunun gerçekle hiç bir alakası yoktur. İşçi ailesi (eşler-çocuklar) bu haktan yararlanmaya devam edecektir.

Özel çalışma izni nereden, nasıl alınabilir?

Normal çalışma izni gibi, Özel Çalışma İzni de Arbeitsamt'tan alınır. Kanunen işçi bizzat kendisi almakla mükelleftir. Fakat uygulamada kolaylık olsun diye Arbeitsamt, istenmeden otomatikman kendisi gönderir veya işveren tarafından alınır. Pratikte bunun çok büyük sakıncaları hatta zararları olmuştur. Sırf işverenin hatasından dolayı işçilerimizin çoğunluğu bu haktan faydalanamamaktadır, yani Özel Çalışma İzni alamamaktadır. Üçüncü bölümde bunu daha etraflıca işleyeceğiz.

Her emekçi bağlı bulunduğu Arbeitsamt'a başvurarak çalışma izni dilekçesini (Antrag auf Arbeitserlaubnis) doldurup verir. Özel Çalışma İzni alınmasının veya doldurulmasının işverenle hiç bir ilgisi yoktur. Hatta çalışma izni dilekçesinin –işverenin imzası ve mühürü- bölümünün doldurulmasına, yani işverene imzalatıp mühürletilmesine gerek yoktur. Arbeitsamt'tan alacağımız Özel Çalışma İzninin aslı kendimizde kalır, fotokopisi işverene verilir.

Çalışma izninin normal veya özel olduğunu nasıl anlarız?

1) 5 sene veya süresiz olması.

2) BRD (F.Almanya) ve W.Berlin (Batı Berlin) yazısının olması (belgenin en alt kısmında),

3) Belgenin sol alt köşesinde 3 maddelik kısmın 1. ve 2. maddelerinin üzerleri çizilip en son 3. maddesinin üzerinin çizilmemiş olması,

4) "Bu çalışma izni yukarıdaki işveren için geçerlidir" yazısının olmaması.

Süresiz oturma izni ve imtiyazı

Süresiz Oturma İzni ve Süresiz Oturma İmtiyazı yabancı işçilerin ve ailelerinin ikamet statüsünde yapılan bir değişiklikle 2 Haziran 1978 tarihinde onaylandı ve 1 Ekim 1978 de yürürlüğe girdi. Görünüşte yabancı işçilerin ve ailelerinin F.Almanya'da ikamet durumlarını iyileştirmek ve sağlamlaştırmaktır. Halbuki bunun pratikte böyle olmadığını görmekteyiz ve göreceğiz.

Süresiz oturma izni

Almanya'da aralıksız (devamlı 3 ay Almanya dışında kalmamak) 5 sene oturup, aşağıdaki koşulları yerine getiren, Ortak Pazar harici yabancı işçi ve aileleri Süresiz Oturma İzni alabilirler (kati değil). Çünkü yabancılar polisinin takdir yetkisi açık kapı olarak bırakılıyor. Yani bütün koşulları yerine getirsek bile yabancılar polisinin takdir yetkisi ile verilmeyebilir. Aranan koşullar:

1) Çalışma İzni Yönetmeliğinin 2. maddesine göre Özel Çalışma İznine sahip olmak.

2) Basit de olsa Almanca lisanını bilmek. Çeşitli Almanca dil kurslarından birine katıldığımıza dair bir belge verilebilir, eğer istenirse.

3) Yabancı işçi ve ailelerinin oturdukları yerin kanunlara uygun olması. Mesela fert sayısına göre konutun büyüklüğü, sıhhate elverişliliği, çevreye uygun olması. Aynı zamanda kira mukavelesinin fotokopisi (firma konutlarında oturan işçilerin bu belgeyi firmadan alabilirler) birlikte verilmesi gerekir.

4) Çocukları olup da okul yaşına gelmiş olanların (tabi Almanya'da olanları) okula gittiklerine veya devam ettiklerine dair okul idaresinden alınacak bir belge.

Bunlar tamamlandıktan sonra başvuru dilekçesi ile yabancılar polisine müracaat edilir. Yabancı işçi ve ailelerinin Süresiz Oturma İzni istekleri yabancılar polisince incelendikten sonra kabul edilir veya edilmez. Edilmez ise mahkemeye başvurulabilir. Mahkemeye başvurmadan önce yabancılar polisinden reddediliş sebepleri yazılı olarak istenir ve iyice incelenmesi gerekir. Haklılığımıza iyice inanıyorsak, yabancılar polisince belirtilen süre içinde vakit geçirmeksizin mahkemeye müracaatımızı yapmalıyız.

Süresiz Oturma İzni alan işçinin eşi ve çocukları da bu haktan faydalanır. İşçi aileleri için yukarıdaki koşullar aranmaz, hatta 5 seneden az Almanya'da oturuyor olmuş olsa bile. Yalnız biraz Almanca bilmeleri gerekir.

Süresiz oturma imtiyazı

Bazı kuruluşlarca (mesela DGB –Alman İşçi Sendikaları Birliği) bu yanlış olarak tercüme edilip Süresiz Oturma HAKKI denmektedir. Çok hatalı bir durum ortaya çıkıyor ve yanlış anlaşımlara sebebiyet veriyor. Süresiz Oturma Hakkı, Alman Anayasasında belirtildiğine göre yalnız Alman vatandaşına ve Alman vatandaşlığına geçmiş kişilere tanınan bir haktır. Ortak Pazar ülkelerinden gelen işçiler bile bu haktan faydalanamamaktadır. Onun için Süresiz Oturma Hakkı yerine, Süresiz Oturma İmtiyazı olarak tercüme etmek daha uygundur.

Süresiz Oturma İmtiyazı hakkından faydalanabilmek için en az aralıksız 8 sene Almanya'da oturmuş olmak gerekir. Aranan diğer koşullar, Süresiz Oturma İzninde olanların aynısıdır. Aile fertleri (eş ve çocuklar) Süresiz Oturma izninde olduğu gibi aynı haklardan, aynı şekilde faydalanabilirler.

Görüleceği gibi Süresiz Oturma İmtiyazı, Süresiz Oturma İzninden daha yararlıdır. Eskiden beri uygulanan oturma izninden (mormal 3-6 aylık, 1-2 senelik) pek farkı yoktur. Süresiz Oturma İzninin. Devamlı yenilemeyi, uzatma ücreti ödemeyi ve zaman kaybını (gidip-gelmek) ortadan kaldırıyor o kadar. Normal oturma izninde olduğu gibi her an ufak bir hatada haklarımız ellerimizden alınıp yırt dışı edilebiliriz. Fakat Süresiz Oturma İmtiyazı için durum bu kadar basit değildir. Yabancılar polisinin Süresiz Oturma İmtiyazı olan bir kimseyi kolaylıkla, eftenpüften sebeplerle yurt dışı edemiyor veya haklarından mahrum bırakamıyor, az-çok zorlanıyor. Bu yönden Süresiz Oturma İmtiyazı alabilenler eskisine ve diğerlerine nazaran daha iyi durumda oluyorlar.

Başlangıçta belirttiğimiz koşulları yerine getiremeyenler veya getirseler bile yabancılar polisinin takdirinden geçemeyenler Süresiz Oturma İzni veya İmtiyazı alamıyorlar. Eskisi gibi oturma iznini ilk defasında bir senelik ve bundan sonrakilerini 2 senelik olarak almaya devam ediliyor.

Bu konuda ve Özel Çalışma İzninin pratikteki uygulamaları ve eleştirileri gelecek yazımızda değineceğiz.

(Devam edecek)

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Gitti umut, geldi umut!..

Ne esprili milletiz yarabbi, ne esprili millet?

Düşünüp dururduk hep.

Her alanda geriyiz de niye güldürmece dalında baştayız diye?

Sebebi basitmiş meğer. Cevher içimizdeymiş.

Demirel'in yurt gezilerinde taşınan pankartları tebessümle izledik.

Hele şu pankart'taki ince espriye doğrusu bittik:

"Anaların gözyaşları mazot olsaydı, traktörlerimiz yolda kalmazdı!"

Bir gün de anaların gözyaşlarını durduracaklarını söyleyenlerin zamanında, ırmaklaşan yaşları ve mazot yokluğundan yolda kalan vasıtaları ihtiva eden espri gerçekten enfes bir terkip...

Kırk yıl düşünsek aklımıza gelmezdi. Tebrikler.

* * *

Kıratın süvarisinin keyfinden geçilmiyor.

Eh ne de olsa meydan onun.

Daha niye dursun Ankara'da?

Ankara'nın kirli havasıyla niçin ciğerlerini doldursun?

Çıkıyor Anadoluya, havasını basıyor! Ne de olsa çobandır. Alışıktır Anadolu havalarına.

Hele de havalar böylesine güzel olursa? Meydanlarda umduğundan fazla kalabalıklar bulursa...

Yatsın kalksın da kendisini MC kuyusundan çıkartan iktidara dua etsin.

İşadamlarından çok, iktidardan destek görüyor zira.

Aralarında gizli bir anlaşma var da haberimiz mi yok yoksa?

Ecevit sanki Demirel'i illa da "Umut" yapmak için kolları sıvamış bir menajer?

Ne yapıyorsa Demirel'e yarıyor.

Eh ne de olsa umut edebiyatını iyi bilir!

Silifkenin 10 kuruşluk domateslerinden n'aber?

Yiyen var mı?

25 liralık Sümerbank ayakkabıları hani nerde?

Giyen var mı?

Giyen yok ama giydiren var?

İyi giydiriyor yurt gezilerinde Demirel!

Marifet değil. Böyle hükümete dedem de giydirir.

* * *

İktidar şakşakçısı kalemler de bir alem...

Hükümeti kollayacağız diye son zamları savunmaya kalkışmakla bir batağa saplanmışlardır ki, çırpındıkça batacaklardır.

Kan ağlayan vatandaşlarla hiç mi temasları yok?

Hele muhalefetin gezilerinden, gösterilerinden rahatsız olmalarını havsalamız bir türlü almıyor.

Tüm bu işler; Ecevit muhalefetteyken meşru oluyor da, aynı iş Demirel'in muhalefetine gelince neden tu kaka oluyor?

Boş tencerelerle, tavalarla sokaklara dökülen hatunların sırtını sıvazlayan kimdi? Biz miydik?

Kuru fasulyanın kilosu 60 lira ama, üreticinin eline bunun kaçta kaçı geçiyor acaba?

Aracılar; Süleyman beyden de kazançlı, keyifli!

Yani hamam aynı hamam, yalnızca tellaklar değişmiş. Terleyen yine halk.

UMUT'un biri gidiyor, biri geliyor ama halk her seferinde umduğunu değil, bulduğunu yiyor!

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1											■	
2									■			
3			■		■		■					
4						■				■		
5					■			■				
6		■										■
7										■		
8				■			■					

SOLDAN SAĞA: 1) Eski Azerbaycan Oğuzlarının destansı hikayelerini toparlayan ve günümüze kadar gelmesini sağlayan, efsanevi Oğuz ozanı. 2) Sözünü geçiren – Otomobilin elektrik enerjisi kaynağı. 3) Tersi Kimya'da Magnezyum'un simgesi-Tersi gemilerin sefer işçileri. 4) 12 Mart döneminin başbakanlarından biri - Bir halife - Sürünün yarısı. 5) Tersi anlam-Vilayet - Tersi eski Orta Asya Türklerinde hükümdara verilen san. 6) Belgelerin saklanmasında kullanılan çok küçük film. 7) İçin için kızmak - Beddua anlamında kullanılan bir sözcük. 8) Tersi bir cins erkek deve ya da ağır, battal - Duman izi - Tersi çok güzel.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Geçmişin teori ve eylemlerini kalıpçı bir anlayışla ele alıp uygulamaya çalışan. 2) Faktör, etken-Tersi intikam. 3) Bir nota-Bir mikroskop camı. 4) İşçilerin, Maden - İş revizyonistlerine ilk darbeyi vurdukları demir çelik fabrikası. 5) Bir bağlaç - Tersi 'son' karşıtı. 6) Otomobilin kısa yazılışı - Tersi dizi. 7) Kimyada Renyum'un simgesi-Tersi yorgunluğu giderme amacıyla durup dinlenme. 8) Bir hükümdar sanı - Kullanılması Atatürk döneminde yasaklanan bir başlık. 9) Antalya'nın bir ilçesi. 10) At yavrusu - Bir renk. 11) Bir koyun cinsi. 12) Kesilmiş, kalın ağaç gövdesi - Kimyada Helyum'un simgesi

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	S	Ü	B	J	E	K	T	İ	V	İ	Z	M
2	İ	Y	İ	■	P	E	R	S	O	N	E	L
3	N	E	R	B	E	C	■	İ	L	A	M	■
4	B	■	L	O	■	R	O	M	E	N	■	T
5	A	Ş	E	R	M	E	■	■	Y	■	K	E
6	D	Ü	Ş	■	İ	M	A	■	B	Ö	R	K
7	■	R	İ	S	K	■	P	R	O	T	O	N
8	B	A	K	R	A	Ç	■	E	L	E	M	E

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

ŞIHLI KAYSERİ

İçişleri Bakanlığının dikkatine

SAVCI BİZİ DİNLEMİYOR

16 Mart 1979 Cuma günü köyüme yaptığım ziyaret sırasında annemin, babamın ve arkadaşlarımın dertlerini dinledim.

Akşam Kayseri'nin Develi ilçesine bağlı Şıhlı kasabasında evime geldim. Akşam benim geldiğimi duyan arkadaşlarımı gormek, konuşmak istedikleri halde güpegündüz gelmekten çekiniyorlar. Kasaba içerisinde vatandaşın birbirlerine düşman kesilmelerinin sebebi nedir, biliyor musunuz?

MHP'nin marifetidir. Altı bin nüfusun yaşantısını gözlerimle görüp kulağımla işittim.

Ne acı değil mi? Kasabada ülkücülerin faşist rejimi bu işte. Kasabada dikta rejimini uygulamak isteyen komandolara karşı mücadele veren kasabalılar, son çare olarak Develi Kaymakamlığına ve Savcılığına başvurarak onlardan huzurun sağlanması için yardım istemişlerdir. Aldıkları cevap şu olabilmiştir:

"Siz doğru durun, onlar karışmaz böyle olaylara." Bu durumda yapılan baskıdan elbette ilçe yöneticileri de sorumludur.

Yine kasaba ilkokulunda görev yapan öğretmen İbrahim Baykan'ın komandoların tuzağına düşerek ölümle tehdit edildikten sonra başına gelenlere ne dersiniz?

Öğretmen İbrahim Baykan'ın bu olaylar karşısında ilçe kaymakamlığına ve Savcılığına yaptığı müracaat, tepkiyle karşılanmıştır ve davasını savunamamıştır. Kendi yağı ile kavrulan kasabalıların şahsına yapılan baskılara, "Bizler istediğimizi yaparız, kimse bizi engelleyemez" diyen eylemcilere göz yumulur mu acaba? Hayır, buna hiç kimsenin evet demeyeceğine inanıyor ve komandolardan hesap sorulmasını istiyoruz.

Kasabada beş yıllık mazisi olan ülkücü derneğin kasaba halkına yaptığı işkenceyi düşünüyorum. Bunlar iktidarı ellerine almış olsalardı halkın binbir güçlüklerle ekip biçtiğini, çoluğunun, çocuğunun buğdayını ellerinden alacaklardı. Hiç şüpheniz olmasın.

Kemal Toker
Memur

Bu da temiz hava kuyruğu

Gaz kuyruğu, tüp kuyruğu, benzin kuyruğu, sigara kuyruğu, et kuyruğu, dolmuş kuyruğu, ekmek kuyruğu, şeker kuyruğu, margarin kuyruğu derken havaların ısınması ile birlikte yeni bir kuyruk çeşidi ile karşılaşıyoruz: Temiz hava kuyruğu.

Resimde İstanbul Gülhane Parkına girmek için kuyruğa giren yurttaşları görüyorsunuz.

Frankfurter Rundschau DIE WELT

UNABHÄNGIGE TAGESZEITUNG FÜR DEUTSCHLAND

Alman basınında Mısır-İsrail anlaşması

FRANKFURT

Anlaşmanın hazırlanması yolunda yapılan çalışmaları anlatarak habere başlayan Frankfurter Rundschau gazetesi Carter'ın çabalarını dile getirerek şöyle yazıyor:

"Anlaşmanın başarıyla imzalanmasında inatçılığı büyük rol oynayan Carter, Arap dünyasına seslenerek eserin yaşaması için onların da desteklemeleri gerektiğini söyledi. Carter bütün öteki Arap halklarının da barış istediklerinden emin olduğunu belirtti.

DİE WELT

Begin'in Mısır'a gelmek üzere Sedat'a söz verdiğini başlık yapan gazete, Esat'ın "Sedat kendi ölüm kararını imzaladı" dediğini bildiriyor.

Diğer büyük Alman gazeteleri gibi her iki tarafın da durumdan memnun olduğunu vurgulayan Die Welt anlaşmaya karşı olan Arapların görüşlerine geniş yer veriyor. Gazetenin haberine göre anlaşmayı protesto etmek için İsrailliler tarafından işgal altındaki bölgelerde oturan Filistinliler genel grev çağrısı yaptılar ve başarıyla uyguladılar. Dükkanlar açılmadı, birçok yerleşme merkezinde yürüyüşler düzenlendi ve olay çıkmadı. Kral Hüseyin'in anlaşma için "kocaman bir sıfır" dediğini bildiren gazete, Amerikan televizyon şirketi NBC'nin yaptığı bir anketin sonuçlarını veriyor. Ankete göre Amerikalıların yüzde 43'ü bu anlaşmanın İsrail ile diğer Arap ülkeleri arasındaki yakınlaşmayı sağlayacağına inanmıyorlar. İsrail ile yapılacak beş milyarlık yeni yardımı onaylamayanlar ise yüzde 60. Gazetenin Washington muhabirinin bildirdiğine göre Carter anlaşmanın kalıcı bir barış getireceğine inanıyor ve Filistin Kurtuluş Örgütünün kısa sürecek terör eylemlerinden sonra Ürdün, Suriye ve Irak'ın da barışın avantajlarını göreceklerini iddia ediyor. Mısır-İsrail anlaşması konusunda Federal Almanya Başbakanı Schmidt şöyle dedi.

"Anlaşmanın onaylanması tarihi bir olaydır. Atılan bu adımı mutlaka diğer adımlar takip etmelidir. "Muhalefet Lideri CDU Başkanı ise konuyla ilgili olarak "Tarafları kutlamakla birşey yapılmış olmuyor. Federal Almanya'da Orta Doğu'da barışın sağlanması için iktisadi ve siyasi bakımdan katkıda bulunmak zorundadır."

Arap kaynaklı haberlere göre Sedat Kahire'ye dönüşü sırasında Almanya'nın Başkenti Bonn'a uğrayacak.

TEPKİLER... YANKILAR...TEPKİLER....

BEGİN'İN KAHİRE ZİYARETİ ERTELENDİ

- Sedat, Bonn'da Schmidt'le görüşüyor
- Callaghan, anlaşmayı "tarihi bir olay" olarak değerlendirdi
- Arafat, ABD'ye de ambargo uygulanmasını istiyor

DIŞ HABERLER

Mısır-İsrail Barış Anlaşmasını imzaladıktan sonra ABD'li çeşitli yetkililerle görüşmeler yapan Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat ve İsrail Başbakanı Menahem Begin'in önümüzdeki günlerde yapacağı ziyaretler belli oldu.

İsrail Radyosu, Begin'in 2 Nisan günü Kahire'ye yapacağı resmi gezinin bir hafta ertelendiğini açıkladı. Bu ertelemeye gerekçe olarak, Mısır'ın Begin'i karşılama hazırlıklarını uzatması gösteriliyor. Ancak hatırlanacağı üzere, daha önce varılan anlaşma gereğince Washington'da Barış anlaşmasının sadece İngilizce metni imzalanacaktı. Aynı metinin Arapçası Kahire'de İbranicesi de Kudüs'te yapılacak törenlerle imzalanacaktı. Bu üçlü imzalama töreni Enver Sedat'ın talebi üzerine iptal edilmiş ve her üç metin de Washington'da imzalanmıştı.

Enver Sedat'ın ise bugün Almanya başkenti Bonn'a gitmesi bekleniyor. Sedat, Mısır-İsrail Barış Anlaşmasını destekleyen Helmut Schmidt ile görüşecek.

SEDAT, MOSKOVA'YI ELEŞTİRDİ

Enver Sedat, Bonn'a hareket etmeden önce Washington'da İsrailli gazetecilerle yaptığı basın toplantısında Sovyetler Birliği'ni eleştirerek şöyle konuştu: "Sovyetler Birliği bana 1972 yılında İsrail'in o zamanki Başbakanı Bayan Golda Meir ile anlaşmamı istemiş hatta bana bu konuda baskı yapmışlardı. Sovyetler'in Taşkent'te imzalanmasını teklif ettikleri anlaşma, İsrail'in 6 gün savaşlarında elde ettiği üstünlüğünün resmen kabul edilmesi anlamına gelecekti. Şimdi Sovyetler bana saldırıyor. Merak ettiğim husus şu: Eğer 1972'de çok ağır şartlarla anlaşma imzalamış olsaydım, gene bana saldıracaklar mıydı acaba?"

İngiltere Başbakanı James Callaghan, Mısır-İsrail barış anlaşmasını "büyük bir tarihi olay" olarak değerlendirirken, İsveç hükümetinin bildirisi. "Orta Doğu'da Filistin sorunu çözülmedikçe, tam ve kalıcı bir barışın sağlanamayacağını" belirtti.

KATAR MECLİSİ ANLAŞMAYI KINADI

Katar Danışma Meclisi (Parlamentosu) Mısır-İsrail anlaşmasını, "Arap halklarının teslimi ve Arap ülkelerinin onurunun çiğnenmesi" olarak değerlendirdi. Meclisin yayınladığı açıklamada, Filistin halkının meşru hakları uğruna yürüttüğü mücadelenin güçlü bir şekilde desteklenmesi gereği kaydedildi.

DİĞER TEPKİLER

Anlaşmaya karşı çıkan Libya, Suriye ve Irak'ta büyük protesto gösterileri düzenlenirken, Filistin Kurtuluş Örgütü Lideri Yaser Arafat, Mısır'dan sonra ABD'ye de ambargo uygulanmasın istedi. Arap ülkelerinin elinde petrol gibi çok kıymetli bir silah olduğunu söyleyen Arafat, ABD'ye de ekonomik ambargo uygulanırsa Mısır-İsrail barış anlaşmasına "doğru bir şekilde muhalefet edilebileceğini" öne sürdü.

Arafat, Arap ülkelerinin ABD bankalarında yatan dolarlarını da bu bankalardan çekmesini talep etti.

Bu arada Paris'in bir banliyösünde Yahudi öğrencilerin kaldığı bir binaya bomba atıldı. Patlama 6 kişinin ağır bir şekilde yaralanmasına yolaçtı. FKÖ'nün Fransa temsilcisi İbrahim Sus, bir açıklama yaparak bu eylemin FKÖ ile hiç bir ilişkisi olmadığını söyledi.

Bulgaristan'ın başkenti Sofya'da yapılan bir gösteride de Mısır-İsrail anlaşması protesto edildi.

İran'ın Kum kentinde yapılan protesto gösterisine de yaklaşık 50 bin kişi katıldı.

Yunanistan'ın başkenti Atina'da ve Fas'ta yapılan gösterilerde de Mısır—İsrail Barış Anlaşması kınandı. Papandreu'nun PASOK (Yunanistan Sosyalist Partisi) anlaşmaya karşı çıktığını açıklayan bir bildiri yayınladı. Fas'ta ise Moskova yanlısı "Halkçı sosyalistler Güçler Birliği" Partisi, Sedat'ın Filistin halkına ihanet ettiğini öne sürdü.

İSRAİL, İŞGAL ETTİĞİ YERLERDEN ÇEKİLMEYE BAŞLADI

Reuter Ajansı, İsrail Savunma Bakanı Ezer Weizmann'ın emirleri üzerine askeri birliklerin İsrail'in işgal ettiği Sina Yarımadasından çekilmeye başladığını bildirdi. Ajans haberine göre, geri çekilme işlemi şimdilik yavaş bir şekilde gerçekleşiyor. Ancak üç hafta sonra kutlanacak olan Musevi Bayramından sonra geri çekilme eyleminin daha da hızlanacağı sanılıyor.

Kudüs'te yapılan bir açıklamaya göre de, İsrail 26 Mayıs tarihine kadar El Ariş kentinden tamamen çekilecek.

Fransa Devlet Başkanının Moskova gezisi tehir edildi

PARİS

Fransa Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing'in 29-31 Mart tarihleri arasında Moskova'ya yapacağı gezi ertelendi. Ertelenme haberini ilk kez Moskova radyosu TASS çıkışlı bir haberinde verdi. Fransız Devlet Başkanlığının sözcüsü de daha sonra yaptığı bir açıklamada gezinin üç hafta kadar ertelendiğini bildirdi. Ancak her iki resmi açıklamada da ertelenme nedeni belirtilmedi.

Paris'teki bazı kaynaklar, ertelenme nedeni olarak Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev'in "soğuk algınlığına yakalanmasını" gösteriyorlar. Ancak Fransa radyosu, TASS'ın yayınladığı Sovyet hükümet bildirisini, "kısa ve özlü ama çok şey anlatan bir bildiri" olarak yorumladı.

Bilindiği gibi, Fransa Kamboçya'nın Vietnam tarafından işgal edilmesine karşı çıkmış, son İsrail-Mısır barış anlaşmasını da mahkum etmemişti. Öte yandan, Giscard d'Estaing'in Mart ayı başında Romanya'ya yaptığı resmi ziyaret de Moskova basını tarafından büyük memnunlukla karşılanmamıştı.

Sovyet uzmanı Bayan d'Encausse, Mısır-İsrail Barış Anlaşmasının muhtemel sonuçlarını değerlendirdi

"Orta Doğu'da Sovyet yayılması çok tehlikeli olabilir"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Fransa Radyosu 26 Mart günü yaptığı yayında (TSİ 20.00), Sovyet uzmanı bayan Helene Carrere d'Encausse ile "Orta Doğu'da ABD ile Sovyetler karşı karşıya" konulu bir röportaj yaptı. Röportajın önemli bölümlerini özetleyerek yayınlıyoruz.

SORU—1974 yıllarında da ABD Orta Doğu için bir barış planı önermişti. O zaman ile bugün arasındaki gelişmeler nasıl bir değişiklik gösterdi?

H.C.d'ENCAUSSE—Amerikalıların tutumu o zaman daha açıktı. Onların amacı, Mısır ve İsrail birliklerini hiç olmazsa ikiye ayırmak oldu.

Oysa ki şimdi, ABD'nin umutsuz bir barış sağlama çabasına giriştiğini görüyoruz. Carter, ilk başta kendi şahsi durumunu güçlendirmek, sonra da ABD'nin dış politikasını kuvvetlendirmek istiyor. Ama o günden bu yana ABD'nin dış politikası itibarından çok şey yitirdi. Ve aslında Washington diplomasisi hatırı sayılır yenilgiler aldı. Kendisine uzun zamandan beri bağlı olan rejimler bile bugün artık ABD'den umut kesiyorlar. İran olayı bunu göstermiyor mu?

ABD'nin politikası sonuna kadar gidebilir mi? Washington Angola'da ve Etyopya'da Sovyet yayılmasına karşı bir engel teşkil edemedi. ABD artık gerileyen bir devlet oldu. Bu yüzden, Carter'ın Mısır-İsrail barış [illegible] masına garantör olması, bu ga[illegible] gösteriyor. Carter, Mısır ve İsrail'i masa başına oturtmayı başardı. Mısır'ın büyük ölçüde barışa ihtiyacı vardı. ABD İsrail'e baskı yaparak onu da anlaşma masasına oturttu. Ama bu anlaşmanın sonuna kadar başarılı olacağı konusunda kimse garanti veremiyor. Sonra şunu sormak lazım: ABD, Arap ülkelerinin baskısına ne kadar dayanabilir?

Sonuç olarak şunu söyleyebilirim. Bu çok önemli bir anlaşmadır. Çünkü 30 yıllık savaşa son vermektedir. Şimdi gelişmeleri izlemek gerek.

SORU—ABD böylece Orta Doğu'ya yeniden muzaffer bir şekilde dönüyor mu? SSCB bu durum karşısında seyirci kalabilir mi? Mesela Gromiko'nun Şam'a yaptığı ziyareti nasıl değerlendirebilirsiniz? Sıradan bir ziyaret mi? Yoksa, şimdiden anlaşmaya karşı bir cevap mı?

H.C.d'ENCAUSSE—1974'lerden sonra ABD Mısır üzerine oynayarak güçlenmeye çalıştı. Ancak bu arada SSCB'de özellike Suriye'nin arkasına geçerek taraftar toplamaya çalışıyordu. Onun amacı bir Red Cephesi kurmaktı. Gromiko'nun gezisi, bir yanıt verme hazırlığı olarak değerlendirilebilir. Orta Doğu'da Sovyet yayılması çok tehlikeli olabilir. Çünkü Moskova bunu gerçekleştirmenin yollarını iyi biliyor. Bir kere, Kremlin Orta Doğu'daki zayıf ülkelerin üzerine gider ki, bölgede zayıf ülke sayısı kalabalık. Sonra, Kremlin, Araplararası çelişmeleri sonuna kadar kullanacaktır. Örneğin, Suriye, Mısır'ın Arap dünyası içinde lider olmasını asla kabul etmiyor. Sonra, yine Suriye Sedat'ın güttüğü "Tek başına kahramanlık" siyasetine de karşı. SSCB, "Mısır düşmanlığı dayanışması" sayesinde ve Filistinlileri propaganda malzemesi yaparak Orta Doğu'da etkinliği güçlendirmeye çalışacak. Filistin sorunu Orta Doğu'da istikrarsızlık yaratılması için sık sık gündeme getirilebilir.

SORU—Bu konuda belki bir unsur daha var. Mesela, SSCB son zamanlarda Suudi Arabistan ile de flört etmeye başladı. Bu yeni durumu nasıl tahlil etmek gerek?

H.C.d'ENCAUSSE—Evet bu yeni durumu da göz önünde bulundurmak gerekir. SSCB'nin İran'a karşı tutumu da ilginçtir. Çünkü İran da Suudi Arabistan da birer petrol büyük üreticisidirler.

Mısır, SSCB'den kurtulup belirli ölçüde ABD'nin etkisi altına girdi ama, haritaya şöyle bir bakarsak, Afrika boynuzunda, Güney Yemen de SSCB son zamanlarda büyük ilerlemeler kaydetti.

Mısır, şimdi ABD desteğini aldı ama, çevresinde hep kendisine düşman ülkeler var. Bence Suudi Arabistan'ın durumu da aynı Mısır'ınki gibi. Onun çevresinde de hep daha çok Sovyet yanlısı ülkeler var...

Ama ben yine şunu belirteyim, Mısır-İsrail anlaşması ABD için bir zaferdir. Ancak bu zaferin gerçek bir zafer olması için uzun süreli olması şarttır.

İRAN HALKINA PETROL GELİRİNDEN DÜŞEN PAY:

İran nereye gidiyor?

Yazı ve fotoğraflar: ÇİĞDEM KÖMÜRCÜOĞLU, SABİT YÜRÜRDURMAZ (7)

Evin zindanı

İran'da köylerin yüzde 92'sinde elektrik ve su yok köy evlerinin yüzde 90'nı kerpiçten yapılmış. Buna karşılık dünyanın en modern hapishanelerinden biri olan Evin Zındanı elektronik aletlerle donatılmış.

ARABAMIZ tek katlı, yoksul görünümlü kerpiç yapıların arasındaki dar toprak yoldan Evin Zındanına doğru ilerliyor. Halk arasında, eskiden, "Dehşet Şatosu" diye anılan Evin Zındanına gidiyoruz. Siyasi mahkumların, işkencecilerin eline terkedilmiş halde, mahkemeye bile çıkarılmadan bir yıl, iki yıl tutulduğu zından burası. Hem de aynı zamanda işkencehane.

Evin Zındanı, sabık Şahın saltanatını sürdürebilmek için yerin altında ve üstünde inşa ettirdiği zındanlardan bir tanesi yalnızca. Şimdi halk teker teker bu zındanları bulup ortaya çıkarıyor. Evin Zındanı Tahran'ın kuzeyinde bir tepenin eşiğinde geniş bir arazinin içine kurulmuş. Etrafını çevreleyen yüksek duvarlar, kuleler, yüksek gerilim antenleriyle bir Nazi Kampını hatırlatıyor. Ne var ki, bu duvarları, zındanın içine yerleştirdikleri elektronik cihazları da yeterli görmemişler. Tepeye de mayın döşemişler. Eskiden buraya 2 kilometre yaklaşmak kurşunlanmak için yeterli bir nedenmiş.

Evin Zındanı da kısa süren bir çatışmadan sonra düştü. Ondan sonra önünden kalabalık eksik olmadı. İnsanlar bir müze gezer gibi, hem kanlı rejimin hem de ona karşı direnişin bir sembolü haline gelen bu zındanı gezmek istiyorlardı. Biz gittiğimizde de zındanın duvarlarının ve kapısının önünde böyle bir kalabalık toplanmıştı. Kapının üstünde burada işkence altında şehit düşenlerin resimleri asılıydı.

ZINDANI GEZDİREN ESKİ TUTUKLU

Zındanın aralanan kapısından içeri girince, karşımıza başka bir duvar çıktı. Arazinin içinde birbirinden duvarlarla ayrılmış dört hapishane olduğunu öğrendik. Bunlardan biri inşaat halinde. Tamamlamaya Şahın saltanatı yetmemiş. Uzun bir yol boyunca sıralanan idare binalarını ve asker koğuşlarını geçtikten sonra bir duvarla daha karşılaştık. Demir kapıdan geçip geniş bir avluya girdik. Avlunun ortasında üç katlı bir yapı var. Burası Evin Zındanına adını veren erkekler hapishanesi. 1973 yılında yapılmış. Diğer binalar daha eski.

Bize hapishaneyi kıvırcık saçlı, kara gözlü genç bir mücahit gezdiriyor. Adı Mahmut Kitapçı. Kendi de Evin Zındanının dabir buçuk yıl yatmış. "suçun neydi?" diye soruyoruz. İki yıl önce öğrenci boykotu sırasında duvara rejim aleyhtarı bir slogan yazmak. Evin Zındanında kırbaçla dövülmüş. İkinci katta bulunan klinikte tedavi görmüş. Evin Zındanı'nın alınmasına katılmış. Sonra kendisini burada görevlendirmişler. Bir zamanlar tutuklu olarak bulunduğu hapishaneyi şimdi ziyaretçilere gezdiriyor.

DEMİR KAPILAR KURŞUNLARLA DELİK DEŞİK EDİLMİŞ

Üç katlı binanın oldukça ilginç bir

Giri'mez, alınmaz sanılan Evin Zındanının parçalanan parmaklıkları...

mimarisi var. Giriş katı ortak. İkinci ve ücüncü katlar, doğu ve batı olmak üzere birbirinden tamamen ayrı iki blok halinde inşa edilmiş. Bir blokta hücreler, tam teçhizatlı bir klinik ve personel odaları var. İkinci blokta ise gene dört bölüm halinde birbirinden ayrılmış koğuşlar var. Üçüncü katın bir tarafındaki merdivenden aşağıya inildiği zaman zemin katındaki işkencehaneye varılıyor. Ayrıca her katın içi de labirent gibi. Uzun ve dolambaçlı koridorların nerede başlayıp nerede bittiğini anlamaya imkan yok. Her koridor pembe boyalı demir parmaklı bir kapıyla sona eriyor. Yanımızda Mahmut Kitapçı olmasına rağmen, koridorlarda sık sık kayboluyoruz. "Burası kimse nereden nereye gittiğini anlamasın diye böyle inşa edilmiş" diyor Kitapçı.

İkinci katta bazı odaların demir kapıları kurşunlarla delik deşik edilmiş. Bazı kapıların demir kanatları aşağıdan yukarıya kağıt gibi yırtılmış. Mahmut Kitapçı Evin Zındanının düştüğü günü kastederek, "Önceki gün halk geldi. Kapıları kurşunladı" diyor. Elektronik cihazla açılıp kapanan bazı kapıları ancak böyle açmak mümkün olmuş.

Hapishanenin kütüphanesinde konuştuğumuz genç hanım tutuklulara yalnız anti-komünist kitaplar ve tarih kitapları verildiğini, bunların bile bazı satırlarının çizildiğini, bazı sayfalarının koparıldığını söyledi.

TUTUKLULAR BURADA DEVAMLI İŞKENCE ALTINDAYDILAR

Hapishanenin kütüphanesinde kitapları tasnif eden genç bir hanımla konuşuyoruz. "Bakarsanız" diyor, "burası oldukça modern bir bina" Gerçekten de, açık pembeye boyanmış demir parmaklı kapıları, krem rengi plastik badanalı duvarları içinde, kapaksız olmakla birlikte, alafranga tuvaleti ve lavabosu bulunan, küçük hücreleriyle gayet modern bir binayı gezmekteyiz. "Burada tutuklulara nasıl davranıldığı önemliydi. Tutuklular devamlı işkence altındaydılar" diye anlatmaya devam ediyor. "Burada Amerika'da ve İsrail'de eğitilmiş savak ajanları çalışıyordu. Ve onlar bununla övünüyorlardı. Gördüğünüz gibi ikinci katta gayet büyük bir klinik var. İşkence görenler burada tedavi ediliyordu."

Konuşmamız arasıra dışardan gelen büyük patlamalarla kesiliyor. Tepeye döşenen mayınların temizlendiğini belirtiyorlar. Genç hanım anlatmaya devam ediyor: "Gözaltına alınanlar önce SAVAK'ın meşhur komite binalarında işkence görüyorlardı. Sonra buraya getiriliyorlardı. İşkence ve sorgu burada devam ediyordu."

"KIZILHAÇ GELECEĞİ İÇİN CAMLARIN BOYALARINI TEMİZLEDİLER"

Daha sonra koğuşları geziyoruz. Her koridora yanyana yedi koğuş açılıyor. Mahmut Kitapçı camları göstererek, "Bunlar boyalıydı. Kızıl haç geleceği zaman, boyaları temizlediler" diyor. Sonra devam ediyor "Saat 10'da ışık sönerdi. Konuşmak yasaktı. En küçük gürültü olsa, götürüp işkence yaparlardı."

"DEV KİBRİT KUTUSUNA BENZEYEN HAPİSHANE"

Bahçenin başka bir köşesinde, bulunan yeşil hapishaneyi ve kadınlar habishanesini görmeye gidiyoruz. Yeşil hapishane diye adlandırılan bina, erkekler hapishanesinin modern yapısıyla tam bir zıtlık içinde. Daha doğrusu buna bina demek olamaz. Dev bir kibrit kutusu görünümünde bir yer burası. İki kişinin yan yana zor sığdığı izbe bir koridora yan yana rutubet içinde 25 hücre açılıyor. Bu hücrelerin tek ışık ve hava kaynağı, hücrelerin demir kapısının üstündeki küçük bir oyuk. Bu oyuğun dışında isli kandil lambası gibi bir ampül yanıyor. Bir de duvar boyunca uzanan, ve her oyuk önünde son bulan geniş borular var. bu borularla her hücreye birbirinden 100 derece farklı soğuk ve sıcak hava verildiğini ve bu işkenceyle tutukluların sinir sistemlerinin bozulduğunu anlatıyor Mahmut Kitapçı.

Daha sonra fotoğraf çekmemiz için bizi arabayla inşaat halindeki hapishaneye götürüyorlar. Mahmut Kitapçı, Şahı kastederek, "Öteki hapishaneler yetmiyormuş gibi bunu yaptırıyordu. Ama inşaat tamamlanamadan kendi kaçmak zorunda kaldı" diye gülüyor.

YARIN: **Islam hareketi**

Homeyni Komitesinin Tahran'daki askeri karargahı. Devrim sırasında bütün askeri işler buradan yönetiliyordu. Kışlalarda ele geçen silahların bir kısmı buradan dağıtılıyordu. Devrimden sonra halktan toplanan silahlar yine burada muhafaza ediliyordu. Askeri karargah aynı zamanda SAVAK ajanları ve Şah rejimi kalıntılarının tutuklandığı yerdi. Millet Meclisine 300-400 m. mesafede bulunan askeri karargahın önünde, çevresinde ve damlarında gece-gündüz silahlı insanlar nöbet tutuyor...

Homeyni Komitesi

Homeyni Komitesi bundan yaklaşık 5 ay kadar önce açıkça çalışmaya başladı. Ne zaman kurulduğu henüz kesin olarak bilinmiyor.

Homeyni Komitesinin Tahran'da bir merkez komitesi var. Diğer kentlerde ise alt komiteler bulunuyor. Örneğin, Meşhed'deki komite "Meşhed Homeyni Komitesi" adını taşıyor.

Alt komiteler merkez komitesine, merkez komitesi de Devrimci İslam Konseyi'ne bağlı olarak çalışıyor.

Homeyni Komitelerini din adamları ve İslam'a bağlı çeşitli mesleklerden insanlar ve gençler oluşturuyor.

Homeyni Komitesi, Bahtiyar zamanında halkın ihtiyaçlarını karşılıyor, kentleri yönetiyordu. Yani o zamanlar iki başlı bir iktidar vardı: Bahtiyar ve Homeyni.

Homeyni Komitesinin devrimden önce gerçekleştirdiği en büyük eylemlerden biri de Homeyni'nin karşılanması ve Homeyni'nin her hangi bir suikaste uğramadan kalacağı yere ulaşmasını sağlamak oldu. Homeyni'nin geldiği gün komite 50 bin kişiyi güvenlik için örgütlemişti...

Devrim sırasında silahların halka dağıtılması işini esas olarak Homeyni Komitesi örgütledi. Devrimden sonra koruma görevini, ordunun inşası işini yürütüyor.

Rejimin devrilmesinden sonra ülke çapındaki Homeyni Komitelerinin durumu karışıktı. Bir çok bilinmeyen unsur bu komitelere sızabilmişti. Hatta SAVAK ajanları bile bu komitelerde yer almıştı. Son zamanlarda çok sayıda idamın yapılmasının nedenlerinden biri de buydu. Bu arada bazı kentlerde birden fazla komite bulunuyordu. Örneğin devrim sonrasında ilk günlerde Şiraz'da 3 komite vardı. Ancak Merkez Komitesinin duruma el koymasıyla, komite bire indirildi.

Başka bir sorun da Homeyni Komiteleri ile geçici hükümet arasındaki çelişmeydi. Komiteler hükümetin yapması gereken işleri yapıyor, bu yüzden de Bazergan'la komiteler arasında anlaşmazlıklar çıkıyordu. Ancak Bazergan'ın Kum'da Homeyni ile görüşmesi sonucu komiteler giderek kendi yaptığı işleri ve uygulamaları hükümete devrediyor

Kaddafi müdahale edeceğini açıklamıştı

İdi Amin Kampala'da hayali Tanzanya tankları yarattı

NAİROBİ

Uganda Tanzanya savaşı hakkında şimdiye kadar gelen çelişmeli haberler, bugün yapılan bir açıklama sayesinde bir ölçüde berraklık kazandı. Uganda başkenti Kampala'da hiç bir gazetecinin bulunmaması nedeniyle sağlıklı haberler alınamazken, İdi Amin rejiminin BM'deki temsilcisi dün sabah yaptığı bir açıklamada, Tanzanya tanklarının Kampala kentinde görüldüğünü öne sürdü.

Fransa radyosu ise bu konu ile ilgili olarak şöyle bir değerlendirme yaptı: "Kampala'daki Tanzanya tankları: İşte İdi Amin'in son senaryosu! Aslında böyle bir durum yok. İdi Amin güç duruma düştü, şimdi hayali senaryolar icad ediyor. İşin aslına gelince: 27 Mart günü Libya Devlet Başkanı Kaddafi bir açıklama yaparak, "Eğer Tanzanya birlikleri daha fazla ilerlerse, Libya duruma müdahale etmek zorunda kalacaktır" dedi. Libya zaten başından beri İdi Amin'i destekliyordu. Ben sabahleyin, Uganda ile bir kaç sefer telefon ile bağlantı kurabildim. İdi Amin, Uganda tanklarını Tanzanya tankları gibi donatmış. Üzerlerine Tanzanya dilinde yazılar yazdırmış. Ve bu tanklar Kampala'da dolaşıyor. İdi Amin'in amacı gayet açık: Bir an önce Libya'nın müdahale yapmasını sağlamak. Kampala'da şu anda bin beşyüz Libya askeri bulunuyor. Bu askerler Filistinli danışmanlar tarafından yönetiliyor. Bunu da unutmamak lazım"

Ömer Fethi Gürer İGD'lilerin yaptıkları zorbalıklara rağmens seçimi kazandı.

İGD'lilerin saldırıları boşa çıktı

Tekstil Çukobirlik Kongresini Ömer Fethi Gürer kazandı

● Demokratik Sol grubunun adayının 573 oyuna karşılık, İGD'nin adayı Mehmet Çapan 186 oy aldı

● Kongreye Genel Başkan da dahil tüm Tekstil Yönetim Kurulu katıldı

ADANA (ÖZEL)

Tekstil Çukobirlik Şube Kongresi 25 Mart günü yapıldı. 4 grup mücadele yürüttü. Seçimleri Demokratik Sol grubun adayı Ömer Fethi Gürer kazandı.

Bir ayı aşkın süredir tartışması ve yankısı süren Kongre oldukça gergin bir hava içinde başladı. Genel Başkan dahil tüm Tekstil Genel Yönetim Kurulu, Kongre salonundaydı. Tekstil Sendikası yöneticilerinin yanı sıra DİSK Bölge Temsilcisi ve DİSK'e bağlı sendikaların şube başkanları da Kongrede hazır bulundular.

DİVAN SEÇİMİ

Divan seçimi sırasında salonda hava birden gerginleşti. Grupların adayları bağırıp çağırmaya başladılar. Herkes kendisinin önerisinin önce oya sunulmasını istiyordu. Bunun sebebi, önerilen divan başkanının ismi okununca öğrenildi. Her grup Divan Başkanlığına, Genel Yönetim Kurulu üyesi Süleyman Çelebi'yi önermişti. Bu yüzden önce kendisinin önerisinin oya sunulmasını istiyordu. Böylece Divan Başkanını kendisi seçmiş görünecekti. Her iki öneri de oya sunuldu. Demokratik Sol grubun adayı Ömer Fethi Gürer'in önerisiyle Divan Başkanlığına Süleyman Çelebi seçilmiş oldu. İGD'nin başkan adayı Mehmet Çapan'ın önerisi oya sunulduysa da kazanamadı.

KONUŞMALAR

Divan Başkanı seçilen Süleyman Çelebi, salonun gerginliği üzerine kitleyi sükunete ve provokasyonlara kapılmamaya çağırdı. "Bazı unsurlar provokasyon yaratmak istiyorlar, işçi arkadaşlar buna meydan vermesinler" dedi.

Genel Başkan Rıdvan Budak, Kongrenin birlik havası içinde yapılmasını istediğini, işçilerin ücretlerinin dondurulmasına karşı olduklarını, sıkıyönetime karşı olduklarını, işçi sınıfının tek kurtuluş yolunun sosyalizm olduğunu söyledi. Tarafsız kalacağını açıkladı.

Kongrede konuşan Demokratik Sol grup başkan adayı Ömer Fethi Gürer, Çukobirlik'te İGD'lilerin savaş örgütü kurduklarını, bunun işçilere karşı kurulmuş bir örgüt olduğunu belirtti. Bu güne kadar da işçilere karşı birçok saldırı düzenlediklerini anlattı.

İlerici İşçiler adıyla seçimlere katılan İGD'nin başkan adayı Mehmet Çapan ise konuşması boyunca, bol bol Angola, Vietnam, Kamboçya, savaşım, sosyalizm, kan, silah lafları etti.

Çapan, Ömer Fethi Gürer'in Aydınlıkçı olduğunu iddia ederek, gerçek Demokratik Solcuların kendisine oy vermesini istedi. Bu sözleri salonda tepki ile karşılandı. Mehmet Çapan'ın bol bol sosyalizm ve benzeri laflar etmesi üzerine işçiler "Kahrolsun sosyal-faşizm" diye bağırdılar.

Çukobirlik'i faşistlerden kendilerinin temizlediği söylenince, salonda yine "yalan" sesleri yükseldi. Bir işçi, "Sen fabrikaya gireli bir ay bile olmadı, faşistler temizleneli aylar oluyor" diye bağırdı.

Savaş örgütü kurmadıklarını söyleyince de, bir işçi sahneye çıkarak, ceketini, gömleğini soydu, omuzundaki yarayı gösterdi, "Savaş örgütü kurmadınız da bunu kim yaptı?" diye sordu.

Diğer konuşmacılardan sonra, seçimlere geçildi.

Demokratik Solun adayı Ömer Fethi Gürer 573 oy alarak başkan seçilirken, İGD'nin adayı Mehmet Çapan ancak 186 oy alabildi.

Diğer adaylar ise, Mehmet Turhan 166, Mehmet Onur da 66 oy aldılar.

Kongreden notlar

Kemal Demirel

CHP içindeki Rusya'ya teslimiyetçi çizgi ile direnme çizgisi arasındaki mücadele

* Kongre, CHP içindeki Rusya'ya teslimiyet çizgisi izleyenler ile Rusya'ya karşı direnmek çizgisi izleyenler arasındaki bir mücadele idi.

* Erciyes Sinemasının koridorları, 25 Mart günü de birçok kulislere ve CHP içindeki iki kanat mücadelesine sahne oldu.

Kongrede 4 ayrı grubun mücadele yürütmesi, 4 ayrı başkan adayının bulunması, saflaşmayı değiştirmedi. Kongre CHP'li olup da Rusyacılarla birlikte hareket edenlerle, Rusya'ya ve uzantılarına karşı mücadele edilmesi gerektiğini savunanlar arasında geçen bir mücadeleydi. Sonuçta, Rusya'da, Rusyacılar da, Rusyacılarla birlikte hareket edenler de hak ettikleri cevabı aldılar.

* Kongreye bir buçuk gün kala, fabrikada İGD'nin başkan adayını değiştirdiği haberi yayılmıştı. Son ana kadar Demokratik Sol liste içinde yer alan Ali Üzüm'ün son anda İGD'ye geçtiği ve başkan adayı olduğu duyulmuştu.

Ancak, Divan seçilip de adaylar ortaya çıkınca, görüldü ki, Ali Üzüm geri plana itilmiş, Mehmet Çapan ise İGD adayı olma durumunu koruyor. Son bir çırpınışla işçilerin birliğini bölmeyi uman İGD Ali Üzüm'ü piyasaya sürmüş, ancak, bundan tekrar vazgeçmişti. Ali Üzüm de bir buçuk gün, başkan adayı olarak ortalıkta dolaştıktan sonra sesini soluğunu kesmişti.

* Kongreye herkesin büyük önem verdiği, Kongre başlamadan önce, sinemanın kapısında dolaşanlara bakınca anlaşılıyordu. Her grubun ve grupçuğun şefleri ortada cirit atıyordu.

* Tekstil Genel Başkanı Rıdvan Budak, konuşmasında tarafsız olduğunu, tarafsız kalacağını açıkladı. Budak, bir işçinin İGD'li başkan diye bağırmasına fena halde sinirlendi. Öte yandan İGD'lilerin de sık sık sosyalist başkan diye bağırmaları, Rıdvan Budak'ı rahatsız ediyor muydu bilmiyoruz? İGD'liler kulaktan kulağa Budak'ın Mehmet Çapan'ı desteklediğini yayıyorlardı.

* DİSK Bölge Temsilcisi Yusuf Yürekli'nin konuşması dikkat çekiciydi. Sanki Kongrede Aydınlık gazetesi çıkıp başkanlık için aday olmuş gibi, adam, Aydınlık gazetesinde Çukobirlik İplik Fabrikasında olanları yazmamız, İGD'nin saldırılarını teşhir etmemiz karşısında son derece sinirlenmiş olacak ki, konuşmasını Aydınlık'ı hedef alarak başlattı, Aydınlık'ı hedef alarak sürdürdü ve bitirdi.

Solun dağınıklık içinde olmasını belirterek Aydınlık gazetesinin 8. sayfasında yayınlanan Bilinmeyen Sol dizisinin solu böldüğünü söyledi. Adaylar ve seçim konusunda hiç bir şey söylemeden, konuşmasını, sosyalizm, faşizm, savaşım kelimeleriyle tamamladı.

* Mehmet Çapan ise konuşmasında bol bol Angola, Vietnam, Kamboçya, savaşım, silah, kan, ter lafları ettiyse de, bunun ilgi uyandırmadığını görmüş olacak ki, Ömer Fethi'nin Aydınlıkçı olduğunu, gerçek Demokratik Solcuların kendisini desteklemesi gerektiğini öne sürdü. "Zaten destekliyorlar" deyince de, işçiler, "yalan" diye bağırıp çok güzel bir cevap verdiler.

Mehmet Çapan'ın sözlerinde 'gerçek' payı vardı. Bazı Demokratik Solcular son anda Ömer Fethi'yi desteklemeden vaz geçip, Mehmet Çapan'ı desteklemeye başlamışlardı.

Fakat, oylar sayılıp, gerçekler ortaya çıkınca, İGD de, İGD'yi destekleyen Demokratik Solcular da, işçi sınıfından gereken cevabı aldılar.

SSK Adana Hastanesinde çalışan bir grup işçinin, gazetemize açıklaması

"SSK konutları ile ilgili usulsüzlüğün sorumlusu SSK yetkilileridir"

Gazetemizde 23 Mart günü 4. sayfada SSK konutlarında oturan ve sokağa atılmak istenen işçilerle ilgili çıkan haber üzerine, SSK Adana Hastanesinde çalışan ve adı geçen konutların kendilerine ait olduğunu belirten bir grup işçi, gazetemize yaptıkları açıklamada, evlerin kendilerine ait olduğunu, bunun noter huzurunda yapılan kura çekilişiyle tespit edildiğini belirttiler.

İşçilerin yaptıkları açıklamayı, özetleyerek yayınlıyoruz:

"Adana Eski Koşuyolu mevkiinde yapılan 1509 işçi evinden, 1976 yılında yapılan kura çekilişinde, 1399'u sahiplerine dağıtılmış, 110 tanesi boş kalmıştır. Bu 110 konut bazı açıkgözler tarafından kapıları kırılarak işgal edilmiştir. Aydınlık gazetesine verdikleri beyanatta ise işgalci değiliz diyorlar. Adana 4. Noteri huzurunda yapılan kura çekiminde, bu evler bizlere düştü. Bizler de bu evlerin peşinatını ödedik, şimdi taksitlerini ödüyoruz. Hem ev sahibi olalım, hem kirada oturalım, hemde, evimizin taksidini ödeyelim, evimizde de başkası otursun. Kendilerin haklı olduğunu ve yasal davranış içinde bulunduklarını belirtiyorlar. Kim yasal durumda olan. Bizler mi, evimizi işgal edenler mi? Ortada bir usulsüzlük, yasa dışılık varsa, onu da yapan biz değiliz. Bizimle uğraşacaklarına SSK ile uğraşsınlar.

"Bizler mahalleye varamıyoruz. Gelirseniz yeni bir Ümraniye olayı yaratırız diyorlar. Bizleri kışkırtıp, bir Ümraniye olayı yaratmak istiyorlar. Biz de kendileri gibi işçiyiz. İşçilerin birbirine düşmesini istemeyen kişileriz. Mahkemeye verilmiş, karar verilmek üzere. Mahkemenin vereceği kararı beklemek en iyisi."

SSK Hastanesinde çalışan işçilerin açıklaması böyle. MC dönemindeki uygulamalar sonucu, her ikisi de işçi olan insanlar, karşı karşıya getirilmiş durumda. Evde oturanlar da SSK ya pirim ödeyen işçiler, evinde oturamayanlarda SSK ya prim ödeyen işçiler SSK'nin yanlış uygulamaları sonucu, iki işçi karşı karşıya getiriliyor, kendileri kenarda seyirci durumunda kalıyorlar.

Tariş Kolonya Fabrikasındaki temsilci seçimlerinde, Gıda-İş Şube Başkanı işçilere baskı yaptı

İZMİR (ÖZEL)

İzmir'de Tariş Kolonya Fabrikasında temsilci seçimleri Gıda-İş Sendikası İzmir Şube Başkanı Bekir Eken'in çeşitli yolsuzlukları ve baskıları altında yapıldı.

Mart ayı içinde yapılan seçimlerde en yüksek oyu sahte TKP'ye karşı olduğu bilinen Hasan Mercan almıştı. Buna rağmen Bekir Eken kendi istediği kişi olan Akif Kurt'un baştemsilci seçildiğini bildirdi. Ancak işçilerin itirazı üzerine seçimler tekrarlandı.

[illegible] seçimler sırasında Gıda-İş İzmir Şubesinde saymanlık görevi yapan İsmet Aktaş işçileri tehdit etti ve Hasan Mercan seçildiği takdirde başlarına her türlü belanın geleceğini" söyledi.

İşçiler üzerinde yoğun bir baskıyla yapılan seçimler sonucunda Akif Kurt daha fazla oy aldı ve baştemsilci ilan edildi. Tariş Kolonya işçileri şube yöneticilerinin seçimler sırasındaki baskısını tepkiyle karşıladı.

Oleyis, Samsun Terminal Otelinde greve başladı

Sendika ayda brüt 3 bin lira zam istiyor

SAMSUN (THA)

Oleyis, Samsun Terminal Otelinde 27 Mart sabahından itibaren grev uygulamasına başladı.

Oleyis Sendikası Karadeniz Bölge Başkanı Necati Üner grev uygulamasına otelde çalışan 21 işçiden 17'sinin katıldığını söyledi.

Necati Üner toplusözleşme çalışmalarının uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine greve çıktıklarını belirtti ve istedikleri hakları şu şekilde özetledi.

"Asgari ücret üzerinden çalışan işçilere iki yıl için brüt üç bin lira zam yapılmalıdır. Ayrıca her yıl 5 bin liralık giyecek, bin lira yakacak yardımı, iki maaş ikramiye de istiyoruz. İş kazası ve ölüm halinde 25 bin lira, çalışmayan eş yardımı olarak da ayda 500 lira verilmelidir

Bank-İş, Doğan ve Atlantik Sigortalardan 68 üyelerinin atılmasını protesto etti

● Sendika yaptığı açıklamada, Sabancı Holding'i suçladı

İSTANBUL (ÖZEL)

Bağımsız Bank-İş Sendikası, Doğan Sigorta'dan 55, Atlantik Sigorta'dan 13 üyelerinin işveren tarafından işten atılmasını protesto etti.

Sendikanın Genel Yürütme Kurulu tarafından konu ile ilgili olarak yapılan açıklamada şöyle deniyor:

"Hacı Ömer Sabancı Holding önceleri Akbank vasıtasıyla yalnız Ak Sigorta'nın sahibiydi. Daha sonra Yapı ve Kredi Bankasını kontrol altına alabilmek için, bu bankanın önemli ölçüde hissedarı olan Doğan Sigorta'yı ele geçirdi. Doğan Sigorta Atlantik Sigorta'nın sahibi bulunduğundan, şu anda Sabancı Holding hem Ak Sigorta, hem Doğan Sigorta hem de Atlantik Sigorta'nın sahibi durumundadır. Her üç şirkette çalışan işçiler sendikamız üyesidirler."

Sendikanın açıklamasında daha sonra, Sabancı Holding patronlarının 68 üyelerini işsizliğe mahkum ettiği belirtilerek bu haksız uygulama protesto ediliyor.

Erdoğan Özbalıkçı

Kıbrıslı Rumlar ne diyor? 4

● Barışı kundaklayanların başında Moskova yanlısı AKEL geliyor. Simerini gazetesinin yazarı Konstantinidis'in belirttiği gibi AKEL, hiç bir zaman barış için çalışmadı.

Mihail köyden ayrılırken koşarak geliyor ve arabanın penceresinden sesleniyor: "Türklere söyle biz barış istiyoruz."

● Notlarımı karıştırıyorum konuştuğum bütün Rumlar, barış istiyor. Yabancıların Kıbrıs'a karışmamasını istiyor. En başta Rusya ve Amerika... Görüşmeler başlasın. Türkler ve Rumlar eşit olsun diyorlar. Ortak bir hükümet kurulsun, iki toplumu da garanti altına alsın...

"Mesajını iletiyorum Mihail. Haberin olsun"

Ya köylüler ne diyor? Yıllardır Türk köylülerle aynı köyde, komşuluk yapmış aynı toprakları işlemiş Rum köylüler. Bodamya köyündeyiz. Köyün 78 yaşındaki papazı Hacı Babafilipos'la konuşuyoruz. "49 yıllık papazım" diyor Filipos. Şunları söylüyor:

"Makarios'la devamlı konuşurduk. Ustamızdı. Denktaş'la da konuştum.'

"Göçmen olduk, barışolsun, herkes evine dönsün"

Kendisine 1931'de İngiliz Valisinin konağının yakılması olayını soruyoruz. Anlatıyor:

"1931'de Vali konağını yakarken, İngilizlerin gitmesini ve Enosis'i istiyorduk. 1954'e kadar Türklerle Rumlar çok iyi yaşıyorlardı. EOKA İngilizlere karşıydı ve Enosis istiyordu. İngilizler Kıbrıs'tan çıkmak istemediler. Türkleri polis yaptılar, üzerimize saldırttılar. Böylece düşmanlık yarattılar. 1974 Samson darbesinin arkasında cunta vardı. Diktatördüler. Onlar Makarios'un aleyhine darbe düzenlediler. Biz barış istiyoruz. Kıbrıs'a Türkiye felaketgetirdi. Birçoğumuz göçmen olduk. Herkes evlerine dönmeli. Bir an önce barış olsun."

Kahveci Menelaos

Köy kahvesinde başladığımız sohbet gittikçe koyulaşıyor ve etrafımızdaki halka genişliyor. Herkes aynı şeyleri söylüyor. Kahveci Menelaos Vasiliu, 'Yabancılar, büyük devletler Amerika ve Rusya bize karışmasın'' diyor.

Vasiliu sözlerine devam ediyor:

"Hem Türk, hem de Yunanlı askerler çekilsin. Bunlar olursa barış olur."

Köyün meydanında üç gençle karşılaşıyorum. Üçü de öğrenci. Batros Mihail 19 yaşında ve üniversite öğrencisi. Morios Loizu 17 yaşında Teknik Kolej öğrencisi, Kostaki Mihail ise 15 yaşında ve henüz Jimnasio'da (ortaöğretim) okuyor. Her üçü de Enosis istemediklerini, iki halkın birarada yaşaması gerektiğini, Türkiye'den getirilen göçmenlerin geri dönmesini istediklerini söylüyorlar.

Rum kesiminde yaşayan Türkler ne diyor?

Köyde 25 kadar da Türk yaşıyor. Rumlarla birlikte, Rum kesiminde. Bunlardan biri de Mehmet Karabardak 70 yaşında. Eskiden drifil işi (yoncacılık) ve kasaplık yapıyormuş. 1974'te gelini, karısı ve oğlu ile burada kalmış. 'Burada iyiyiz'' diyor. Ve şunları söylüyor.

"1963 hadiselerinde Akıncılar'a gittik. 7 sene orada kaldık. Sonra buraya geldik. O zaman 70-80 kişi vardık, Türk olarak. 1974 den sonra 20-22 kişi burada kaldık.

"Bana göre her iki tarafın askeri de geri gitsin. Biz Türkler azız diye Rumlar olay çıkarmasın. Her iki tarafın güvenliği sağlansın.

"Benim evlatlarımın çoğu Argacı'dadır. Onları göremiyorum. Çok özledim. Hepsine selamlarımı söyle."

Karabardak'ın selamını da defterimize not ediyoruz.

"Türklere söyle...

Köyden ayrılmak üzere arabaya biniyoruz. Tam bu sırada genç bir köylü koşarak bize yaklaşıyor. Bizleri kaçırmak endişesiyle koşuyor. Arabanın açık penceresinden başını içeri uzatıyor ve nefes nefese şunları söylüyor:

"Ben Mihail. Kahvede duydum geldiğinizi. Şunu yaz. Hem Rumlara, hem Türklere barış gerekli. Barış için her iki taraftaki bütün teşkilatlar dağıtılsın. Ortak ve sağlam bir hükümet kurulsun. Biz barış istiyoruz. Türklere böyle söyle.'

El sallıyor arkamızdan.

Rumların isteği: Barış!...

Arabada notlarımı karıştırıyorum. Selamlar... Selamlar... Not defterimin iki, üç sayfasını Türk tarafına iletmem istenen selamlar doldurmuş. İzlenimlerimi kafamda toparlamaya çalışıyorum. Şunlar geliyor hemen aklıma:

Kıbrıs Rum Halkı "barış' diyor. Tekrar eskiden olduğu gibi iki toplumun eski yurtlarında birarada yaşamasını istiyor.

Kıbrıslı Rumlar yabancıların özellikle de Rusya ve Amerika'nın işlere karışmasını istemiyorlar. İki toplumun liderlerinin biraraya gelerek meseleleri konuşmaları ve çözmelerini istiyorlar.

Elbette bu fikirleri paylaşmayanlar da var. Bunların başında Moskova yanlısı AKEL Partisi geliyor. Bir de eski fanatik ENOSİS'çiler var. Fakat Enosis fikri çok zayıflamış. Halkın büyük çoğunluğu Türkiye de Yunanistan da işlerimize karışmasın diyor. Açıkça 'Enosis istemiyoruz'' diyenler de var. Bu durumda AKEL daha da tehlikeli. Smirna gazetesinden yorumcu Konstantinidis'in söylediği gibi, "Rusya'nın izinden giden AKEL hiç bir zaman barış istemedi." Geçmişte Enosis'in en başta gelen savunucularından biriydi. Bugün açıkça Enosis demiyorlar. Toplumdaki barış isteği karşısında onlar da barış diyorlar, ama her fırsatta Sovyetleri işin içine sokmaya ve toplumlararası görüşmeleri "Amerikan Planı" diye baltalamaya çalışıyorlar. Ama halkın içinde gelişen istek, meseleyi karşılıklı iki toplumun çözmesi.

Kıbrıs Rum halkı iki toplumun da haklarını garanti altına alan sağlam bir hükümet istiyor.

Kulağımda kasap Kostakis'in sözleriyle Türk bölgesine geçiyorum. *"Diğer taraftaki Türklere selam söyle. Oto tamircisi Salih'e de selam söyle"...*

Rum kesiminde yaşayan Türklerden birisi de Mehmet Karabardak. "evlatlarımı çok özledim. Selam söyle. Biz burada iyiyiz" diyor.

49 yıllık papaz Babafilipos "Samson darbesinin ardında cunta vardı. Diktatörler. Ama Türkiye de felaket getirdi" diyor.

BITTI

KIBRIS BUGÜNE NASIL GELDİ? 4

Denktaş:"Körükörüne bir İngiliz dostluğu güttük"

● " 19 Şubat 1959'da Londra'da bağımsız Kıbrıs devletinin doğuşu, bütün dünyaya ilan ediliyordu. Ancak tepesinde üç tane "garantör devlet" vardı

İç güvenlik sorumlusu İngiliz Valisi yoksul Türk köylülerine yüksek ücretler vererek "Oksidori" adı verilen bir polis teşkilatı kurdu. Bu polis gücünün görevi İngilizlere karşı savaşan Rumları etkisiz hale getirmekti. Ve böylece İngiliz komutanlarının yönettiği Türkler Rumların karşısına çıkarıldılar. İngilizler bu güçlere Rum köylerini bastırdı, bazı Rumları öldürttü veya tutuklattı. Bunun üzerine Rumlarla Türkler arasında yer yer çatışmalar ve iki tarafın karşılıklı adam öldürme olayları hızlandı. İngilizler Türkleri ve Rumları karşı karşıya getirmeyi böylece başardılar.

DENKTAŞ'IN İTİRAFI

Kıbrıs'ta Türkler arasında teşkilatlanma faaliyetleri artarken, Kıbrıs meselesinin içine iyice giren Türkiye'de "taksim" fikrini ortaya atıyor ve bunun önündeki engel olarak da Yunanistan'ı gösteriyordu. Adada Türklerle Rumlar arasındaki çatışmalar şiddetlenirken Türkiye'de hemen her vilayette "Ya Taksim Ya Ölüm" mitingleri yapılmaya başlandı. Kıbrıs'taki Türkler arasında Türk Mukavemet Teşkilatı (TMT) kuruldu. Türkiye'den gelen askeri uzmanlar ve silahlarla TMT'ler kısa süre içinde Kıbrıslı Türkler arasında teşkilatlandı.

Adada Türkler ve Rumlar arasındaki çatışmalar şiddetlenirken İngiltere Başbakanı Mac Millan, Kıbrıs için yeni bir plan önerdi. 1958 planının ana hatları şöyleydi. Kıbrıs'ta biri Türk, diğeri Rum milletvekillerinden oluşacak iki meclis kurulacaktı. Cemaat işlerinden başka adanın idaresi için de bir genel meclis olacaktı. Bu meclisin başkanlığını İngiliz Vali yapacaktı. Hükümet 4'ü Kıbrıslı Rum, 2'si de Türklerden olmak üzere 6 kişiden oluşacaktı Türkiye ve Yunanistan bu planın yürütülmesi için birer temsilci göndereceklerdi.

Kıbrıs Rum Kesimi ve Yunanistan bu planı reddetti. Türkiye ise 'taksim tezi'' saklı kalmak üzere planı desteklemeye karar verdi. Denktaş 1950'lerde izlenen bu siyaset için "12'ye 5 kala'' adlı kitabında şunları söylüyor:

'Biz statükonun devamı dedik davamıza. Değişen dünyadan bihaber körü körüne bir İngiliz dostluğu güttük."

KIBRIS CUMHURİYETİNE DOĞRU

İngiltere'nin bu girişimi de sonuçsuz kaldıktan sonra Yunanistan Türkiye'ye Kıbrıs meselesini görüşmek üzere toplantı teklif etti. 1959 yılında Türk ve Yunan Dışişleri Bakanları Paris'te buluşup görüştüler. 5 Şubat 1959'da Menderes ile Karamanlis İsviçre'de biraraya geldi ve 11 Şubat günü Türkiye-Yunanistan, Kıbrıs konusunda görüş birliğine vardıklarını açıkladılar. Bu açıklamadan 8 gün sonra 19 Şubat 1959'da taraflar Londra Anlaşmasını imzaladılar. Bu anlaşmayla Kıbrıs Cumhuriyeti doğuyordu. Kıbrıslı Türk ve Rumlar tek bir mecliste toplanıyor, idare de nüfus oranına göre iki milliyet arasında paylaştırılıyordu. Anlaşmanın 7. maddesi ise söyleydi:

"Kıbrıs Cumhuriyeti, Türkiye, Yunanistan ve İngiltere arasında, yeni devletin bağımsızlığını ve ülke bütünlüğünü teminat altına alacak bir garanti anlaşması imzalanacaktır. Ayrıca Kıbrıs Cumhuriyeti, Türkiye ve Yunanistan arasında bir askeri ittifak anlaşması da imzalanacaktır."

SORUNLAR BİTTİ Mİ?

Kıbrıs Cumhuriyeti ilan edilirken, daha sonraları ve 1974 müdahalesi sırasında da sık sık kullanılacak "garantör devlet" statüsü böylece ortaya çıkıyordu. Daha sonra taraflar arasında imzalanan Garanti Anlaşmasına göre ise "Kıbrıs Cumhuriyeti herhangi bir devletle siyasi ve ekonomik tamamen veya kısmen birleşmemeyi" garanti ediyordu. Türkiye, Yunanistan ve İngiltere ise Kıbrıs Cumhuriyeti'nde herhangi bir devletle birleşme gayesi güden hareketleri engellemeyi garanti ediyorlardı. Bu anlaşmaya bağlı olarak Kıbrıs, Türkiye ve Yunanistan arasında bir de askeri ittifak anlaşması imzalandı. Buna göre, üç ülke ortak savunma için işbirliği yapacaklar ve Kıbrıs'ta üçlü bir karargah kuracaklardı. Ayrıca İngiliz üslerinin bulunduğu Agratur ve Dikelya bölgeleri İngilizlerin hakimiyeti altında kalacaktı. Anlaşmadan sonra İngiliz Valisi adadan ayrılırken Türk ve Yunan birlikleri de adaya ayak basıyorlardı.

Makarios Kıbrıs Cumhurbaşkanı oldu. Meclis kuruldu. Kıbrıs Cumhuriyeti böylece bütün dünyada tanınan yeni bir devlet olarak ortaya çıktı. Ancak sorunlar bitmiş miydi?

YARIN: 1974 müdahalesi ve sonucu

Okullarda huzur nasıl sağlanacak?

Öğretim üyeleri ve öğretmenlerin düşünceleri

İçinde bulunduğumuz 1978-1979 öğretim yılında da orta dereceli okulların bir bölümü ile Üniversite ve Yüksek Okulların bir çoğunda öğrenim yapılamadı, öğrenciler huzur içinde okullarına gidip gelemediler, bir çok öğrenci fikirlerinden dolayı saldırıya uğradı, öğrenim hakkı elinden alındı.

Öğrenim hakkı can güvenliği sorununun çözümlenemeyişi, analar, babalar, öğrenciler ve öğretim görevlileri ile toplumun geniş bir kesimini meşgul etmeye devam ediyor.

İçinde bulunduğumuz öğrenim yılının bitmesine bir kaç ay kala öğretim üyeleri ve öğretmenlerle öğrenim kurumlarında huzurun nasıl gerçekleşeceği konusunda görüşmeler yaptık. Bu görüşmeleri sorunun çözümüne katkıda bulunacağı düşüncesiyle yayınlıyoruz.

Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. BEŞİR HAMİTOĞULLARI:

"Öğrenim özgürlüğünün engellenmesinin devrimcilikle ilgisi yoktur"

Öğretim kurumlarında huzurun ve öğrenim özgürlüğünün sağlanması konusunda, Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi Doç.Dr.Beşir Hamitoğulları ile görüştük. Sayın Hamitoğulları, öğrenim kurumlarında farklı düşüncelere sahip öğrencilerin özgürlüklerine yönelik her türlü engelleme ve şiddetin hangi kavramla gizlenirse gizlensin, bunun ne ilericilik, ne devrimcilik, ne milliyetçilik, ne de yurtseverlikle yakından uzaktan bir ilgisi olmadığını, çünkü temelinde düşünce ayrımından kaynaklanan "faşizan tutum" bulunduğunu belirtti.

BEŞİR HAMİTOĞULLARI

Hamitoğulları'nın sorularımıza verdiği cevaplar şöyle,

SORU: Öğrencilerin görüş ayrılığından dolayı kayıtlı oldukları okullara alınmamasını, hatta saldırıya uğramasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

HAMİTOĞULLARI: Düşünce farklılığı yüzünden bir öğrenci veya öğrenci grubunun başka düşüncedeki öğrenci ya da öğrenci grubu tarafından öğretim kurumlarına (lise, enstitü, yüksel okul, fakülte) şiddet kullanılarak alınmaması dersleri izlemekten yoksun bırakılması, engellenmesi Türk eğitim sisteminin en büyük dramlarından birisidir. Düşünce ayrımından kaynaklanan bu ayrımın hukuka, yasalara, öğrenci haklarına olan aykırılığında ve yolaçtığı anarşide gizli faşizan eğilimler yatmaktadır. Faşizmin belirleyici tanımının temelinde ayrımcılık yatmaktadır. Irk ayrımcılığı, renk ayrımcılığı, ekonomik ayrımcılık, dil ve din ayırımcılığına bir de düşünce ayrımcılığı eklenmektedir. Faşizmde, yukarıda anılan ayırımcı öğelerden herhangi biri egemen olabileceği gibi, bunların bir kaçı da bir araya gelerek, bütünleşip faşizmi daha da çekilmez hale getirebilir. İşin acı yönü şudur ki: kendisine ilerici, devrimci sıfatlarını layık gören kimseler bile kendileri gibi düşünmeyenlere düşünce farklılığından kaynaklanan bir ayırımcı tavır takınarak, onları sindirmeye yönelirken açıkça ve kullandıkları şiddete yansıyan faşizmi görmemeleri ve ne ile gizlenirse gizlensin bu faşist tuzaklara alet olabilmeleridir

Faşizme karşı çıkanlar, ayırımcı faşizan tutumlara da karşı çıkmak zorundadırlar

Faşizme karşı çıkan insanların faşizan tüm ayırımcı tutum ve davranışlara karşı çıkma tutarlılığını göstermek mecburiyeti vardır. Devrimci kesim için ise ayrıca bu noktada ki sorumluluk devredilmez bir görevdir de...

Bu nedenlerle, farklı düşüncelere sahip öğrencilerin okuma, eğitilme özgürlüklerine yönelik her türlü engelleme ve şiddetin hangi kavramla gizlenirse gizlensin, bunun ne ilericilik ne devrimcilik, ne milliyetçilik ne de yurtseverlikle yakından uzaktan bir ilgisi yoktur. Çünkü temelinde düşünce ayrımından kaynaklanan faşizan tutum bulunmaktadır.

SORU: Bu tutum ve davranışların sebeplerini açıklar mısınız?

HAMİTOĞULLARI: Bu ayırımcılığın arkasında Türkiye'yi sarsan bir strateji yatmaktadır. Sağ düşünce kesiminde yer alan kimi çevreler bazı kutsal sayılan kavramları (milliyetçilik vb...) kullanarak gerçekten yurtsever, yoksul idealist ögelere sahip bir gençlik kesimini aldatıp, aşırı büyüttükleri kızıl tehlikesi yönünde harekete geçirmekte, grupsal ve sınıfsal sömürülerini büyüterek sürdürmeyi amaçlamaktadırlar. Bu kesimde yer alanlar için gençlik kesimlerini birbirine düşman hale getirmek ve belli cepheler içerisinde biri diğerine hasım kamplar halinde tutmak, kendi grup çıkarlarını sürdürmenin stratejisi haline getirilmiştir.

Gençler ayrı cepheler halinde tutulunca, hele okullarına devam edemeyince yukarıdaki tutumdan kaynaklanan gerilim diri tutulabilmektedir. Bu yoğunluğu yüksek gerilimde aşırı şartlandırılan gençlerden anarşiyi sürdüren vurucu çete grupları oluşturulabilmektedir. Kısaca, çoğu yoksul kesimlerden gelen gençleri bir diğeri ile görüşmekten konuşmaktan alıkoyan bu tutum yukarıdaki oyunu sürdüren bir strateji olmaktadır.

Gençlik niçin cephelere bölünüyor?

Gençliği sömüren ve alet olarak kullanan çevrelerin gençliği niçin cephelere ayırdıkları, niçin bir diğeri ile görüşmekten, konuşmaktan alıkoydukları açıkça ortaya çıkmıyor mu? Farklı düşüncelerdeki öğrencilerin doğal hakları olan yazılı bulundukları kurumlara devam etmelerinin engellenmesinin ardında yatan strateji budur.

Yurtsever gençlerin bu stratejiyi görmeden kurulan tuzaklara kapılmaları ne kadar hazindir.

Ana babalardan itibaren hükümetlere varıncaya dek, gözümüzün nuru gençliğimize sahip çıkılmaması, gençlerimizi öğretim kurumları dışında yer alan sömürücülerin ördükleri ağlara ve tazgahlara düşürmektedir.

Gençlerin tümü mutlu bir Türkiye'den yanadır

Sol düşünce grubunda aynı strateji aynı tarzda kullanılmaktadır. Burada da kendileri gibi düşünmeyen kimseleri faşist diye nitelendirip soyut bir tehlike aşırı abartılarak kitleler harekete geçirilmekte ve bu nedenle yaratılan gerilim diri tutularak sol cepheleşme sürdürülürken ilericilik ve devrim gibi kutsal kavramlar kimi bireyci çıkarları gizleyen ve sürdüren çarklar gibi kullanılmaktadır. Bu kısa değinme, sözkonusu ayırımcılığın nedenlerini ve cepheleşmenin felsefesini bu odaktan açıkça ortaya çıkarmaktadır. Çünkü farlı düşüncedeki gençler tutumları ve eylemleri yanlışta olsa özde daha mutlu bir Türkiye'den yanadırlar.

Hele bunların büyük bir kısmı yoksul kesimlerden gelmektedir. Yan yana geldikleri zaman diğerleri ile konuştukları zaman, bunların yokluklarından, kendilerinden söz açılırken haklarında söylendiği gibi ne vahşi, ne kudurmuş ne de vahşi kudurmuş kızıl uşağı olmadıkları ortaya çıkacaktır, anlaşılacaktır. Farklı renklerdeki sömürücülerin, bencil, insan sevgisinden yoksun canilerin oyunları anlaşılacaktır. Ve bu anlaşıldığında gençler bu sefer arı idealizmleri, büyük yurtseverlikleri doğrultusunda biraraya gelecek, birleşeceklerdir. Bu olğu gerçekleştiği zaman oluşacak gerçek güçte, gönençli TÜRKİYE'NİN, MUTLU TÜRKİYE'NİN sağlıklı ve aydın Türkiye'nin yolu GÜN IŞIĞINA ÇIKACAKTIR.

Halkçı Parti Genel Başkanı Alper Orhon:

"Batılı güçler, çıban başının Kıbrıs olduğunu biliyorlar"

"ABD, AET ve NATO, Türkiye-Yunanistan ilişkilerini iyileştirmeye çalışıyorlar"

Kıbrıs Rum Yönetimi Dışişleri Bakanı Rolandis, Waldheim ile görüşecek

Waldheim

HABER MERKEZİ

Kıbrıs Rum Yönetimi Dışişleri Bakanı Nikos Rolandis'in 2-4 Nisan tarihleri arasında Cenevre'de BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim ile bir görüşme yapacağı açıklandı. Rolandis ile Waldheim'ın toplumlararası görüşmelerin yeniden başlatılmasına ilişkin bir formül üzerinde duracakları bildiriliyor.

Bu arada bir açıklama yapan Kıbrıs Rum Yönetiminin sözcüsü, "Toplumlararası görüşmelerin başlatılmamasından Rum tarafının hiç bir şekilde sorumlu tutulamayacağını" belirterek, Rum tarafının Waldheim'ın barış çabalarını desteklemeye devam edeceğini söyledi.

ALPER ORHON'UN AÇIKLAMASI

Halkçı Parti Genel Başkanı Alper Orhon, Kipriyanu'nun son günlerdeki tutumunu eleştirerek Rum Lideri üzerindeki uluslararası baskının yoğunlaştırılmasını istedi. Orhon, Kipriyanu'nun Waldheim'ın son gündem önerilerini reddetmekle Rum Toplumunu uluslararası platformlarda yalnızlığa ittiğini savunarak şöyle dedi:

"Rum Toplumunun böyle bir liderliğe ne değin tahammül edebileceğini biz Halkçılar merak etmekteyiz. Bugün, Türkiye ile Yunanistan arasında barışın ivedilikle sağlanmasını arzulayan AET ABD ve hatta NATO gibi güçler bu iki devletin ilişkilerindeki çıban başının Kıbrıs olduğunu biliyorlar. Ve buna uygun olarak çeşitli girişimlerde bulunuyorlar."

İNGİLTERE TOPLUMLARARASI GÖRÜŞMELERDEN YANA

Öte yandan, İngiltere Dışişleri Bakanlığı bir açıklama yaparak, İngiltere'nin Kıbrıs sorununa toplumlararası görüşmeler yoluyla çözüm bulunmasından yana olduğunu bir kere daha belirtti. Açıklama, Rolandis'in İngiltere Dışişleri Bakanı David Owen'le yaptığı görüşmeden sonra yapıldı.

ABD Temsilciler Meclisi üyesi Daniels:

"Türkiye'ye yardım önerilerini destekleyeceğiz"

WASHİNGTON (AA)

ABD Temsilciler Meclisi Silahlı Kuvvetler Komisyonu Nato Tali Komitesi Başkanı Daniels, "ben ABD Dış Yardım Programına karşı olan bir milletvekiliyim. Ancak Türkiye'nin özel bir durumu vardır. Türkiye'ye bugün ve gelecekte, yönetimin önereceği yardımları destekleyeceğiz" dedi.

ABD'ye yaptıkları ziyareti sürdüren Türk Parlamento Heyeti üyeleri, Washington'da ABD Temsilciler Meclisi Silahlı Kuvvetler Komitesi, Nato Tali Komisyonu üyeleri ile görüştüler. Yaklaşık 1,5 saat kadar süren görüşme sırasında, Türk Parlamento Heyeti üyeleri, Amerikalı meslekdaşlarına, değişen dünya koşulları çerçevesinde Türkiye'nin tutumu hakkında bilgi verdiler.

Görüşmede, ABD'li parlamenterler, NATO içinde Türkiye'nin önemli rolünün bilincinde olduklarını ve bugün Türkiye'nin karşılaştığı zor koşulların hafifletilmesi için ABD yönetiminin yapacağı girişimleri destekleyeceklerini bildirdiler.

Hafta sonunda yurda dönecek olan Türk Parlamento Heyeti, Türkiye'deki gelişmeleri yerinde izlemek isteyen ABD'li parlamenterleri Ankara'ya davet ettiler.

Carter'ın Kıbrıs raporu açıklandı

WASHİNGTON (AA)

ABD Başkanı Carter'ın Kıbrıs hakkında Kongre'ye sunduğu rapor Beyaz Saray tarafından açıklandı. Raporda şunlar belirtiliyor:

'Son iki ay içinde BM, Kıbrıs'taki toplumlararası görüşmelerin sağlam ve etkin bir temele dayanarak yeniden başlaması yolundaki faal çabalarını ısrarla sürdürmüştür. Bu çabanın odak noktası Kıbrıs'ta her iki tarafça kabul edilebilir anlamlı bir gündemi meydana getirmektir.

"Her iki tarafın anlamlı görüşmeleri memnuniyetle karşılayacağına inanmakla birlikte, ciddi konularda aralarındaki görüş ayrılıklarının önemini küçümsememeliyiz. Kalıcı bir anlaşmanın gerçekleşebilmesi için yapılması gereken uzlaşma her iki taraf için siyasal bakımdan güç olacaktır. Müzakerelerin olumlu bir şekilde yeniden başlamasını sağlamaya yardımda her türlü çabaya devam edeceğiz."

ŞOFÖRLERİN DİRENİŞİ

Şoför direnişine esnaf ve sanatkarlar da katılıyor

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu Genel Başkan Vekili Cemal Tercan şoförlerin kontak kapatma eylemine federasyona bağlı esnaf ve sanatkarların da katılacaklarını açıkladı ve girişecekleri eylem konusunda basına bilgi verdi.

Esnaf sanatkar ve şoförlerin geçimlerini devam ettiremez durumda bulunduğunu, isteklerinin kamuoyuna yanlış yansıtıldığını, meselelerin zam istemek olmadığını söyleyen Tercan şöyle konuştu.

"Kuruluşumuz 3 milyon esnafı temsil ediyor. Biz de esnafın sorunlarıyla ilgileniyoruz. İstiyoruz ki hükümetle karşı karşıya oturarak meseleleri tartışalım. Biz de içinde bulunduğumuz sıkıntıları anlatalım, görüşlerimizi açıklayalım. Ama hükümet bizi kabul etmiyor, görüşlerimizi dinlemiyor. Kuruluşumuz mensuplarını yakından ilgilendiren Belediye Gelirleri Yasası görüşüldü, meclislerden geçti, görüşümüz alınmadı. Ekonomik önlemler konusunda çeşitli kuruluşların görüşleri alındı, bize ne diyorsunuz diye sorulmadı. Çağrılmadık. Bizi dinlemeyen hükümet bizi eyleme zorluyor Biz kapıları açık tutuyoruz. Bizimle karşılıklı görüşmeyi meselelerimizi dile getirmeyi kabul ederlerse eyleme geçmeyebiliriz."

KAZIM ÖZEKE'NIN İSTİFASI

Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu Yönetim Kurulu üyesi CHP İstanbul Milletvekili Kazım Özeke, Konfederasyondaki görevinden istifa etti. İstifa gerekçesini TBMM'de düzenlediği bir basın toplantısında açıklayan Özeke, "Direniş kararlarının AP lideri Demirel'in Şili benzetmesiyle aynı zamana denk gelmesi bir talihsizliktir Direniş kararları şoför esnafının çıkarlarını gözetmekten öteye politik çıkarlara alet etmek çabasından başka bir şey değildir."

ŞOFÖR DİRENİŞİNE İZMİR'DE 8 BİN ARACIN KATILMASI BEKLENİYOR

Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun aldığı kontak kapama şeklindeki direniş kararına İzmir'de özellikle taksi ve minübüs şoförlerinin katılması bekleniyor. İzmir'deki Tepecikli şoförler "Federasyonun direniş kararını bir takım siyasi hesaplar sonucu aldığının farkında olduklarını, ancak yüzde 25'lik zamla çalışmanın imkansız olduğunu haklarını almak için direnişten başka yol bulamadıklarını" belirttiler.

ANKARA UMUM OTOMOBİLCİLER VE ŞOFÖRLER DERNEĞİ MUHALEFET GRUBU EYLEME KARŞI OLDUĞUNU AÇIKLADI

Ankara Umum Otomobilciler ve Şoförler Derneği Muhalefet Grubu Başkan adayı Reşat Küçükerhan, dün yaptığı açıklamada, kontak kapatma kararının, Hüsamettin Tiyanşan'ın kendi siyasal görüşü doğrultusunda alındığını ve bu eyleme karşı olduklarını söyledi.

İçişleri Bakanı Güneş ve Kotil şoförlerin girişeceği eylemi görüştü

● Güneş: "Eylem haklarını alma biçiminde olursa, biz yardımcı oluruz"

İSTANBUL (THA)

İzmir'deki incelemelerini tamamlayan İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, dün de İstanbul'da çeşitli temaslarda bulundu.

İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil'i ziyareti sırasında gazetecilerin, şoförlerin girişecekleri eylem ile ilgili sorularını cevaplandıran Güneş, bu konuda şöyle dedi:

Bu eylemde bizi ilgilendiren bölümler ile ilgili çalışmalarımızı yaptık. Kesin ne tür bir eylem sürdürecekleri daha belli değildir. Ama ben suç düzeyine gelecek bir eylem içine gireceklerini sanmıyorum. Eylem, haklarını alma biçiminde olursa, biz yardımcı oluruz. Kamu görevi yaptıklarını iddia eden bu kuruluşların, kamuoyu sıkıntıya düşürmesi yanlış olur. Ayrıca, eylem suç niteliğine bürünürse, sıkıyönetim yasasının trafik kuralları ile ilgili maddesinin verdiği yetkiyi komutanlarımız gerekirse kullanabilirler."

Öte yandan, İstanbul Belediye Başkanı Kotil de, İstanbul şoförlerinin kontak kapama eylemine karşı olduğunu bildirerek, "Böyle bir eylemin gerçekleşmesi halinde İstanbul halkının ulaşım ve gıda gereksinmelerini karşılayabilmek için alacağımız önlemleri tespit etmiş bulunuyoruz" dedi.

Kotil, "Belediyenin 450 otobüsüne, kamu kuruluşlarının 300 otobüsünün de katılmasıyla ulaşım sorununun çözüleceğini" bildirdi.

Avukatı, Butto'nun yeniden yargılanmasını istedi

KARAÇİ (AA)

Pakistan'ın eski Başbakanı Zülfikar Ali Butto-yu kurtarmak amacıyla avukatı Abdülhafız Pirzade yeni bir girişimde daha bulundu. Pirzade, Butto'yu idama mahkum etmiş olan Lahor Mahkemesinin yasalara aykırı biçimde oluşturulmuş olduğunu belirterek, yargılamanın Sind Mahkemesinde yeniden yapılmasını istedi.

Sind Mahkemesinin derhal toplanarak, Pirzade'nin bu başvurusunu karara bağlaması bekleniyor.

Aşık Ihsani bir şiirinden dolayı yargılandı

İSTANBUL (ÖZEL)

Halk Ozanı Aşık İhsani 1977 yılında Göztepe'de bir Halk Gecesinde okuduğu "Köpekler" adlı şiirinden açılan davaya dün Kadıköy İkinci Ağırceza Mahkemesinde bakıldı.

Devletin manevi şahsiyetini tahkir ve tezyiften açılan dava dünkü duruşmada bilirkişi incelemesine gönderildi, Mahkeme 25 Haziran 1979 tarihine ertelendi.

1947...1979
Değerli ağabeyimiz
Yurtsever Avukat
UĞUR SEVÜKTEKİN
faşist katiller tarafından kahpece kurşunlanarak katledildi. Ailesine ve yakınlarına başsağlığı dileriz.
Anısı mücadelemizde yaşayacaktır.
Kahrolsun faşizm.
Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği
Yurt-Dev / Tokat

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı direniş hakkında yasal işlem yapılacağını açıkladı

ANKARA(AA)

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı dün bildiri yayınlayarak, Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunca alınan ve 2 Nisanda uygulanacak kontak kapama eylemine girişilmesi halinde, kararı alan Federasyon yöneticileri ile bu karara uyanlar hakkında yasal işlem yapılacağını açıkladı. Bildiride eylemi destekleyeceğini açıklayan Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu yöneticileri hakkında da yasal işlem yapılacağı belirtiliyor.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının bildirisinde alınan kararın yasal dayanaktan yoksun olduğu belirtilerek, eyleme girişilmesi halinde, sıkıyönetim yasasının gerektirdiği hükümlerin uygulanacağı bildirildi.

Komutanlığın bildirisinde, kararın, ilgili kuruluşlar tarafından, günün koşulları da gözönüne alınarak, yeniden gözden geçirilmesi istendi.

Bakkallar ve Bayiler Federasyonu Başkanı direniş kararını eleştirdi

ISTANBUL(ÖZEL)

Türkiye Bakkallar ve Bayiler Federasyonu, Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun ülke çapında direnişe geçme kararını kınadı.

Bakkallar ve Bayiler Federasyonu Genel Başkanı İbrahim Gürdamar, konuyla ilişkin olarak dün düzenlediği basın toplantısında, özetle şunları söyledi:

"Bu karar yürürlüğe girdiği takdirde, ülke çapında kargaşalıkların yanı sıra, üyelerimiz bulunan Tüketim Kooperatiflerimizin, ihtiyaçları olan malları getirme ve yurttaşların hizmetine sunma imkanı bulunmayacaktır. Dolayısıyla, ihtiyaç maddelerinin gelmemesinden yokluklarla karşı karşıya kalınacaktır."

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

ARKADAŞIMIZ DOĞAN YURDAKUL'UN YAZISINI HASTALIĞI NEDENİ İLE YAYINLAYAMIYORUZ. ÖZÜR DİLERİZ.

Maraş CHP Milletvekili Oğuz Söğütlü: "Hükümet Maraş katliamanın hesabını sormazsa, anarşiyi önleyemez"

KAHRAMANMARAŞ (ÖZEL)

Kahramanmaraş Yürükselim Mahallesi halkıyla geçen hafta bir sohbet toplantısı yapan Orhan Sezal'dan sonra önceki gün de CHP Milletvekili Oğuz Söğütlü, yurttaşlarla bir toplantı yaparak "Sizin yaralarınız çok büyük. Yaralarınızı eşerek sizleri üzmek istemiyorum" dedi.

Önümüzdeki dönemin barış ve kardeşlik dönemi olacağını, bunun için yurttaşların tahriklere kapılmamaları gerektiğini belirten Söğütlü, Alevi-Sünni yurttaşların olaylar öncesi birlik ve beraberliği yeniden yaşatmaları gerektiğini söyledi.

Kalabalık yurttaş topluluğu ile sohbete girişen Söğütlü, bu arada m... na gelen olaylar ön... de faşist güçlerin ... tan'a yığınak yaptık... ve olayların orada ... cağına dair istihbar... dıklarını öne sürüp, ... lik önlemini orada ... larını ve gerici gü... katliamı burada ba... tıp daha sonra yayı... kümeti düşürmek i... lerini söyledi.

ELEBAŞILARDAN HESAP SORULACAKTIR

Bir yurttaş, "Hü... MHP'nin üzerine gi... ten korkuyor. Hal... meselede güven ver... ğiniz için birçok ... Maraş katliamının el... şıları hakkında sıkıyö... tim görevlilerine ge... bilgiyi vermekten çe... yor" deyince Söğütlü ... açıklamayı yaptı:

"Görüşlerinize ka... makla birlikte, bu hü... met Maraş katliamı... lebaşılarından mu... hesap soracaktır. Bu hü... met Maraş katliamı... lebaşılarını ve so... larını yakalayıp he... sormazsa bu hüküm... ğil hiç bir hüküme... kiye'de anarşiyi ö... halkı huzura kavu... maz ve halkın yar... saramaz. Şuna inan... Maraş katliamının ... rumluları yakalan... ağır cezaya çarptırı... tır. Bu konuyu Başb... la da görüştüm. Bu ... seleyi burada açma... pek yarar görmüyo...

Söğütlü, ayrıca to... tıda söyledikleri ger... leşmeyip, hesap soru... sa milletvekilliğinden i... tifa ederek yurttaşların ... arasına katılacağını il... sürdü.

SÖĞÜTLÜ SAHTE SOLCULARLA TARTIŞIYOR

Yaşlılarla Söğütlü'nün sohbeti sürerken, bazı sahte solcular toplantıyı kesip hükümetin burjuva hükümeti olduğunu ve başlarına sıkıyönetimi getirdiği için düşme... rektiğini söyleyince ... ğütlü, "Sizin bu ... kime hizmet ediyo... diğinizi MHP istiyo... doğrudan doğruya ... nin eylemlerini kol... tırıyorsunuz. MHP b... sıkıyönetime karşı ... hükümeti düşürmek ... yor. Hükümetin ve ... yönetimin amacı ka... kavgalarına son ver... narşiyi önlemektir. ... kim ki anarşi y... kargaşa çıkarıyor, hü... meti karşılarında ... caklardır" dedi.

Söğütlü'nün ko... masından sonra ... lar sahte solcular... şı çıktılar.

Söğütlü ayrıca YS... dürünün gözaltına a... sından sonra işten a... 126 işçinin de geri alın... ması için çalışacağı... ileri sürdü.

Yamani: "Haziran ayında yeni bir zam kaçınılmaz olabilir"

CENEVRE/AJANSLAR

OPEC Petrol Bakanlarının Cenevre'de yaptığı toplantıda alınan ve 1 Nisandan itibaren uygulanacak olan yüzde 9'luk zam kararından sonra bir açıklama yapan Suudi Arabistan Petrol Bakanı Yamani "Sanayileşmiş ülkeler acil olarak petrol tüketimlerini azaltmazlarsa, haziran ayında yeni bir zammın kaçınılmaz olacağını" söyledi.

Yamani, konuşmasına devamla, bazı petrol üreticisi ülkelerin varil başına resmi fiyattan 1.20 dolarlık fazla fiyat uygulamalarından memnun olmadıklarını bildirdi. Suudi Arabistan Petrol Bakanı böyle bir ek zam için siyasal nedenlerin bulunmadığını söyledi.

ABD'NİN TEPKİSİ

ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Hodding Carter OPEC'in yeni zam kararının "Yersiz ve haksız olduğunu öne sürdü. Hodding Carter, "petrol fiyatını artırmak için OPEC ülkelerinin İran petrol ihracatının durmasından avantaj sağlamaya karar vermelerinden" ABD'nin derin bir üzüntü duyduğunu bildirdi.

FİNANCİAL TİMES

Londra'da yayınlanan "Financial Times" gazetesi Mısır-İsrail barış anlaşmasının imzalanmasının ertesinde Suudi Arabistan'ın sınırlayıcı etkisini kullanmasının, hem Orta Doğu'daki barış hem de petrol sağlama açısından güven verici olduğunu yazdı.

MHP'li Kösoğlu, Atatürk Lisesi Müdürü Timuroğlu'nun gazetemizde çıkan demecine çattı

MHP Genel Başkan Yardımcısı Erzurum Milletvekili Nevzat Kösoğlu, Atatürk Lisesi Müdürü Vecihi Timuroğlu'nun gazetemizde yayınlanan öğrenim özgürlüğü can güvenliği konusundaki demecine çatarak, hükümeti, okulları savaş alanı haline getirmekle suçladı. Millet Meclisinde Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur hakkında verilen 7 gensoru önergesi üzerine konuşan Kösoğlu., Timuroğlu'nun demeci ile ilgili şunları söyledi:

"Bu idareci lisedeki muhtelif marksist nüansların kendi aralarındaki çatışma ve kavgalardan yakınıyor. Bunların kavga etmeden, silah çekmeden tartışmalar yapmalarını istiyor. Müdür diyor ki, "ben bu okul... fraksiyona teslim e... yeceğim. Çeşitli gö... ler okulda taban ça... ması yapar ,zor kulla... maz, gerçekten ke... şüncelerine herke... dırır."

Nevzat Kösoğlu, ... türk Lisesindeki ... retmenlerin son ... dan sonra görevden alın... masına da değinerek, bazı öğretmenlerin, farklı fraksiyondan oldukları için öğrencileri sınıfta bile bıraktıklarını, bunun ise bu hükümet zamanında okulların ne hale ge... diğinin açık bi... olduğ... öne sürdü.

KAYIP— Hacettepe Yur... du öğrenci kimliğimi kaybettim. Hükümsüzdür. Aysel SEVİMLİ

HİDAYET KARAKUŞ'UN İLK KİTABI

Günaydın Gül Yaprağı

HİDAYET KARAKUŞ

İNCİ ARAL GÜR

"Günaydın Gül Yaprağı" Hidayet Karakuş'un ilk kitabı. Şiirlerini çeşitli dergilerde izlediğimiz ozanın 1969'dan bu yana yazdıklarından seçilmiş sağlıklı, olgun bir toplam.

Kitap tümü ile, yazarın toplumcu-devrimci dünya görüşünün ışığında, anlatımı, dili, imgeleri yönünden yeni bir şiirsel içeriğin ipuçlarını getiriyor. Anlatımın yalın güzelliği, duru, özenli dili, sezgi ve imgelerin usun olanaklarıyla zenginleştirilmiş düzeyi okuyanı çekip götüren şiirler çıkarıyor ortaya.

Hidayet Karakuş'un şiirlerinde özlü ve etkileyici bir içerikle birlikte biçim sorununun da çözümlendiğini, devrimci içeriğe uygun bir yetkinliğe ulaştığını görüyoruz.

Şiirlerde yapıyı oluşturan öğe genellikle düşünce gibi görünüyorsa da bu durum anlatılan öykünün şiirsel akışını engellemiyor. Düşünceyle, ozanca duyarlık ustaca dengeleniyor. İnsanca bir sıcaklıkla yoğunluk kazanmış, çağrışımlarla çoğalan, boy atmış bir şiirle karşılaşıyoruz sonunda.

Ozan, toplumsal ilişkiler bütünü içinden çıkarak yaşadığımız çalkantılı dönemin acılarını dile getirirken yılgınlığa, karamsarlığa düşmüyor. Gerçeğin üzerine giderken dirençli, kararlı bir ses oluşturuyor. Bunu yaparken de basmakalıplığa, slogancılığa düşmüyor kesinlikle. Bağırmadan, sakin, yumuşacık bir sesle konuşuyor. Tüm kendine güvenen, umutlarını yitirmeyenler gibi.

Kuru gürültü, gereksiz ayrıntı ve yinelemelerden arınmış sapasağlam bir şiir Hidayet Karakuş'un şiiri. Yaşayan, soluyan bir şiir...

Kitapta onaltı şiir yer alıyor. Karakuş'un çok sayıda şiiri olduğunu biliyorum. Bunların içinde çok güzel olanlarını da. Ama almamış onları kitabına, iyice elemiş. Son yazdıklarından bir bütün oluşturanları özenle seçmiş. Bu bir ozanın herkesten önce kendi kendini eleştirme yüceliği gibi göründü bana. Bir de az, öz 'ben buyum' diyebilmek... Şiir adına bir yığın sözcük kalabalığıyla ortaya atılanların dost ahbap ilişkileriyle dergilerden düşmeyen şiirlerinden bıktığımız bir dönemde Karakuş'un gerçek şiirinin görmezlikten gelinemeyeceği kanısındayım.

Kitabın ilk şiiri "Gün Doğuyor"da bolca imgelere yaslanılmış. Acılar, kıyımlar, yeni insanlar, yeni sevgiler doğurmaktadır. "Sevinçler yağma" edilse de. "Şimdi uzamasındayız ömrün / dalgınlığından / yararlanıp kıyıcıların / bir çiçek boyu daha / bir şarkı rengi daha uzun / yaşamak / keskin bir sirke burukluğunda." (s. 6)

Ozanın duyarlığı haklıdan, ezilenden, aydınlıktan yanadır. Ve şiirindeki çocukların: Dalları donar / çiçekleri dökülür gözlerinin / bahar gelmeden", "bir damla kalırlar sabaha / yaşamdan ekmekten / ve utançtan", "gözleri kömür kuyusu / ve yanakları çamur / çeneleri hiç / öpülmemiş" dir. (s. 7-8)

Gelecek için umut ve özlem yüklüdür. Şöyle dile getirir devrimci hareketi: "Can sıkıntısı değil / alanlarda dövdüğümüz / adıyla sanıyla / bir devrim emziriyoruz / kalabalıklara". Durur kendi kendine sorar, "gece neresinden kilitlendi" "canımızı öğütüyor / bir değirmen içerde / ay neresinden / yasaklandı bize" (s. 9) ama hemen doğrulur ve şöyle yanıtlar kendi sorularını: "uykunun örtüsü yırtılır / elbet / ....utanır / utanır belki / güzel kuşların umudunu / vuranlar" "ve çocukların aydınlık / yüzünü karanlıklara satanlar / utanır". Coşkuyla da bitirir: "Kozasında aydınlık örüyor / böcek / insanlığımıza". (s. 10)

Karakuş, ölümler, cinayetler karşısında da korkuya, yenilgiye düşmez. Öfkeyle bağırıp çağırmaz. Küfür etmez. Kederini ince bir hüzünle sarıp sarmalar. Yeni bir güçle biler bilincini. İsyanı sessiz ve yıkılmaz bir dirence, öfkesi umut dolu, anlamlı bir gülümsemeye dönüşür. "Günaydın Gül Yaprağı" adlı şiirinde şöyle dile gelir bu: "Önce seni önemsedim / ...ölüm bir yandan/ karanlık bir yandan / çevirmişti / dinlemedim", 'bedenin aykırı duruyordu / ölüme / gülüşün öyle genç / ...yokluklardan / acılardan önce / seni önemsedim ', "ellerin geldi geçti / kolların geldi geçti / gülüşün kaldı yalnız" "pencereler sokakları / bildiğinde sabahtı / ikimizde sessizdik / günaydın gül yaprağı / dedim". (s. 12-13).

Oniki Mart'ın acılı günlerinden kalan dizelerinde şöyle bir sorguya girer: "Aydınlık ektik ışık büyüttük / biçtiler / kırbaç onların kitap bizim / şimdi biz mi yenildik" (s. 19) "suyun hakkı için / ekmeğin ve gözyaşının hakkı için / siz kaç kez direndiniz yanlışlıklara / düşündünüz mü. ' (s. 22)

Kent kıyısında bir yoksul mahalleden izlenimlerinde -Sarı Yazma Türküsü- imgeler keskinleşir, ayrıntılar çoğalır, üçüncü bir boyut, renk katılır şiire. Buradaki evlerde oturan yoksul, yaşlı insanlar "Avlulara serilen / aydınlığı toplarlar / usanarak ', "yüreklerinin üstüne çömelip / avuçlarını ölümlere kapatırlar. ' "baharla sarmaş dolaş / geçer çocuklar / hüzün ayaklanır saydamlığında/ yüzlerinin / eski bir gülümsemeyle / bastırırlar." (s. 30-31)

Kitaptaki en özgün şiirlerden biri de "Suphi Bey in Bezgin Kızı". Burada aşk çevresel yaşantı ve feodal ilişkiler çerçevesinden verilirken yalnızca umutsuz bir öykü değil, başkaldırı ile sonuçlanan bir bildiri oluyor. "Toz bezlerinin camların / ayazda / dingin gülümsemelerin. / bezgin kızı / Suphi Bey'in sema / benim" "özlemin devinmesi / aynada kalan kaşın gözün", "kapıları yüzüme / çarpmaların adıdır / kardeşlerim / arabalara binip gitmelerin / bulaşıkların kirlilerin / adı". İncecik duyarlıklarla, olabildiğince zengin ayrıntılarla yine renkten yoksun kalmadan, varsıl, sevdiğine verilmemiş bir kızın uzun öyküsüdür anlatılan. "Altınlarım takılarım / sizin olsun / sandıkların yükü / çeyizlerim cezvelerim / kalıtlarım atlarım / sizin" "İçimde saklı bakışlara / çıkarın beni / avuçları büyük gülüşlere '. Ama yaşı geçmiş bu kız, Sema, yenilmeyecektir. "Sokağın kendi ağzında / boğulduğu bir süremde" kaçacaktır. Bir arınma, bir serinliktir bu... 'Anamın pahalı kumaştan yanlışları vardı üzerimde / soyundum / Kendi ucuz doğrularını kucaklar. Kapıyı çarpışı "yumrukları sıkılı / bir bildiri..."dir. "kuşlarım barışık şimdi / gülüşlerim devrimler gibi / engin bir gökbitimi" (s. 51).

Karakuş'ta düşünceyle duyarlığın nasıl ustaca dengelendiğine en iyi örnek sanırım "Soydöküm" adlı şiir: "Amcamın totemi / şekerlikteki karınca / gönlü yorgundur / bütün zamanları / yaşamış gibi / kendi kavanozundan emekli / şimdi" "iyiydi askere gitmeden / ağabeyim / okuldan kaçıp türküler / söylüyordu / dayı kızına/ eski bir fenikeli artık / ticarete inanıyor / türkülerini yitirdi. ' Baba, "arasıra ' Müslüman olur. Örneğin, "ay tutulduğunda / selâ veriyor / ama düşünmesi kısa / tarlaları bölüşmek için / mahkemeleri adil sanıyor" (s. 54).

Hidayet Karakuş dostumdur, arkadaşımdır ama sanatta kayırma yarar sağlamaz. Sel gider, kum kalır. Alıntıları bunca çoğaltmam onun ürünlerini söylediklerime tanık etmek istediğimdendir. Kesin yargıyı okuyucu verecektir elbet. Bu da bir eleştiri değil tanıtma yazısıdır.

"Şiir eski bir gece bekçisidir / yaşanmamış sevgilere ay doğurur" diyen Hidayet Karakuş, bu ilk kitabındaki şiirleriyle - "korkunun atlarını' çekiyor' karanlıklara / sevginin kuşlarını göklerden 'indiriyor".. (s. 35).

Film çekimi sırasında

Kültür Bakanlığının açtığı film yarışmasını "TAHTACI FATMA" adlı film kazandı

Kültür Bakanlığının açtığı kısa metrajlı film yarışması sonuçlandı. Yarışmada birinciliği Yönetmenliğini Süha Arın'ın yaptığı "Tahtacı Fatma" adlı film kazandı. Atıf Yılmaz, Haldun Taner, Atilla Dorsay, Vecdi Sayar, Hüseyin Baş, Turan Aksoy, Oğuz Onaran'dan oluşan yarışma jürisi üç büyük ödülden diğer ikisini Özcan Arda'nın "Üç Bölümlü Kısa Filmi" ile Moral Birden'in "Kedi" adlı filmlerine verdi. Kısa Film Yarışmasında Sinan Çetin "Halı Türküsü", Emin Metin Tuncer "Değişim" adlı TRT yapımı filmleri ile başarı ödülü aldılar.

Geçen yıl ölen Altan Yalçın'ın "Haliç" adlı filmi ve Milli Eğitim Bakanlığı Film-Radyo-Televizyon Eğitimi Bölümü adına yaptığı "Tatlı Bir Gülüş" adlı filmle Tahsin Yücel'e çocuk film dalında Özel Ödül verildi.

14-21 Nisan tarihleri arasında İstanbul'da yapılacak olan 13. Uluslararası Balkan Film Şenliği Kısa Film Yarışması'nda Türkiye'yi temsil edecek olan Süha Arın'ın "Tahtacı Fatma"sı 12 yaşında bir "tahtacı" kızının Toroslar'da yaklaşık 2000 metre yükseklikteki ormanlarda yaşamınını anlatıyor.

Belgeselde "tahtacılar"ın günlük yaşamlarından başka tahtacı folklorunun en önemli örneklerinden biri olan Semah oyunu da sergileniyor.

Filmin yönetmenliğini yapan Süha Arın bilindiği gibi geçtiğimiz yıllarda Antalya Film Şenliğinde Belgesel filmler dalında iki kez "Altın Portakal" ve "Sedat Simavi Vakfı" Büyük Ödülünü kazanmıştı.

Yapım-Yönetim yardımcılıklarını Nesli Çölgeçen, Cemal Karman, Kemal Sevimli ve Yalçın Yelence'nin üstlendiği belgeselde Görüntü Yönetmenliğini Hasan Özgen; Kameramanlığını Savaş Güvezne yaptı.

Konu araştırması Ahmet Tolungüç tarafından yapılan filmin müziğini de Nevit Kodallı ve Mehmet Erenler düzenledi.

Film 1979'un Uluslararası Çocuk Yılı olması nedeniyle de 23 Nisan günü Atatürk Kültür Merkezinde gösterilecek.

"Tahtacı Fatma"yı tüm orman emekçilerine ithaf eden film çalışanları renkli aralarla hazırlanan ve otuz dakika süren filmleri için şöyle diyorlar.

"Tahtacı Fatma", 7'den 70'e çok güç koşullar altında çalışan orman emekçilerinin sosyal güvenceye kavuşturulması konusunda bir kamuoyu oluşturulmasını sağlar ve bu alanda yapılacak olumlu çalışmalara katkıda bulunabilirse, filmin hazırlanmasına emeği geçenler, kendilerini asıl amaçlarına ulaşmış sayacak ve mutlu olacaklardır."

Başrolü oynayan kız ve rol arkadaşı

TMGT Halk Bilimleri Topluluğu çalışmalarını sürdürüyor

Türkiye Milli Gençlik Teşkilatı Halk Bilimleri Topluluğu çeşitli dallardaki çalışmalarını sürdürüyor.

TMGT Halk Bilimleri Topluluğu, tiyatrocu Orhan Aydın eşliğinde biraraya gelerek yeni sezon çalışmalarına başladı.

Halk Bilimleri topluğunun ilk oyunu "Göç" adlı iki bölümlük bir seri oldu. Gösteriyi halka sunma olanaklarının salon yokluğu nedeniyle gerçekleşemediğini ve bu nedenle yalnız Ankara'da oyanayabildiklerini söyleyen topluluk, bundan sonrası için düşüncelerini şöyle açıklıyor: "Halk bilim olgusunu bir bütün olarak ele alma anlayışımızın bir deneyi olarak "Göç"ü bu sezon turnelere götürmek istiyoruz. İlk uğrak yerimiz Kıbrısçık oldu. Yine bu sezon Orhan Aydın'ın belgesel derlemesi "Gür Çesme" adlı seyirlik oyunu sahneye uyarlıyoruz. Eğer gösteri yapacak salon sağlayabilirsek nisan ayı içinde Ankara seyircisine "Gür Çeşme"yi oynayacağız."

Voleybol Milli Takımı Antrenörü

Ererbay: "Bahar Turnuvasında 2. ile 6. arasında bir derece elde edebiliriz"

- "Takımın temelini Eczacıbaşılı voleybolcular oluşturuyor"
- "Takımda dostluk ve arkadaşlık ilişkisi iyi, kollektif çalışma başarılı"
- "Avrupaya seyahate değil, sesimizi duyurmaya gidiyoruz"

Voleybol Milli Takım kadrosu ve Antrenör Değer Ererbay

SELAMİ ŞİMŞEK

4-14 Nisan tarihlerinde İsveç'teki Bahar Turnuvasına katılacak Voleybol Milli Takımımız kamp çalışmalarını Eczacıbaşı Spor Salonunda ve Yüksek Denizcilik Okulu tesislerinde sürdürüyor.

Kamp çalışması hakkında gezetemize açıklama yapan Milli Takım Antrenörü Değer Ererbay, Bahar Turnuvasında 2 ile 6 cılık arasında bir derece elde edebileceklerini belirterek arkadaşımızın sorularını şöyle cevapladı:

AYDINLIK: Şampiyonada nasıl bir derece elde edebiliriz?

DEĞER ERERBAY: Grubumuzda bazı ekipleri yenipte tur atlayabilirsek final hakkını elde edebiliriz. Ayrıca grubumuzdan bir takım çekildiği için tur atlama şansımız daha da arttı.

Diğer gruplardan Finlandiya, Belçika, Hollanda ve İsveç finale kalabilirler. Final grubuna kalabilecek Belçika, Hollanda ve İsveç'i kesinlikle yeneriz. Yalnız Finlandiya karşısında zorlanırız. Bahar Kupasına katılacak tüm ekipleri aşağı yukarı tanıyoruz. Sanıyorum bu turnuvada 2 ile 6'cılık arasında bir derece elde edebiliriz.

Milli Takımın bugünkü durumu ve çalışmalarınız hakkında bilgi verirmisiniz?

—Takımımızın temelini başarılı bir ekip olan Eczacıbaşılı oyuncular oluşturuyor. Diğer takımlardan 3 oyuncu daha var. Semih, İsmet ve Ahmet gibi oyuncular Avrupa çapında bir değere sahipler

Dostluk ve arkadaşlık lişkisi oldukça iyi, kollektif çalışma başarılı. Ayrıca form durumumuzda yüksek sayılabilir.

Çalışmalarımızı bilimsel bir temelde yürütmeye dikkat ediyoruz. Oyuncularımızın sağlık kontrollerini Sayın Dr. Uğur Derman, kondüsyon çalışmalarımızı ise Sayın Dr. Ruhi Sarıalp yürütüyor.

Antrenmanlar sırasında bazı testler yaptık. Bu testlerde oldukça olumlu sonuçlar aldık. Özellikle Zeki Uslu arkadaşımız solunum testlerinde olimpik bir rakam tutturdu.

Çalışmalarımızı İsveç'te yapacağımız maç saatlerine uygun bir şekilde programladık. Beslenme ve uyku saatlerini alışagelmiş bir şekilde değil bilimsel araştırmalara dayalı bir tarzda uyguluyoruz. Arkadaşlar bu çalışmaya iyi bir şekilde uyum sağladılar.

Böyle bir çalışma programını uygulamak için malzeme ve tesis açısından ne gibi sorunlarla karşılaşıyorsunuz?

—Beden Terbiyesinin oldukça sınırlı saha ve malzemeleri var. Bunlardar da pek fazla yararlanamıyoruz. Ancak Federasyonumuz ve Bölge Ajanımız bize gereken ilgiyi gösterdiler. Olanakları olsa daha da yardımcı olacaklarına inanıyorum.

Şu andaki çalışmalarımızı bildiğiniz gibi Eczacıbaşı salonunda ve Yüksek Denizcilik Okulu tesislerinde yürütüyoruz. Her iki tesistende bize yararlanma imkanı sağlayan yetkililere ayrıca teşekkür etmek isterim.

Fakat temennim şuki, Beden Terbiyesi Voleybol Federasyonu malzeme ve saha sorunlarını kısa zamanda çözümlesin. Bu sor[illegible] çözümlendiğinde [illegible]rum voleybolumu[illegible] da ilerleyecek.

Sayın Ererbay so[illegible]rak belirtmek istedi[illegible] bir şey varmı?

—Biz bu turnuva[illegible] simizi duyuracağı[illegible] inanıyoruz. Avrupa s[illegible]hatine değil sesimizi [illegible]yurmaya gidiyoruz. [illegible]na tüm kamuoyun[illegible] inanmasını istiyoruz.

Voleybolcular Eczacıbaşı salonunda çalışırlarken

11. AKDENİZ BİSİKLET TURUNUN ANAMUR-ALANYA ETABINI ÇEK LADİSLAV NOVAK ALDI

- Fatih Özmen 5. oldu

ALANYA (THA)

Uluslararası 11. Akdeniz Bisiklet Turu'nun 128 kilometrelik Anamur-Alanya etabını Çekoslovak Ladıslav Novak kazandı, Türk takımından Fatih Özmen 5. oldu.

Zor bir güzergahta ancak olgun hava şartları altında başlayan yarışın ilk kilometrelerini bisikletçiler toplu halde katettiler. İlk kilometrelerden sonra Alman takımından Dieter Burhharof hızını 120 kilometreye kadar çıkardı, ancak bu birinci olmasına yetmedi.

Türk takımı ise yarışı başından sonra düşük bir tempoyla sürdürdü.

Etap sonucu sporcular ferdi klasmanda yerlerini şöyle aldılar:

1) Ladıslav Novak (Çek) 3.28.24,2- Dieter Burhharof (B. Alman) 3.28.24,4) Zenek Benacek (CDK) 3.28.24,5- Nenco Staıkov (Bulgar) 3.28.24, 5- Fatih Özmen (Türkiye) 3.28.24.

Uluslararası 11. Akdeniz Bisiklet Trunun bugün koşulacak 134 kilometrelik Alanya-Antalya etabı ile tur sona erecektir.

Romanya ile karşılaşacak Ümit Milli Futbol Takımı kadrosu belli oldu

ANKARA (ÖZEL)

4 Nisanda Gaziantep'te Avrupa Ümitler Kupası Grup eleme maçı için Romanya ile karşılaşacak olan Ümit Milli Futbol Takımının 16 kişilik kadrosu belli oldu.

Antrenör Kazım Küresin'in yaptığı açıklamaya göre takımda şu futbolcular bulunuyor: Aslan Meriç (Bursaspor), Ahmet Demircan (izmirspor), Süleyman Oktay (Beşiktaş), Muzaffer Dadalıoğlu (Zonguldakspor), Nezihi Tosuncuk (Beşiktaş), Bilal Yaşar (Altay), Yaşar Yiğit (Şekerspor), Tuncay Solak (Trabzonspor), Hüseyin Şengün (Eskişehirspor), Osman Denizci (Erzurumspor), Selçuk Yuma (Şekerspor), Raşit Çetiner (Fenerbahçe), Sinan Turan (Adanademirspor), İlyas Tüfekçi (Herta Berlin), Muharrem Gürbüz (Rizespor) ve Gürcan Aday (Galatasaray).

Ümit Milli Futbol Takımımız 2 Nisan günü Gaziantep'te olacak.

AMATÖR MİLLİ TAKIMI İSTANBUL'DA KAMPA GİRİYOR

11 Nisanda Avusturya'da, Avusturya Amatör Milli Futbol Takımı ile Moskova Olimpiyat eleme maçını oynayacak olan Amatör Milli Futbol Takımı 2 Nisan Pazartesi günü İstanbul Sarıyer Mersinli Ahmet tesislerinde kampa girecek.

Antrenör Nihat Atacan'ın hazırlayacağı aday kadroda şu futbolcular bulunuyor: Aslan (Bursaspor) Arif (Güneşspor), Mehmet (Gaziantepspor), İsa ve Çetin (Lüleburgazspor): Burhan (Eskişehirspor), Süleyman (Beşiktaş), Mustafa (Adanaspor), Kadir (Denizlispor), İsmet (Muhafızgücü), Erol (Düzcespor), Oğuz (Sarıyer), Aykut (Sakaryaspor), Ümit (Yenişehir Meysu), İlyas (Herta Berlin), Nevzat (Adanademirspor).

MİNDERLERİ SARIYER'E GÖNDERİLDİĞİ İÇİN MİNİK JUDOCULAR 3 HAFTADIR ANTREMAN YAPAMIYOR

Çalışmaya gidipte eli boş dönen minik judocular

İSTANBUL (ÖZEL)

Sarıyer'de kampa alınan Judo Milli Takımının malzeme eksikliğini giderebilmek için Judo Federasyonu, Anadolu Spor Sitesindeki minderleri Sarıyer'e taşıdı.

Minderlerin Sayrıyer'e taşınması nedeniyle Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğünün Anadolu Spor Sitesinde açtığı judo kurslarına katılan öğrencilerin çalışmaları durdu.

1978 yılının Mayıs ayından buyana kurs çalışmalarına 45 öğrenci katılıyordu. Kursa katılmak için müracaat edenlerin sayısı ise şu anda 100'ün üstünde. Minderler Sarıyer'e götürülmeden önce minik judocular çalışmalarını çarşamba ve cuma günleri yapıyorlardı. Ancak daha önce yapılan çalışmalarda özel kulüplerin antremanları ve maçlar nedeniyle aksıyordu.

Şu andada minik judocular mindersizlik yüzenden çalışmak için geldikleri salondan eli boş dönüyorlar. Üç haftadır çalışma yapamayan ve en az bir hafta daha çalışma yapamayacak öğrenciler Federasyon yetkililerine şöyle sesleniyorlar: "Federasyon yetkilileri bizleri hiç mi düşünmüyor?"

1979 Mali Yılı Federasyon bütçeleri ve programları Cuma günü Merkez Danışma Kurulu Toplantısında görüşülecek

ANKARA (ÖZEL)

Federasyonların, 1979 Mali yılı bütçeleriyle, ve yurt dışı spor programları 30 Mart Cuma günü Ankara'da toplanacak Merkez Danışma Kurulu'nda görüşülüp karara bağlanacak.

Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Ergun Aymergen Başkanlığında toplanacak Merkez Danışma Kurulu şu üyelerden oluşmakta. Prof. Dr. Rasim Adasal, Suat Bolayır, Osman Kavrakoğlu, Nizamettin Kırşan, Turgut Atakol ile Kültür Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı temsilcileri.

Merkez Danışma Kurulu toplantısında, federasyon bütçe ve programlarının dışında yüzme atlama ve sutopu hakem yönetmeliği, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Merkez hesap ve alım satım yönetmeliği ile Yüksek Sağlık Kurulu kuruluş ve görev yönetmeliğinde yapılması öngörülen değişiklikler ele alınacak, ayrıca Merkez Kurulunca alınan kararlara ilişkin dosyalar incelenecek.

Öğrenimi...

(Baştarafı 1. Sayfada)

yaratan eylemlerine karşı uyanık olmaya ve tedbir almaya çağıran Özdemir, "öğrenimi engelleyerek faşist katliamlar protesto edilemez" dedi.

Açıklamada şu görüşler yer alıyor:

"İGD'nin başını çektiği çeşitli grupların okul boşaltma, boykot, korsan gösteri ve benzeri eylemlerle öğrenimi engellemelerinin faşist katliamı protesto etmekle hiç bir ilgisi yoktur. Bizzat bu faşist katliamların tertipçileri, yeni katliamlar düzenleyebilmek için, bu grupların yarattığı anarşi ortamından yararlanmaya çalışmaktadırlar."

"Bu eylemleri daha düne kadar 30 Martta ölenleri goşistlikle ve ajanlıkla' suçlayan İGD' nin kışkırtması da uyarıcı olmalıdır. İGD bu günlere sahip çıkar görünerek okullarda kargaşalığı körüklemektedir."

DGBF Genel Sekreteri Özdemir, sahte solcu grupların öğrencileri bu eylemlere zorla, baskıyla katmaya çalıştıklarını vurgulayarak, 'öğrenimi engelleyip, öğrencileri faşistlerin yöntemleriyle eylemlere katarak, faşist katliamlar protesto edilemez. Gençliğin faşist katliamların hesabını sorması ve yeni katliamları engellemesi, ancak okullarda kalıp birleşmesi ve kargaşalık çıkaranlara karşı mücadele etmesi ile mümkündür" dedi.

SAMSUN'DA

Samsun Emniyet Müdürü Mehmet Oğuz yaptığı bir açıklamada "Dev-Sol" grubuna mensup beş kişinin Samsun Cezaevine silah ve patlayıcı madde sokarak Kızıldere olayının yıldönümü olan 30 Mart günü bir kaçış planladıklarını öne sürdü.

ADANA'DA

Tercüman gazetesi Adana matbaa ve tesisleri ile Gameda Dağıtım Şirketi, dün saat 20.15 sıralarında yaylım ateşine tutuldu.

Kimlikleri saptanamayan saldırganların üç kişi olduğu ve olaydan sonra kaçtıkları bildiriliyor.

Çukurova Gazeteciler Cemiyeti, bir bildiri yayınlayarak saldırıyı kınadı.

BURSA'DA

Atatürk Caddesi'nde bir grup dün Kızıldere olaylarını protesto amacıyla korsan gösteri yaptılar. Çeşitli sloganlar atan topluluk, polisin müdahalesi üzerine dağıldılar.

İZMİR'DE

Kızıldere olaylarının yıldönümü nedeniyle kentin çeşitli yerlerinde bazı gruplar tarafından korsan mitingler düzenlendi. Bu arada kimlikleri belirlenemeyen kişilerin havaya açtığı ateş sırasında, bir bankanın camları kırıldı. İnönü, Atatürk ve 50. Yıl Liseleri önünde de bazı öğrenciler, Kızıldere olaylarını protesto eden sloganlar söylediler. Konak Semtinde de trafik bir süre kesildi. Olaylarla ilgili olarak 43 kişi gözaltına alındı.

• Kızıldere olaylarını protesto amacıyla duvarlara yazı yazan bir grup dün gece Tekel Şarap Fabrikası Kavşağında kendilerine müdahale etmek isteyen bir polis ekibini yaylım ateşine tuttu. Olaydan sonra sabaha kadar sürdürülen aramalar sonucu isimleri açıklanmayan 4 kişi yakalandı.

UŞAK'TA

Uşak'ta Ünalan Mahallesindeki bir eve kimliği belirlenemeyen kişiler tarafından açılan yaylım ateşi sonucu, Nihat Akarca adındaki bir ayakkabıcı öldü, ev sahibi Sacide Kegivanoğlu ise yaralandı. Ev sahibi kadının sağlık durumunun iyi olduğu bildirildi. Olayla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

İSTANBUL'DA

Dün saat 11.30 sıralarında Haydarpaşa mendireğine asılmış bulunan, üzerinde "Kızıldere son değil, savaş sürecek" yazılı pankart polisler tarafından indirildi.

• Önceki gün Bakırköy sahil yolunda bir grup gösterici Kızıldere'yi protesto amacıyla lastik yakarak bir süre trafiği engelledi. Ayrıca şehrin çeşitli yerlerine patlayıcı madde olduğu izlenimini veren boş paketler bırakıldı.

Ökçün...

(Baştarafı 1. Sayfada)

yaptı. Ökçün, İnsan Hakları konusunda imzalanmış pekçok belgenin bulunduğunu söylediği konuşmasına şöyle devam etti:

"Ancak eyleme dönüşmedikçe imzanın değeri pek azdır. Belki de dünya bugün diğer herhangi bir alandan daha çok insan hakları alanında idealist açıklamalarla katı gerçekler arasında bir uçurum ile karşı karşıya bulunmaktadır. Birçok ülkede Anayasa ile günlük uygulama arasında keskin bir çelişme vardır. İnsanın hak ve özgürlükleri adını verdiğimiz değerlere tasallut devam etmekte, dünyanın birçok kesiminde milyonlarca insan yataklarına aç olarak girmekte, milyonlarca insan da ırkları, cinsiyetleri ya da dinsel inançları dolayısıyla baskı altında tutulmaktadır."

İstanbul Barosu adına konuşan Yönetim Kurulu üyesi Ergin Türsoy, Türkiye'de basın, kişi savunma özgürlüklerinin üzerinde kısıtlamalar bulunduğunu belirtti. Özellikle 12 Mart döneminde bu baskılar ve işkencelerin arttığını belirten Türsoy, 141 ve 142. maddelerin kaldırılmasını istedi. Seminerin öğleden önceki kesiminde son konuşmayı yapan UNESCO İnsan Hakları Bölümü Başkanı Carel Vasak UNESCO'nun amacının İnsan Haklarıyla barış arasında düzgün bir ilişki kurulması olduğunu söyledi.

Seminerin öğleden sonraki bölümünde Bulgaristan ve Yunanistan'dan gelen öğretim üyeleri tebliğleri sundular, tebliğler üzerinde tartışmalar yapıldı.

Cumalıoğlu...

(Baştarafı 1. Sayfada)

rek şöyle dedi:

"Bu süre içinde asgari ücrete 1000-2000 liralık bir artış sağlanırken hayat pahalılığı bunun 5-10 misli artıyor. İşçi ve memurların hayatı bu dengesizlik karşısında yaşanmaz hale geliyor.

MSP olarak bizim bu konudaki çözüm talebimiz şudur:

Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Devlet İstatistik Enstitüsü, Devlet Planlama Teşkilatı ve diğer ilgili kuruluşlar her ay yeniden toplanarak "Eşel Mobil" sistemine göre her ay fiyatların artış oranına göre çalışanların maaşlarını artırmalıdırlar. Maaşların artış oranı fiyatların ve zamların her ayki artış miktarıyla orantılı olmalıdır. Bu sistem sadece işçilere değil memurlara da uygulanmalıdır. Böylece fiyat artışlarıyla memur maaşlarındaki artış aynı miktarlarda olacak ve çalışanlar hayat pahalılığının ağır yükünden mümkün ölçüde kurtarılmış olacaklardır."

"Sınır ticareti"...

(Baştarafı 1. sayfada)

"Sınır ticareti konusunda ilgili kuruluşlardan oluşan bir heyet çalışmalar yapmış, dünyadaki bu tür uygulamaları da inceleyerek sınırlarda kaçakçılığın önlenmesi için alınacak tedbirleri ve sınır ticaretinin nasıl düzenleneceğini karara bağlamıştır."

Bilindiği gibi Ağrı Valisi Muzaffer Yüce Cumartesi günü yaptığı açıklamada "Bir bafra sigarası karşılığı İran'dan 4 litre mazot alıyoruz" demişti.

Teksif...

(Baştarafı 1. sayfada)

nüz sonuçlanmadığı halde, artan hayat pahalılığı dikkate alınarak işçilere ek bir ödeme yapılacak.

Sözkonusu ikramiye işçilere ilk 5 ay 650 lira, altıncı ay 750 lira olmak üzere kademeli bir şekilde ödenecek.

Özel sektörde işkolu düzeyinde böyle bir uygulamanın Türkiye'de ilk defa yapıldığı ve bu ek ödemenin toplam net 320 milyon lira tuttuğu bildiriliyor.

"Pahalılık ikramiyesi" ödenmesinin Teksif üyesi işçiler arasında memnunluk yarattığı öğrenildi.

Teksif Sendikası, yetkili olduğu işyerinde altı ay sonra toplusözleşme yapacak.

Suudi Arabistan...

(Baştarafı 1. sayfada)

"İsrail ile ayrı bir anlaşma imzaladığı" gerekçesiyle Mısır'ı cezalandırmayı" amaçlayan toplantıda Suriye ve Libya delegeleri, Enver Sedat'a karşı mümkün olan en sert önlemlerin alınmasını istediler.

Bağdat zirvesi, Arap Birliği Örgütünün Genel Merkezinin Kahire'den alınması, Mısır'ın örgütten ihraç edilmesi ve Mısır'a karşı uygulanacak ekonomik ve siyasi ambargoyu tartışıyor. Toplantıya katılan Arap delegeler, geçtiğimiz Kasım ayında yine Bağdat'ta yapılan Arap zirvesinde alınan kararları uygulamaya geçirme sorununu ele alıyorlar.

19 ülkenin katıldığı toplantı sırasında, Ürdün, Suriye, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri Cezayir, Irak ve FKÖ delegelerinden oluşan bir komite, zirveye sunulmak üzere bir metin hazırlamakla görevlendirildi.

Hatırlanacağı üzere, Mısır Bağdat zirvesinden hemen önce aldığı bir kararla, Arap Birliği Örgütü ile olan ilişkilerini dondurduğunu açıklamıştı. Mısır Dışişleri Bakanlığı dün yayınladığı bir bildiride, örgütü uyarmış ve "Arap davası için mücadeleye devam edeceğini" belirtmişti.

Örgütün Mısırlı Genel Sekreteri Mahmud Riyad ise Mısır ile diğer Arap ülkeleri arasındaki anlaşmazlıkları çözemediği gerekçesiyle istifa etmiş, ancak örgüt bu istifa kararını henüz kabul etmişti.

Gözlemciler, Bağdat zirvesinden çıkacak kararlar hakkında genel bir değerlendirme yapmaktan kaçınırken, Suudi Arabistan'ın tutumunun büyük ölçüde Arap temsilcileri etkileyebileceğini belirtiyorlar. Bilindiği gibi Arap ülkeleri arasında Suriye, Mısır'a karşı izlenecek muhalefet konusunda en aşırı önlemleri sunarken, Suudi Arabistan anlaşmaya karşı çıkmasına rağmen daha temkinli bir tutum takınılmasını istiyor.

Irak Devrim Komuta Konseyi Başkan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Saddam Hüseyin, Bağdat Zirvesinin açılış töreninde yaptığı konuşmada, "bu toplantıda alınacak olan kararlar kağıt üzerinde kalmayacaktır. Sorumluluğumuzun bilincindeyiz. Sedat Arap halkı ile olan bütün bağlarını koparıp, siyonistlerle işbirliği yapmaktadır. Arap dünyası bu ihanet karşısında sessiz kalmayacaktır" dedi.

73 CHP'li...

(Baştarafı 1. sayfada)

karşı bir protesto kampanyası başlatmışlardı. Kınama TKP'lilerin etkinliğindeki çeşitli "demokratik kuruluşlar DİSK yönetimine kınama mesajları gönderiyorlardı. 73 CHP'li parlamenterin de bu arada yanı tarz bir mektup göndermesi dikkati cekti.

BANK–SEN VE MADEN–İŞ'İN ÇALIŞMALARI

Öte yandan Bank-Sen ve Maden-İş yöneticileri sendika içindeki sarsıntıyı önlemek ve kamuoyu yaratmak için temsilci toplantıları düzenliyorlar.

Bank-Sen Bölge Temsilciler Konseyi 1 Nisanda Ankara'da toplanıyor. Maden-İş'te bütün bölgelerde aynı türden toplantılar yapıyor. Üç sendikanın 22 Nisanda Spor ve Sergi Sarayında ortak olarak Genel Temsilciler Meclisini toplamak istedikleri böylece DİSK yönetimini özellikle 1 Mayıs'tan önce kararın yeniden gözden geçirilmesi talebiyle zorlamak istedikleri bilinmektedir.

Bir çift kola altı boğaz

(Baştarafı 1. sayfada)

nan ve görevi, "çalışanların insanlık haysiyetine yaraşır bir hayat seviyesini" sağlamak olan bir kurul vardır. Asgari Ücret Tespit Komisyonu.

İşçi-İşveren-Devlet üçlüsünden oluşan bu komisyon, şu anda yine toplantı halinde. Konuşacak, tartışacak ve sonunda bir karara varacak.

Asgari ücretin tespitinde uygulamanın ulusal düzeyde mi, yoksa bölgesel düzeyde mi olacağı, sanayi ve tarım için ayrı ayrı asgari ücretin doğru olup olmayacağı, hızla artan fiyatlar karşısında tespit edilen ücretin ne kadar süre dayanabileceği gibi sayısız sorunlar vardır.

Ancak, görünen odur ki, bugün için, çalışmaların bu aşamasında, tartışmaların gelip düğümlendiği nokta şu olacaktır:

Asgari ücret, sadece çalışan işçi esas alınarak mı, yoksa işçi ailesi ile birlikte düşünülerek mi, tespit edilmelidir? Bir başka deyişle, çalışan kişi kazandığını tek başına harcayan biri gibi mi düşünülecektir, yoksa, kendisi ile birlikte beslemek zorunda olduğu bir ailesi hesaba katılacak mıdır?

Şimdiye kadar, her asgari ücret tespitinde gündeme gelen bu tartışmada, işveren kesimi sürekli olarak, asgari ücretin sadece çalışan işçi için hesaplanmasında ısrar etmiş ve ne yazık ki, bu görüşünü 1968'den beri kabul ettirmiştir.

Başından bu yana asgari ücret tespitinde kullanılan yöntem şu olmuştur: Bir işçinin günlük kalori ihtiyacı, bu kaloriyi alması için gereken gıdalar hesaplanmış, bu gıda miktarı fiatlandırılmış, ortaya çıkan tutara gıda dışı harcamalar eklenerek işçinin asgari ücreti belirlenmiştir.

Bu yöntemle yapılan tespitin sonucunda ise olan şudur:

Asgari ücretle çalışan işçi, sadece kendisinin asgari ihtiyaçları hesaplanarak ödenen ücretle bütün ailesini geçindirmek zorunda kalmış, daha doğrusu geçindirememiştir.

Peşinen söyleyelim ki, asgari ücretin bu yöntemle tespiti, ne asgari ücret kavramı ile, ne Türkiye gerçekleri ile zerre kadar uyuşmamaktadır.

Nelerdir Türkiye gerçekleri?

Türkiye de, işçi ailelerinin yüzde 89.23'ünde sadece bir tek kişi çalışmaktadır. Yine Türkiye'de, işçi ailesinde ortalama fert sayısı, 6.3'tür.

Yani, ülkemizdeki işçi ailelerinin büyük çoğunluğunda bir kişinin kazandığını, 6 kişi yemek zorundadır. 6 boğaz, bir çift kolun kazandığını paylaşmak durumundadır. Üstelik Türkiye'yi kasıp kavuran bir işsizlik vardır. "Biz çalıştırdığımız işçiyi beslemek zorundayız. Çalışan yer, çalışmayan yemez." diye düşünen işverenler de pek iyi bilirler ki, aynı kazandan yiyen bu altı kişi, isteseler de ayrı iş ve ayrı kazanç bulamazlar. Ama yaşamak için yemek, yani çalışanın kazandığını paylaşmak zorundadırlar.

İşverenlerin bu acı gerçekleri anlamaları, kavramaları elbette çok zordur. Nitekim onların bu defa de aynı yöntemde diretmek ve işçiyi komik bir asgari ücrete mahkum etmek isteyecekleri şimdiden belli olmuştur. Öte yandan, işçi kesimini temsilen katılan Türk-İş'in de 5 kişilik ailenin esas alınması noktasında direteceği bilinmektedir.

Öyleyse, iş, hükümet kanadını temsilen katılan beş yetkilinin oyuna kalacaktır. Sonucu hükümetin tutumu belirleyecektir.

Hükümetin, asgari ücretle çalışan milyonların derdinden ne kadar anladığını, "insanca bir yaşam" vaadlerinin ne kadar gerçek olduğunu ise önümüzdeki günlerde bu vesileyle bir kere daha hep birlikte göreceğiz.

"Sınır ticareti" ya da...

Sözkonusu habere göre, Ticaret Bakanı Köprülüler, "Sınır Ticareti" ile ilgili düzenlemelerin Milli Güvenlik Kurulu'nun tavsiyesi ile önlemler paketinde yer aldığını ve bu konudaki çalışmaların üç aydan beri sürdürüldüğünü belirtmektedir.

Bu haberin satır aralarında yazan ise şudur: Milli Güvenlik Kurulu, hükümetten kaçakçılığın önlenmesi için tedbirler almasını istemiştir. Hükümet ise çareyi, devleti kaçakçılarla rekabete sokmakta ve adım adım kaçakçılığı "Devletleştirmekte" bulmaktadır. Çünkü Hükümet, kaçakçılığı ortadan kaldıracak ne siyaset ve ne de cesarete sahiptir. Türkiye'yi şimdiye kadar yöneten hiçbir hükümet özellikle sınır bölgelerinde yoğun olan toprak ağalığını ortadan kaldırmaya girişmemiş, üstelik her hükümet, sınırlardaki devlet arazilerini mayınlarla döşemiştir. Ecevit Hükümeti de aynı yoldan yürüdüğü için, kaçakçılığı önlemek adı altında öne sürülen hiçbir önlem işe yaramamış, sözde kalmıştır.

Tek - çift taksi plakası uygulamasına bile "Beceremeyiz, devlet otoritesini zedeleriz" diye geçemeyen bir hükümetin, kaçakçılıkla doğru bir temelde köklü önlemlerle mücadele edemeyeceği açıktır. Bu durumda hükümet, çözümü, "en büyük patron" olarak kaçakçılık piyasasına girmekte bulmaktadır.

Böyle bir uygulama kaçınılmaz olarak valilerin denetimi altında yürütülecektir. Nitekim, Ağrı Valisi, geçen Cumartesi günü bir açıklama yaparak, İran'dan sigara ve portakal karşılığında mazot alındığını ifade etti.

Hükümet, bu yolun bir yere çıkmayacağını kavramalı ve zaman yitirmeden bu yoldan dönmelidir. AP Milletvekili Rıfkı Danışman'ın dün Millet Meclisinde yaptığı gündem dışı konuşmada belirttiği gibi, "Yarın diğer sınırlarımızda neyin alınıp, neyin verileceği düşünülmelidir." Rıfkı Danışman, haklı olarak hükümetin valileri denetlemekte karşılaşacağı güçlüklere dikkat çekmektedir. Ama, sorunun daha önemli başka bir yanıda vardır.

Bilindiği gibi, "Sınır Ticareti" ya da kaçakçılık, yalnız ticari mallarda değil, silah konusunda da işlemektedir. "Dost ve Müttefik" bazı ülkelerin bu konuda hayli faal oldukları da biliniyor. Sorun şudur,

Devlet rekabeti sonucu bazı kaçakçılık alanlarının elden gitmesi, zorunlu olarak kaçakçılık yapan insanları devletin "Sınır Ticareti" yapamayacağı bir alana, silah kaçakçılığına daha fazla itecektir. Bunu ise kimin elini ovuşturarak karşılayacağı açıktır. Biz, böyle bir durum doğmasın diye kaçakçılıkla mücadele edilmesin demiyoruz. Ama, doğru bir tarzda mücadele edilsin diyoruz.

Kimbilir, hükümet belki de, silah kaçakçılığı konusunda da "Sınır Ticareti" düşünüyordur. İnsanın aklına şu ünlü 447 roket ve yakalanan yüzlerce kaçak silah geliyor ister istemez.

Bitirirken yinelevelim:

Hükümet, yarın diğer sınırlarımızda neyin alınıp, neyin verileceğini düşünmelidir. Hem de defalarca düşünmelidir. Buna gerçekten ihtiyaç vardır.

Beş kişilik aileye...

(Baştarafı 1. sayfada)

lerinde uygulanmasını sağlamak olduğunu da belirtti.

Toplantıya işçi kesimini temsilen katılan Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide de yaptığı konuşmada asgari geçim indiriminin asgari ücret düzeyinde tutulmasını ve işçinin ailesi ile birlikte düşünülmesi gerektiğini söyledi.

Gerek işçi gerek işveren kesiminin asgari ücretin mümkün olan en kısa süre içinde belirlenmesi konusunda birleştikleri bildiriliyor.

İŞVERENLER NE DİYOR?

İşveren kesimi Komisyon toplantıları öncesinde her zamanki gibi sessiz kalmayı tercih etti, buna rağmen işveren kesiminin Asgari Ücretin tek kişiye göre belirlenmesi konusunda ısrar ettiği ve aile veya çocuk faktörünün de bu ücrete eklenmesi şeklindeki görüşlere karşı şiddetle direndiği biliniyor.

Bugüne kadarki uygulamalarda aile faktörünün hesaba katılmamasını işverenler kendi görüşlerine bir dayanak olarak kullanmaya çalışıyor ve tek kişiye göre tespit yönteminin aynen sürdürülmesini istiyorlar.

Sendikalar ise daha önce yaptıkları açıklamalarda Türkiye'nin bugünkü şartlarında Asgari ücretin 5 nüfuslu bir işçi ailesi esas alınarak tespit edilmesi görüşünü savundular ve bu konuda istatistik rakkamlarını açıkladılar. Bu rakamlar Türkiyede işçi ailelerinin büyük bir kısmının 5 veya 6 nüfuslu olduğunu ortaya koyuyordu.

Türk-İş, DİSK, Hak-İş gibi Konfederasyonlardan sonra birçok bağımsız sendika da aynı görüşü savunmaktadır. Sendikaların bu talebi her yıl olduğundan daha güçlü bir şekilde tek bir blok halinde savunmaları, geniş emekçi yığınların bu konudaki ısrarlı tutumunu da ortaya koymaktadır.

HÜKÜMET ÇEVRELERİ KARARSIZ

Asgari Ücret Komisyonunda belirleyici rolü oynayan Hükümet çevrelerinin ise bu konuda kararsız olduğu gözlenmektedir. Hükümet yetkilileri 1977 sonunda yapılan tespitte çocuk faktörünün hesaba katılması gerektiğini kabul etmişlerdir.

Ancak öğrenildiğine göre Hükümet bu yıl aile faktörünün de hesaba katılmasından çekinmektedir. Bu yöntemin Asgari Ücretin yükselmesinden, bunun ise yeni bir zam dalgasını doğurmasından korkulduğu ifade edilmektedir.

Hükümetin bu tartışmalar sırasında çocuk faktörünü daha yüksek tutarak işçi ve işveren kesimi arasında "uzlaştırıcı bir formül" yaratmaya çalışacağı bildiriliyor.

Öte yandan Asgari Ücret Komisyonu çalışmaları sırasında kamuoyunda "Eşel-mobil" sistemi tartışmaları yeniden canlanmaya başlamıştır. Türkçesi "oynak-merdiven" olan bu terim ücretlerin fiyat artışları ile birlikte otomatik olarak artırılmasını sağlayan bir sistemi ifade etmektedir.

Avrupanın çeşitli ülkelerinde uygulanan bu sisteme göre belli kısa süreler içinde veya fiyat artışlarında belli bir yüzdeye gelindiği zaman ücretler de aynı oranda artırılmakta, böylece kişilerin yaşama koşullarının aynı düzeyde kalması sağlanmaktadır.

Sendikaların ve bazı siyasi partilerin Türkiye'de uygulanmasını istediği bu sisteme işverenlerin şiddetle itiraz edecekleri sanılmaktadır.

"Eşel-mobil" sistemini savunanlar ise Türkiye de Hükümetin fiyatları hiç bir şekilde kontrol edemediğini bundan sonra da etmesinin mümkün olmadığını söylemekte, bu şartlar altında otomatik bir ücret artışı sistemi kurulmasının şart olduğunu belirtmektedirler

KATILANLAR

Öte yandan işçi kesimini temsilen komisyon çalışmalarına katılan Türk-İş'li sendikaların isimleri de belli olmuştur Türk-İş Teşkilat Başkanları toplantısında belirlendiğine göre Türk-İş adına toplantıya Genel Sekreter Sadık Şide, Tes-İş Federasyonu Başkanı Orhan Erçelik, DYF-İş Genel Başkanı Enver Akova, Likat-İş Genel Başkanı Ahmet Kurt ve Teksiften Vahap Güvenç katılıyorlar.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu çalışmalarına hükümet adına katılanlar şunlardır: İbrahim Tekelioğlu (Komisyon Başkanı), İşçi Sağlığı Genel Müdürü Ergün Atasü, İstatistik Enstitüsü Ekonomik Başkanı Rahmi Uluğ, Ticaret Bakanlığı yetkilisi Orhan Yardım.

İşveren Temsilcileri ise şunlardır: TİSK Genel Sekreteri Ahmet Yoluç, Mümin Erkand, Servet Sevil Bursa.

İçimizdeki...

(Baştarafı 1. sayfada)

rük varsa ayrılsın, Türkeş de kim oluyor?" dedi.

MHP'ye sempati duyanların derhal Partiden ayrılarak MHP'ye girebileceklerini söyleyen Ataöv, Türkeş ile ilgili olarak da şunları söyledi:

"Herkesin ağzında bir laf, 'Türkeş milliyetçidir' diye. Bu adamın kim olduğunu biliyoruz. Devamı olduğumuzu her zaman söylediğimiz partiyi kapattıran bu adam. Devletin kasasından döviz çalan yine bu adam."

Parti içinde birlik ve beraberliğin bozulduğunu, partinin dağınık bir görünüm kazandığını bildiren Ataöv şöyle dedi:

"Birlik ve beraberlik içinde olmak zorundayız. Bazı arkadaşlarımız vatan kurtaran aslan gibi konuşmalar yapıyor. Bazı arkadaşlarımız da komisyonlarda bakanları alkışlıyor."

Konuşmasında parti yönetimini de eleştiren Ataöv, "Partide aranan adamları yerlerinde bulmak imkansızdır" dedi.

DEMİREL'İN KONUŞMASI

Grup Toplantısında konuşan Genel Başkan Süleyman Demirel ise, bunalımın fevkalade had safhaya geldiğini söyleyerek, "Bugünkü hükümet varlığını millete borçlu değildir. Milletin hükümeti de değildir. Onun için millet umurunda değildir" dedi.

Demirel şöyle konuştu:

"Millet kaderine hakim olmak ve kendisini tekrar birtakım inkarcılara kabul ettirmek mecburiyeti ile karşı karşıyadır. Biz bu mücadelede milletimizin haklarının savunuculuğunu yapmaya devam edeceğiz."

141–142 MESELESİ

Grupta konuşan Izmir Milletvekili Zeki Efeoğlu ise Anayasa Mahkemesinin 141. ve 142. maddelerle ilgili red kararına rağmen bazı kuruluşların komünist partisinin kurulması için imza kampanyası açtıklarını söyledi.

AP GENEL İDARE KURULU ERKEN SEÇİMİN PARTİYE KAZANÇ GETİRECEĞİ KONUSUNDA ANLAŞTI

AP Genel İdare Kurulu Genel Başkan Süleyman Demirel'in son gezilerini değerlendiriyor. AP Genel İdare Kurulunun önceki günkü toplantısında erken seçimin AP'ye önemli kazançlar getireceği konusunda görüş birliğine varıldı. Ancak erken seçimin nasıl gerçekleştirileceği konusunda henüz bir fikir geliştirilemediği bildirildi.

AP yetkililerinin bir kısmı erken seçim için girişimde bulunmadan önce ortamın daha sağlıklı değerlendirilmesi için Senato kısmi seçimlerinin sonuçlarının beklenmesi görüşündeler. Bu görüşte olanlar kısmi Senato seçimlerinin yapılacağı illerin AP'nin nispeten güçlü bulunduğu iller olduğuna dikkat çekerek bu seçimlerde 50 senatörlükten 30'unu AP'nin kazanması gerektiğini belirtiyorlar. Böyle bir sonucun elde edilmesinden sonra erken seçim için bazı zorlamalara girişilebileceği savunuluyor.

AP Genel İdare Kurulu bugün öğleden sonra tekrar toplanarak değerlendirmelerini sürdürecek

En büyük kredi

(Baştarafı 1. sayfada)

rici güçlerle mücadeleyi göze almayı gerektiriyordu. Cinayet ve terörün başını çeken örgütlerin ve devlet içindeki suç ortaklarının üzerine gitmek, emperyalizme bağımlılığa, vurgunculuğa, toprak ağalığına darbe indirmek, ancak halkın aktif desteğiyle mümkündü. Türkiye'nin meseleleri, gerçekten bir "milli seferberlik" ile çözülebilirdi. Güzel olanı, halkın böyle bir seferberliğe hazır olmasıydı. Şartlar, Ecevit için son derece elverişliydi. "Halkın umudu" olmak, geniş yığınları seferber edecek bir saygınlığa ve güvene sahip olmak, yeni hükümetin elindeki en büyük kozlardı.

Ecevit, daha hükümeti kurarken, Türkiye'nin önündeki güçlükleri açık yüreklilikle anlatabilir, zorlukları yenmek için halka başvurabilir, böylece ülkemizin meselelerini çözebilecek biricik gücü harekete geçirebilirdi.

Ne yazık ki Ecevit, cesur ve kararlı bir siyaset izleyemedi. Geniş halk yığınlarına dayanacağı ve halkı seferber edeceği yerde, kitleleri uyuşturma ve bastırma yolunu seçti.

Ortanın Solu hareketinin yıllardan beri "düzen değişikliği" ve "demokratik halk devrimi" vaadleriyle topladığı kredi, bir yıl içinde tam anlamıyla saçılıp savrulmuştur. Hele son zamlardan sonra, 1978 yılı boyunca Ecevit için elverişli olan durum değişmektedir. Zaman, CHP'nin cesur ve köklü siyasetler izleme imkanlarını tüketip bitirmektedir. Çünkü Ecevit'in arkasındaki destek, kitlelerin umut ve güveni sönmektedir.

Ecevit, hükümet koltuğuna oturduğundan beri "taze para" arıyor, kredi alabilmek için çaba sarfediyor. Halkın kendisine açtığı krediyi harcadıktan sonra, kaç para edecektir onun yabancı devletlerden alacağı krediler?

Yabancı kredi de, ancak halkı harekete geçiren ve kendi gücüne dayanmayı esas alan bir ekonomik seferberliğin hizmetinde olduğu sürece bir değer taşır. Yoksa gene bugüne kadar olanlar tekrar edecektir. Alınan kredilerle, eski borçlar kapatılacak ve bir kısmıyla da üretken olmayan yatırımlar yapılacak, sonuç olarak ilerdeki daha büyük buhranların tohumları atılacaktır.

İyimser bir bakışla, Ecevit halkın kredisini yeniden kazanabilir. Çok kararlı ve cesur bir tutumla kendisi için bu imkanı yeniden yaratabilir. Bunun için her şeyden önce halkın elini kolunu bağlayan ipleri çözmek gerekiyor. "Milli seferberlik" ancak kararlı bir özgürlük politikası ile başarılabilir. Halkın özgürlüğünü baskı altına alan 141-142 maddeleri kaldırmak, milli seferberliğin şartıdır.

Başarısızlık yönündeki gidişi tersine çevirmek için Ecevit'in yapması gereken tek şey, halkın kredisini yeniden kazanmaktır. Bugün Türkiye'nin hiç bir meselesi yığınları seferber etmeden çözülemez.

İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinde

10 komando silahlı çete kurmaktan yargılandı

İSTANBUL (ÖZEL) Dün İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde yapılan duruşmalarda, MHP Şişli Gençlik Kolları Başkanı Yunus Meral ve dokuz arkadaşı "Devletin birliğini bozmaya yönelik silahlı çete kurmak" suçundan, Ümit Bayat, Rıdvan Akgül ve Nejat Yücel adlı komandolar ise "planlı olarak adam öldürmeye tam teşebbüs" suçundan yargılandılar.

Geçen yıl Kocamustafapaşa'da bulunan Artvin Kültür Derneğini kurşunlayarak Ferruh Ataol adlı İTÜ öğrencisini öldürmeye teşebbüsten yargılanan Ümit Bayat, Rıdvan Akgül ve Nejat Yücel adlı komandoların duruşmalarına da Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde devam edildi. Dün yapılan duruşmada Ferruh Ataol' ölmeden önce verdiği ifadesi okundu. Ferruh Ataol ifadesinde kendisini vuranların MHP'liler olduğunu belirtiyor. Duruşma başka cezaevinde bulunan Nejat Yücel' in çağrılıp sorgusunun yapılması için ileri bir tarihe ertelendi.

"Devletin birliğini bozmaya yönelik silahlı çete kurmak" suçundan MHP Şişli Gençlik Kolları Başkanı Yunus Meral, Coşkun Akbulut ve Recep Akyol tutuklu, Yusuf Batmaz, Erdoğan Sarışen, Fuat Çatalbaş, Mahmut Güner, Muammer Koç ve Kemal Öktem ise tutuksuz olarak yargılanırken, sanıklardan Teyfik Agansoy ise halen firarda bulunmaktadır. Bugün yapılan duruşmada tanıklar dinlendi. Duruşma gelmeyen tanıkların dinlenmesi için ileri bir tarihe ertelendi

AET Bakanlar Konseyi...

(Baştarafı 1. sayfada)

2-3 Nisan tarihleri arasında Lüksemburg'da toplanacak. Toplantıda, Türkiye'ye yardım paketi de görüşülecek. Konseyin, Türkiye ile görüşmelerin başlatılması için Komisyona yetki vereceği bildiriliyor.

AET çevrelerinden edinilen bilgilere göre, Topluluk, Türkiye'ye verilecek ödünler konusunda, bazı üye ülkelerin itirazlarını giderecek yeni bir yaklaşım içine girişmiş bulunuyor. Buna göre, Türkiye'ye uygulanacak beş yıllık bağışıklık döneminden sonrası için, Toplulukça şimdiden bir taahhüt altına girilmemesi ve bağışıklık döneminden sonra yeniden görüşmelerle ilişkilerin düzenlenmesi görüşü ağırlık kazanmaktadır.

CHP Adana...

(Baştarafı 1. sayfada)

Kurtuluş ve Dev-Sol grupları liste çıkarmışlar, Gençlik Kolu Başkanlığına, Devrimci Kurtuluş grubunun adayı Samet Babaoğlu seçilmişti.

Kongre ile ilgili haberimiz üzerine Osmaniye' ye giden ve Parti örgütünde incelemeler yapan CHP Adana İl Başkanı Alibal Akdamar muhabirimize konuyla ilgili şu açıklamayı yaptı:

"Partiye inananlar Parti üyesi olurlar ve Partiyi yönetirler. Gördüğüm kadarıyla Osmaniye İlçe Gençlik Kolu yönetimi de partilidir. Bütün üyeler ve yöneticiler için bunun aksi ispatlanırsa partiden tasviye edilirler. Parti tüzük ve programı dışına çıkanlar parti suçu işlemiş olurlar ve haklarında gerekli disiplin işlemi yapılır."

TELEVİZYON

18.30 HABERLER

18.35 SİNBAD'IN SERÜVENLERİ

Dizi filmin Uçan Halı adlı 29. bölümü yayınlanacak.

19.00 FLÜT ÖĞRENİYORUZ

Programa Kurtuluş Orta Okulu konuk olarak katılıyor.

19.30 BİR KONSER

Programda Tchaikowky'nin Aşk Şarkıları'nı Ayhan Baran (Bas) ve Carl Fürstner (piyano) seslendiriyorlar.

19.50 SÖYLEŞİ

Mümtaz Soysal ve Tevfik Çavdar'ın yer aldığı söyleşi "Borçlu Ölmez Benzi Sararır" adını taşıyor ve programda dış borçlanma konu ediliyor.

20.30 HABERLER

21.15 BEŞ DAKİKA

21.20 GÖÇMENLER

Howard Fas'ın romanından uyarlanan dizinin ikinci bölümü Birinci Dünya Savaşının patladığı yıllara rastlıyor.

22.10 HABER PROGRAM

23.15 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler
06.02 Günaydın
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.20 Çocuklar İçin
09.40 Arşivden Mikrofona
10.01 Arkası Yarın
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
14.32 Türküler
15.01 Yaşayan Hukuk
15.21 Şarkılar
15.40 Hafif Müzik
16.05 Okul Radyosu
18.01 Çocuk Bahçesi
18.16 Laf Lafı Açar
19.00 HABERLER
20.02 Çocuklar İçin On Dakika
20.12 Hafif Müzik
20.15 Sılaya Dönüş
20.35 Saz Eserleri
21.02 Radyo Tiyatrosu
22.40 Şarkılar
23.00 HABERLER
23.10 Türküler Geçidi
23.40 Şarkılar
00.02 Gece Yarısından Sonra
00.40 Küçük Konser
01.00 Kapanış

TRT 2

08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Sabah Konseri
10.00 Ünlü Türk Bestecileri
10.30 Yaşayan Ekonomi
10.50 Türküler Geçidi
11.40 Sılaya Dönüş
12.20 Şarkılar
12.40 Türküler
13.15 Çeşitli Klasik Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.00 Türküler Geçidi
16.00 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
17.30 Küçük Konser
18.50 Hafif Müzik
19.45 Türküler
20.00 Fasıl
20.30 Türk Hafif Müziği
20.45 Türküler
21.00 Çevre Sorunları
21.20 Şarkılar
22.00 Barok Müzik
22.30 Türküler
23.00 Solistlerden Şarkılar
23.35 Hafif Müzik
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.03 Barok Müzik
10.00 Çeşitli Sololar
10.30 Çeşitli Melodiler
10.45 Saz Eserleri
11.00 Öğleye Doğru
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
14.30 Caz Müziği
15.00 Günün Konseri
16.00 Müzik Dünyasından
17.06 Sizler İçin
19.00 Bir Konser
20.30 Caz Konseri
21.00 Büyük Eserler
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Perşembe Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

Aydınlık
BAYAŞ
Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi: FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İSTANBUL
Yazı İşleri Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37

ANKARA BÜROSU: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90, 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İş Hanı, Kat: 3 No: 16, Tel: 17 493,

YURT DIŞI BÜROLARI:
ALMANYA: Hohenstaufen Str. 4, 6 Frankfurt M/1, Tel: 0611/74 70 38
FRANSA: 11 rue Jean de Beauvais 75005 Paris, Tel: 03 34 602
BELÇİKA: 188, rue Josaphat 1030 Bruxelles, Tel: 00 322 – 215 40 60
İSVEÇ: Luntmakargatan 58, 11 358 Stockholm, Tel: 30 56 39
HOLLANDA: Bildstr 53 Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I, 1020 Renens (V.D.) Lozan

ABONE ÜCRETLERİ
Yurt içi: 108 Tl. (1 Aylık), 320 Tl. (3 Aylık), 645 Tl. (6 Aylık), 1290 Tl. (1 Yıllık)
Yurt Dışı: 30 DM (1 Aylık), 90 DM (3 Aylık), 160 DM (6 Aylık), 310 DM (1 Yıllık)

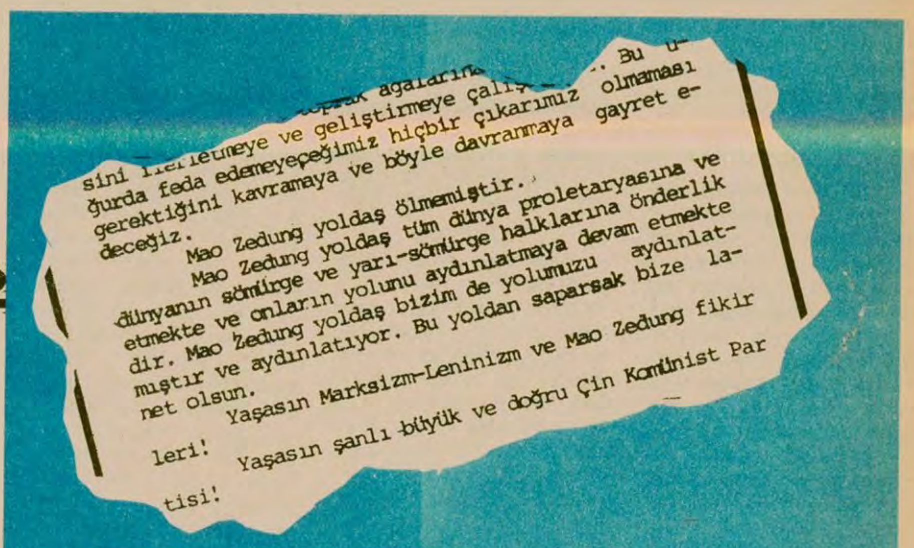
İLAN TARİFESİ:
2.4.6. sayfalar (Santimi) 250 lira
3.5.7. sayfalar (Santimi) 300 lira
Yayın ilanı (Santimi) 100 lira
" " (Yayın Sayfasında) 30 lira
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 Snt.) 350 lira
Küçük İlanlar (Kelimesi) 5 lira

22340–370

"Yolundan dönersek, lanet olsun bize" demişlerdi...

H. Kurtuluşu şimdi de Mao'yu "anti-marksist" ilan etmeye hazırlanıyor

H.Kurtuluşu'nun, bugünkü dünya güçlerinin kapsamlı bir tahlili olan Üç Dünya Teorisini önceleri devrimci bir teori olarak savunduğunu, 83. sayıdan sonra ise karşıdevrimci ilan ederek şiddetle eleştirmeye başladığını dünkü yazımızda ele almıştık. Bu temel değişiklik, H.Kurtuluşu'nun ülkemizde emperyalizme karşı tutumuna da yansıdı ve özellikle S.Birliği'ne karşı siyasetlerinde önemli değişikliğe yol açtı.

"NE AMERİKA, NE RUSYA SLOGANINI TERK EDİYORUZ"

H.Kurtuluşu, önceleri, Sovyetler Birliği'nin sosyal-emperyalist bir ülke olduğunu söylüyor, temel sloganlarından biri olarak da dergilerinde, yürüyüşlerinde, mitinglerde "Ne Amerika Ne Rusya" sloganını kullanıyordu.

H.Kurtuluşu'nun, Nisan 1976'da çıkan 12. sayısında şöyle deniyordu:

"Bağımsız Türkiye, Ne Amerika, Ne Rusya sloganları kitlelerin temel sloganları haline geldi. Türkiye halkı faşist güçlerin emperyalizmle bağını görüyor. Demokrasi mücadelesinin bağımsızlık mücadelesinden ayrılmayacağı bilinciyle hareket ediyorlar. Adana PTT işçileri "Yaşasın Üçüncü Dünyanın Birliği", "Bağımsız, Bloksuz Türkiye" pankartlarıyla yürüdüler.'

H.Kurtuluşu iki yıl sonra, 12 Haziran 1978 tarihli 113. sayısında ise şunları söyleyecekti.

"...Geçmiş dönemde temel slogan olarak "Ne Amerika, Ne Rusya Bağımsız Demokratik Türkiye" sloganını belirledik ama bu diğer emperyalistleri ve hakim sınıfları.. içermemektedir, yani oportünizmin temel sloganıdır o halde bu sloganı kullanmayacağız."

H.Kurtuluşu, bu görüş değişikliğini, tam da Ecevit'in Sovyetler Birliği'ne giderek Siyasi Belgeyi imzalamasından önce yapıyordu.

"YURT SAVUNMASI SINIF İŞBİRLİĞİDIR"

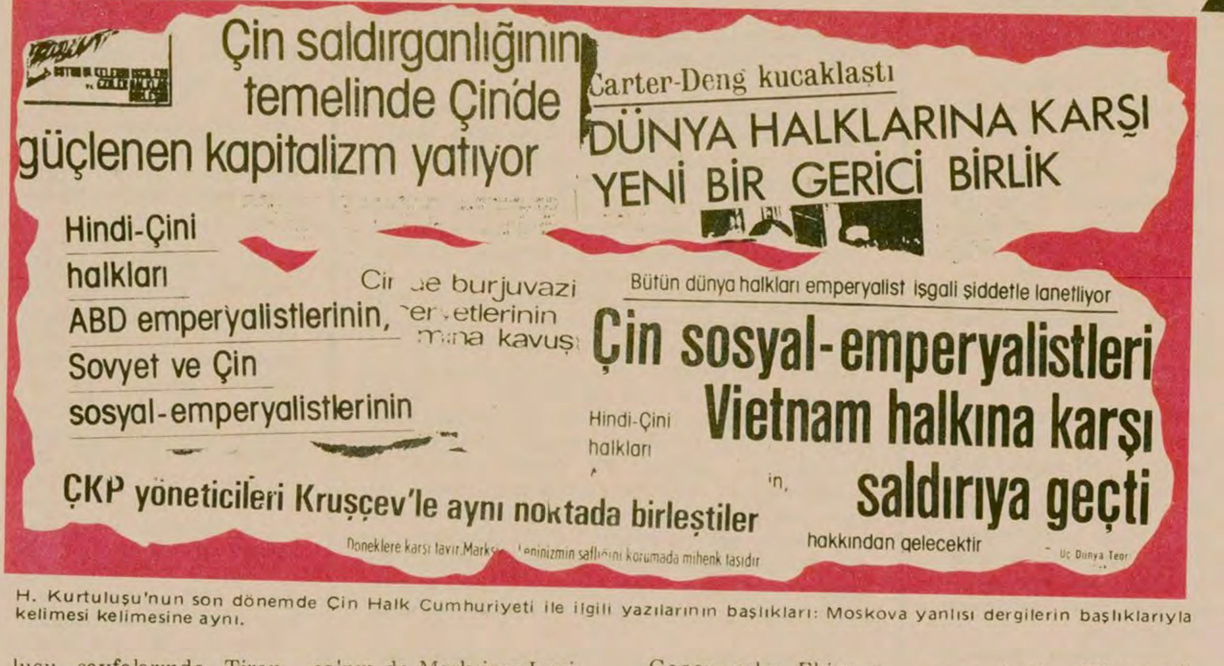
Baştan beri temel görevin, içteki hakim sınıflara karşı mücadele olduğunu söyleyen H.Kurtuluşu, hakim sınıfların baş destekçisinin de ABD emperyalizmi olduğunu tespit ediyor. Bu yüzden ABD emperyalizmine karşı mücadeleye sürekli ağırlık veriyor. Örneğin, Halkın Kurtuluşu'nun ilk 12 sayısında Sovyetler Birliği'ne karşı herhangi bir mücadele çağrısı yoktur, daha çok dikkat çekilen tehlike Amerikan emperyalizminin "unutulması"dır.

Moskova yanlısı TKP, H.Kurtuluşu grubuna kazanılabilecek bir güç olarak bakıyor

Halkın Kurtuluşu'na göre, S.Birliği'nden gelecek işgal tehdidine karşı yurt savunması talebini ileri sürmek sınıf işbirliğidir. Ülkemizin S.Birliği'ne karşı korunacak siyasi bağımsızlığı yoktur. Bu yolda atılan talepler, yarı-sömürge yapıyı koruma anlamını taşır. (Bk. Halkın Sesi'nin 4. Ordu siyaseti üzerine. H.Kurtuluşu, sayı: 17)

"ENVER HOCA'NIN TAM DESTEĞİ"

Dünya durumu konusundaki tahlilleriyle, ülkemizde emperyalizme karşı siyasetlerini değiştiren H.Kurtuluşu, Arnavutluk Emek Partisinin, özellikle 1976 sonlarında yapılan 7. Kongresinden sonra geliştirdiği görüşleri benimsedi. Üç Dünya Teorisini reddettikten sonra H.Kurtuluşu sayfalarında Tiran Radyosunun yayınları ve AEP'nin yazıları bol bol gözükmeye başladı.

H. Kurtuluşu'nun son dönemde Çin Halk Cumhuriyeti ile ilgili yazılarının başlıkları: Moskova yanlısı dergilerin başlıklarıyla kelimesi kelimesine aynı.

Bilindiği gibi, geçen yılın ortalarında, Arnavutluk'un Çin'e açıkça saldırması ve Çin-Arnavutluk dostluğunu baltalayıcı girişimlerde bulunması üzerine, Çin Halk Cumhuriyeti, Arnavutluk'a yaptığı yardımları kesmişti. Arnavutluk da Çin'e gönderdiği mektupta Çin'i emperyalistlikle suçlamıştı.

Bu gelişmelerden sonra H.Kurtuluşu, Arnavutluk'un sosyalizmin kalesi olduğunu Enver Hoca'nın da Marksizm-Leninizm bayrağını daima yüksekte tuttuğunu ve dünya halklarının yolunu aydınlattığını söyleyerek, AEP Merkez Komitesine, Arnavutluk'u Çin'e karşı desteklediklerini belirten bir telgraf gönderdi.

Ancak, Aktancılar ve D.Halkın Yolu grupları da aynı tutumu almışlardı ve bu gruplar arasında AEP tarafından tanınma konusunda kıyasıya bir yarış başlamıştı. Her grup birbirini Enver Hoca'nın görüşlerini yeterince savunmamakla suçlamaya başladılar.

Geçen yılın Ekim ayında Enver Hoca'nın doğum günü nedeniyle Halkın Kurtuluşu ve öteki AEP çizgisini savunan gruplar, Enver Hoca'ya doğum günü mesajları gönderdiler. H.Kurtuluşu, mesajında şunları söylüyordu:

"Dünya proletaryası ve ezilen halklar Arnavutluk halkının, AEP'nin ve onun önderi Enver Hoca yoldaşın değerli katkılarıyla ve tam desteğiyle zaferden zafere koşacaktır.

70. doğum yıldönümünüz vesilesiyle bütün içtenliğimizle sağlık ve uzun ömür diliyoruz."

Enver Hoca doğum günü kutlama mesajlarına karşılık, yalnız H. Kurtuluşu'na bir teşekkür mektubu gönderdi. Enver Hoca'nın mektubu H.Kurtuluşu yöneticileri tarafından büyük bir sevinçle karşılandı ve AEP'nin, öteki gruplar içinde kendilerini desteklediği şeklinde yorumlandı.

ÇIN, BİR YIL İÇİNDE "SOSYAL EMPERYALIST" OLDU

H.Kurtuluşu uzun bir süre Çin'in sosyalist bir ülke olduğunu ve sosyalizm yolunda ilerlediğini belirttikten sonra, Arnavutluk'un, Çin'i emperyalistlikle eleştirmesi üzerine Çin'in "Sosyal-emperyalist bir ülke olduğunu", "emperyalistlerin pazarı haline geldiğini" söylemeye başladı.

H.Kurtuluşu, Hua Guo-feng'in Yugoslavya ve Romanya'ya yaptığı ziyaretler konusunda da "Çin Balkanlar'da savaş kışkırtıcılığı yapıyor" dedi.

Bir yıl önce "Çin ve Kamboçya arasındaki ilişkiler için, "sosyalist Çin'in Kamboçya halkıyla devrimci dayanışması" derken, son olarak Vietnam'ın Kamboçya'yı işgaliyle ilgili yorumunda "Çin Güneydoğu Asya'da emperyalist emeller güdüyor" demeye başladı.

H.Kurtuluşu, Çin'in Vietnam'a karşı giriştiği ihtar harekatı için de, tüm öteki Moskova yanlısı gruplarla aynı tutumu alarak, "Çin sosyal-emperyalistleri Vietnam'a saldırdı" dedi.

SON DURUM

Son olarak, Arnavutluk'un, Mao'nun fikirleri için "anti-Marksist" demesi ve öteki AEP yanlısı grupların Mao Zedung'un fikirlerini açıkça redderek, H.Kurtuluşu'nu bu yönden eleştirmeleri üzerine, H.Kurtuluşu yöneticilerinin de Mao Zedung'un fikirlerini "anti-Marksist" ilan etme yönünde girişimlerde bulundukları öğrenildi. İki yıl önce "Mao Zedung yoldaş bizim de yolumuzu aydınlatmıştır, aydınlatıyor. Bu yoldan saparsak bize lanet olsun" diyenler şimdi yanda geniş bir metnini yayınladığımız belgede, Mao Zedung'un fikirlerinin "yanlış" olduğunu, Çin'in sosyalist devrimini yapmamış bir ülke olduğunu ve Çin Komünist Partisinin eskiden beri Leninist bir parti olmadığını ispatlamaya çalışıyorlar.

"TKP"NIN TUTUMU

H.Kurtuluşu'nun görüşlerindeki bütün bu değişiklikler olurken, Moskova yanlısı TKP'nin H. Kurtuluşu grubuna karşı tutumu da değişmeye başladı. TKP'nin yayın organı "Bizim Radyo" geçen ayki bir yorumunda H.Kurtuluşu'naı artık "Maocu' denemeyeceğini" belirterek bu grubukazanılabilecekbir güç olarak değerlendirdi.

Bir yıl önce, "sosyalizm yolunda ilerliyor" dedikleri Çin'i, bir yıl sonra "emperyalist" ilan ettiler

* * *

Yarın H.Kurtuluşu'nun Türkiye'deki iç siyasi durum konusundaki görüşlerini ve bu konudaki siyasetleriyle, siyasetlerinde değişmeleri ele alacağız. Halkın Kurtuluşu dergisi eski sahibi ve 2. THKO davası sanıklarından ZEKİ GÜMÜŞEL'in açıklamalarına yer vereceğiz.

yarın

Halkın Kurtuluşu dergisi eski sahibi Zeki Gümüşel:

"HALKA VERDİĞİMİZ BUNCA ZARAR, YETSİN ARTIK"

H.KURTULUŞU TARAFTARLARI ARASINDA DOLAŞTIRILAN YAZI: "Mao Zedung'un eserlerinde anti-Marksist görüşler de mevcuttur"

Enver Hoca'nın görüşlerini savunan gruplar arasında Mao Zedung'un fikirleri üzerinde yoğun bir tartışma sürüyor. Devrimci Halkın Yolu ve Aktancılar Mao'nun fikirlerini açıkça "anti-Marksist" ilan ettiler. Halkın Kurtuluşu yöneticileri de bu yönde girişimlerde bulunuyorlar.

Halkın Kurtuluşu, taraftarları arasında dolaştırılan ve bu tartışmaya ilişkin olan bir yazı elimize geçti. Bu yazıda Mao'nun fikirlerinin çoğunun "yanlış" olduğu belirtilmektedir. Bu yazı aslında, "Devrimci Proletarya" dergisinin yayınladığı AKP-ML'nin Mao Zedung'un "anti-Marksist" olduğunu söyleyen makalesinin bir özetlenmesidir.

Öte yandan, Enver Hoca'nın "Mao Zedung hiç bir zaman Marksist olmamıştır" demesine rağmen, yayınladığımız belgede, "Mao Zedung'un Marksist görüşlerinin de olduğu" belirtilmektedir.

Şimdiye kadar Mao Zedung'un fikirlerini savunmuş olan Halkın Kurtuluşu taraftarlarına benimsetilmeye çalışılan yazının tam metnini yayınlıyor, bunun arkasına H.Kurtuluşu dergisinin önceleri Mao Zedung hakkında söylediklerinden birkaç bölüm ekliyoruz.

Çelişmeler Sorunu:

Mao Zedung'un eserlerinde çelişmeler sorununda, Marksizm-Leninizme uygun görüşlerin yanı sıra anti-Marksist bir yaklaşımın ürünü olan görüşler de mevcuttur ve bunlar eklektik bir biçimde bir arada bulunmaktadır. Örneğin Seçme Eserlerin 5. cildinde yer alan "Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması" başlıklı yazıda başka yazılarındaki fikirlerle çelişerek açıkça, sosyalist devrim sürecinde işçi sınıfıyla milli burjuvazi arasındaki çelişmenin, halk içindeki çelişmeler kategorisine girdiği ve tabiatı itibariyle uzlaşabilir bir çelişme olduğu görüşü savunulmaktadır. Daha eski tarihlerdeki felsefi yazılarında yer alan uzlaşmaz çelişmelerin uzlaşılabilir çelişmelere dönüştürülebileceği yolundaki teziyle uygun bir biçimde daha başka birçok yazıda da işlenen bu görüşün doğal bir sonucu olarak, Çin'de milli burjuvazi, sosyalist devrim döneminde bile üzerinde diktatörlük uygulanacak bir sınıfı değil, ittifak kurulması gerekli, sosyalizme yandaş bir güç olarak ele alınmış, kendi partilerine ve yayın organlarına sahip olmuş ve sömürü uygulamaya devam etmiştir. Bu sömürü başlıca ifadelerini kapitalistlerle devletin ortaklaşa kurdukları işletmelerde kapitalistlere sermayeleri karşılığı ödenen faizlerde, fabrikalarını yönetmeye devam eden kapitalistlere sürekli olarak ödenen yüksek maaşlarda, kırsal alanda zengin köylülerin gerçekleştirdikleri çeşitli sömürü biçimlerinde bulmaktadır. Bugün AEP ve ÇKP belgelerini gözden geçirdiğimizde, birinde sosyalist toplumda burjuvazinin kalıntılarından, diğerinde ise burjuvaziden söz edildiğini görüyoruz. Bu, yalnızca bir ifade farklılığı değildir. ASCH'de bugün sömürücü bir sınıf olarak burjuvazi tasfiye edilmiş olduğu ve ancak onun kalıntılarından söz edilebileceği halde Çin'de burjuvazi sömürücü bir sınıf olarak yaşamaya devam etmekte, siyasi ve sosyal varlığı meşru görülmekte ve devlet yönetimine katılmaktadır. "Yüz Çiçek Açsın" liberal anlayışının, milli burjuvaziye karşı takınılan bu liberal tavırla yakından ilişkisi vardır.

Bunun yanı sıra "Üç Dünya Teorisi"nin menşevik "aşamalar" anlayışının kökleri de Mao Zedung'ta mevcuttur. Bilindiği gibi "Üç Dünya Teorisi" karmaşık bir süreç olan devrim sürecinin içiçe geçmiş çelişkilerini birbirinden koparmakla ve "yemeği lokma lokma yemek" anlayışında en açık ifadesini bulan bir tarzda, bunları aşama aşama çözmeyi ve her aşamada baş düşmana karşı bütün düşmanlarla birleşmeyi savunmaktadır. Bu anlayış özellikle Seçme Eserlerin 5. Cildinde yer alan ve Mao Zedung'un çeşitli Latin Amerika partilerinin temsilcileriyle yaptığı bir konuşmayı içeren "Partimizin Bazı Tarihi Tecrübeleri" başlıklı yazısında açık olarak ortaya konmaktadır. Bunun yanı sıra aynı ciltte yer alan ve "İki Latin Amerikalı şahsiyetle yapılan görüşmenin bir bölümü" olarak tanıtılan 1956'da yapılmış "ABD Emperyalizmi Kağıttan Kaplandır" başlıklı konuşmada ABD emperyalizmine karşı Japonya, İngiltere vb. emperyalist ülkeleri de kapsayan bir cephe anlayışı savunulmakta ve daha sonra "İkinci Dünya" kategorisine sokulacak olan bu ülkeler, gerici-faşist yönetimlerin işbaşında olduğu bazı yarı-sömürge ülkelerle birlikte "ezilen ülkeler" olarak bir arada ele alındıktan sonra, "Bütün Ezilen Ülkeler Bağımsızlık İstiyor" formülasyonu yapılmaktadır.

Parti Sorunu:

Milli burjuvazinin sosyalizme yandaş bir sınıf olduğu, çeşitli "demokratik" partilerin sosyalizm dönemi boyunca komünist partisi ile bir arada yaşamasının ve birbirini denetlemesinin iyi olduğu vb. tezleri Seçme Eserlerin 5. cildinde yer alan "On Büyük İlişki" başlıklı yazıda bulabiliriz.

Mao Zedung, aynı zamanda sosyalist toplumda da burjuvazinin kalıntılarının, yeni burjuva unsurların ve bunlarla proletarya arasındaki mücadelenin var olacağı yolundaki doğru görüşü; proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişmenin "uzlaşabilirliği" ve bunların "birbirini denetleyerek uzun süre bir arada yaşaması" şeklindeki yanlış görüşü ile birleşerek — böyle bir yanlışa götürerek proletarya ile burjuva arasındaki "uzlaşma"yı parti içine taşımakta ve parti içinde iki çizginin varlığının meşruluğu yolundaki tezi ortaya atmaktadır.

O seçme eserlerinin 5. Cildinde "Partiye örgütsel olarak katılmış ama ideolojik olarak katılmamış unsurların" parti içerisinde bırakılarak uzun vadede ideolojik mücadeleyle kazanılmasını öngörmekte ve bu konudaki "iyi niyetinin" bir göstergesi olarak Vang Ming ve Li Li San gibi tamamen oportünist ve iflah olmaz olarak tanımladığı kişilerin özellikle merkez komitesine seçilmesini savunmaktadır. (Vang Ming o dönemde 1956 Sovyetler Birliği'nde yaşıyordu ve daha sonra orada Kruşçev revizyonizminin ateşli bir savunucusu ve aynı zamanda merkez komitesinin üyesi olarak kaldı) Yine Mao Zedung tarafından "İflah olmaz kapitalist yolcu" olarak nitelenen Deng Siao-ping, en fazla hücuma maruz kaldığı zaman bile partiden atılmadı. "İki çizgi" teorisinin savunucusu olarak ÇKP içinde hizipler her zaman var oldu ve bunların varlığı meşru görülerek proletarya ile burjuvazi arasındaki mücadele her zaman ve her yerde "birlik-eleştiri-birlik" temelinde ele alınan bir ideolojik mücadele ve ikna meselesi olarak sınırlandı. Mao Zedung'un burjuvaziyi halk içindeki bir sınıf olarak ele alması ve onu ideolojik mücadele ve ikna ederek sosyalizmin kuruluşuna katması tezi bu görüşlerle yakından ilgilidir.

Yine ÇKP içinde Leninist örgütlenme ilkelerinin uygulanmadığı yolunda birçok belirti bulunmakla birlikte, bu konuda etraflı bir bilgiye sahip değiliz. Ancak Kültür Devriminde Parti aygıtı, burjuvazinin elinde bulunduğu gerekçesiyle Mao Zedung'un direktifleri doğrultusunda Kızıl Muhafızlar tarafından yıkıldığına göre ÇKP'nin hiç olmazsa o dönemde Leninist bir parti durumunda olmadığı açıktır.

Sosyalizmin İnşasında İzlenecek Yol ve Stalin'in Değerlendirilmesi:

Seçme Eserlerin 5. cildinde yer alan "On Başlıca İlişki Üzerine" başlıklı yazıda, sosyalist ekonominin inşasında Stalin tarafından Sovyetler Birliği'nde izlenmiş olan yol eleştirilmekte ve yeni bir yol önerilmektedir. Bu yazıda savunulan görüşlere göre, Stalin, ağır sanayi ile hafif sanayi ve tarım arasındaki ilişkide tek taraflı olarak ağır sanayiye ağırlık vermiş, ekonomide aşırı merkeziyetçilik uygulamış, sermaye birikimini köylülerin sırtından sağlamış, ülkenin yönetiminde her şeyi merkezi parti ve devlet otoritelerinin elinde toplayarak yerel otoritelerin bağımsız hareket etme hakkını ortadan kaldırmış, azınlık milliyetlere karşı yanlış bir politika uygulayarak milliyetler arasında anormal ilişkilere yol açmış, burjuvazinin kendi partilerini kurmasına izin vermemekle hata etmiş, karşı-devrimcileri bastırmakta aşırı yöntemler uygulamıştır. Yine aynı yazıda Stalin'in, Çin'e ilişkin olarak İkinci Devrimci İç Savaş döneminde "Sol" ve Japonya'ya karşı direnme savaşı sırasında sağ hatalar işlediği öne sürülmektedir.

Yukarıdaki iddiaları tek tek ele alırsak, ağır sanayi ile hafif sanayi ve tarım arasındaki ilişki konusunda Stalin'in Lenin'i takip ettiğini, ekonomide ve siyasette aşırı merkeziyetçilik iddialarının ise Tito ve Kruşçev tarafından Stalin'e yöneltildiğini (Konuşmanın yapıldığı tarih 1956'dır), burjuva partilerine izin vermek ve karşı-devrimcileri bastırmada ılımlı yöntemler izlemenin de —Çin deneyinin de gösterdiği gibi öyle "olumlu" sonuçlar vermediğini şimdiden söyleyebiliriz.

Aynı ciltte yer alan bir başka yazıda Mao Zedung Stalin'in diyalektik ve tarihi materyalizm konusundaki görüşlerini de eleştiriyor. O'nun diyalektiğin dört ana özelliği olduğunu söyleyerek hata yaptığını, çelişmeli şeyler arasındaki özdeşliği ve şeylerin birbirlerine dönüşebilirliğini görmediğini söylüyor. Bu görüşler de yanlıştır. Ve bu konudak yanlış görüşleri, diyebiliriz ki Mao Zedung'un diğer hatalarının temelinde yatan unsurlardan biridir.

Bütün bunlara bağlı olarak Mao Zedung, Stalin'in yüzde yetmiş doğru ve yüzde otuz yanlış olduğunu ileri sürüyor. Stalin dünya proletaryasının dört büyük öğretmeninden biridir ve O'nun yüzde hesabıyla değerlendirilmesi sadece saçmadır.

H.Kurtuluşu dergisinin şimdiye kadar Mao Zedung hakkında dedikleri... Şimdi el altından Mao'yu anti-Marksist" ilan etmeye çalışıyorlar.

H.KURTULUŞU'NUN, ŞİMDİ DE MAO ZEDUNG HAKKINDA BİR SÜRE ÖNCESİNE KADAR NE YAZDIĞINI GÖRELİM

1976'da Mao Zedung'un ölümü üzerine çıkardığı özel sayıda: "Mao Zedung'un Işıklı Yolu Emperyalizme ve Sosyal-emperyalizme Karşı Mücadelenin Yolunu Aydınlatıyor!"

"...Mao Zedung, Ulusal Demokratik Devrim ve Halk Savaşı teorilerini geliştirerek, dünya proletaryasının ve ezilen halk ve ulusların cephaneliğine değerli silahlar vermiştir."

"Revizyonizmin Sovyetler Birliği'nde iktidara gelmesinden ve Sovyetler Birliği'nin bir emperyalist süper güç olarak ortaya çıkmasından sonra, Mao, dünya halklarının baş düşmanlarının ABD ve Sovyet sosyal-emperyalizmi olduğuna işaret etmiş; dünya proletaryasını, ezilen halk ve ulusları iki süper güce karşı mücadele için eğitmiştir. Onların eline dünya tahlili ile ilgili kuvvetli bir silah vermiştir.

"Sosyalizmin tarihi döneminin derin bir incelemesiyle Mao Zedung, sosyalizm döneminde de sınıfların ve sınıf mücadelelerinin var olduğunu ve kapitalizmin mi, sosyalizmin mi kesin zaferi kazanacağının, ancak uzun bir tarihi dönem boyunca ve uzun ve sert mücadelelerle belirlenebileceğini gösterdi..."

"Büyük Proleter Kültür Devrimi, devrimin proletarya diktatörlüğü altında sürdürülmesinin en yoğun bir örneği ve uygulamasıdır."

Halkın Kurtuluşu'nun 22. sayısında:

"Büyük Proleter Devrimci Önder Mao Zedung'u Kaybettik. Mao Zedung'un Düşünceleri Yolumuzu Aydınlatıyor."

"Mao Zedung'un Düşünceleri Bütün Ülkelerin İşçilerinin ve Ezilen Halklarının Her Zaman Yolunu Aydınlatacaktır."

"Modern revizyonizm çökerken, Mao Zedung'a ve "Maoizm" adı altında Marksizme azgınca saldırıyor"

Halkın Kurtuluşu'nun 23. sayısında:

"Mao Zedung'un Marksist-Leninist Çizgisi Ölümsüzdür."

"Arnavutluk Halk Cumhuriyeti'nde de birçok fabrikada köy ve şehirde anma toplantıları düzenlendi. Başkan Mao Zedung'un büyük bir Marksist-Leninist olduğu Marks, Engels ve Stalin'in geleneğini sürdürdüğü tekrarlandı."

"Başkan Mao'nun ölümüne sevinenlerin başında gelen modern-revizyonistler, Mao Zedung'un ölümü üzerine boş hayallere kapıldılar. Onlar şimdi Çin'de revizyonizmin proletarya diktatörlüğünü yıkacağını sanıyorlar."

"...Sovyet sosyal-emperyalistleri "Mao'culuk" diye Marksizm-Leninizme alçakça saldırırlarken başsağlığı dilemekle sadece kendi iki yüzlülüklerini ortaya döküyorlar."

"Modern revizyonistler, Çin'deki muzaffer sosyalizmi inkar edemiyorlar. Ama onlar sosyalist Çin'de Partiyi ve Başkan Mao Zedung'u birbirlerinden koparıp karşı karşıya getirmeye çalışıyorlar. Onlar şunu yapmaktadır: Çin sosyalisttir, Çin halkı ve işçi sınıfı devrimcidir. ÇKP içinde sosyalist kadrolar vardır ama Mao Zedung Marksizmden habersiz bir küçük burjuva milliyetçidir."

"Mao Zedung yoldaş tüm dünya proletaryasına ve dünyanın sömürge ve yarı-sömürge halklarına önderlik etmekte ve onların yolunu aydınlatmaya devam etmektedir. Mao Zedung yoldaş bizim de yolumuzu aydınlatmıştır ve aydınlatıyor. Bu yoldan saparsak bize lanet olsun."

Halkın Kurtuluşu sayı 63

"ÇKP'nin 56 yıllık mücadele tecrübesi dünya proletaryasının ve ezilen halkların mücadelesine ışık tutuyor."

Halkın Kurtuluşu sayı 77

"Çin devrimi deneyi, yarı-sömürge ülke halklarına ışık tutuyor!"

H. Kurtuluşu taraftarları arasında dolaştırılan yazı, aslında "Devrimci Proletarya" dergisinde yayınlanan "Almanya Komünist Partisi-M-L" adlı grubun makalesinin kısa bir özeti.